

ПОЛИТИКИНИ

ЗАБАВНИК

26. 4. 1985. • ИЗЛАЗИ ПЕТКОМ • ГОДИНА XLVI • 60 ДИН. • БРОЈ 1739

Фирма

Веровали или не!

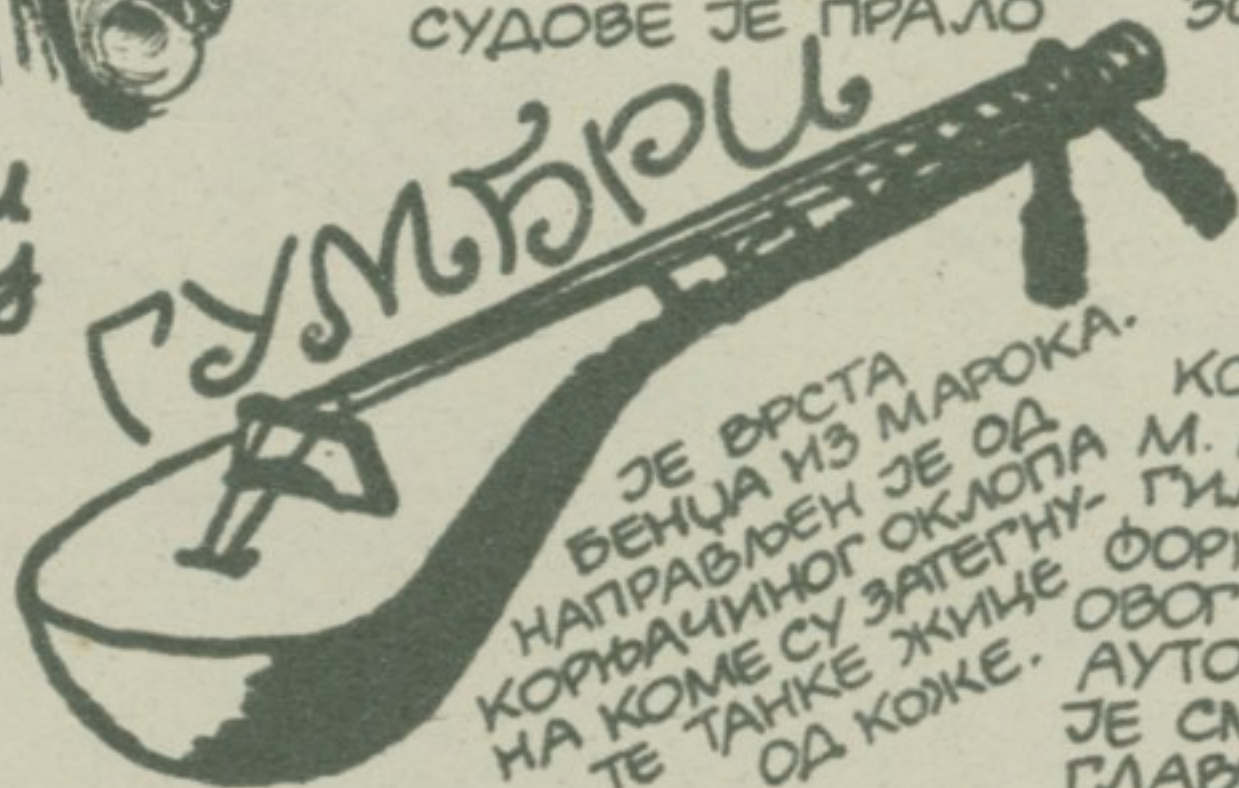
ЕКСЦЕН-
ТРИЧНИ
ЕНГЛЕЗ

**Едвард
Барингли
Монтегју**
(1713-1776),
НОСИО ЈЕ
ПЕРИКУ НА
ПРЯВЉЕНУ
ОД
ГВОЖЂА.

**НАЈВЕКА ГОЗБА МОДЕРНИХ
ВРЕМЕНА**

У ЗНАК ЗАХВАЛНОСТИ ЗА ИЗБОРНУ ПО-
БЕДУ 1900. ГОДИНЕ, ФРАНЦУСКА ВЛАДА
ЈЕ ПРИРЕДИЛА У ВРТУ ДВОРЦА ТИЉЕРИ
БАНКЕТ ЗА СВЕ ПРЕДСЕДНИКЕ ОПШТИНА
У ЗЕМЉИ. НА БАНКЕТУ ЈЕ БИЛО 22295
ГОСТИЈУ, СЛУЖИЛО ИХ ЈЕ 3600 КЕЛНЕРА,
ИСПИЈЕНО ЈЕ 50000 БОЦА ВИНА, ПОЈЕДЕ-
НО ЈЕ 250000 ПОРЦИЈА РАЗНИХ ЈЕЛА, А
СУДОВЕ ЈЕ ПРАЛО 300 ЖЕНА.

ЈЕ ВРСТА
БЕНЦА ИЗ МАРОКА.
НАПРАВЉЕН ЈЕ ОД
КОРУБАЦИНОГ ОКЛОПА
НА КОМЕ СУ ЗАТЕГНУ-
ТЕ ТАНКЕ ЖИЦЕ
ОД КОЖЕ.

ТАКСИ-ВОЗИЛА

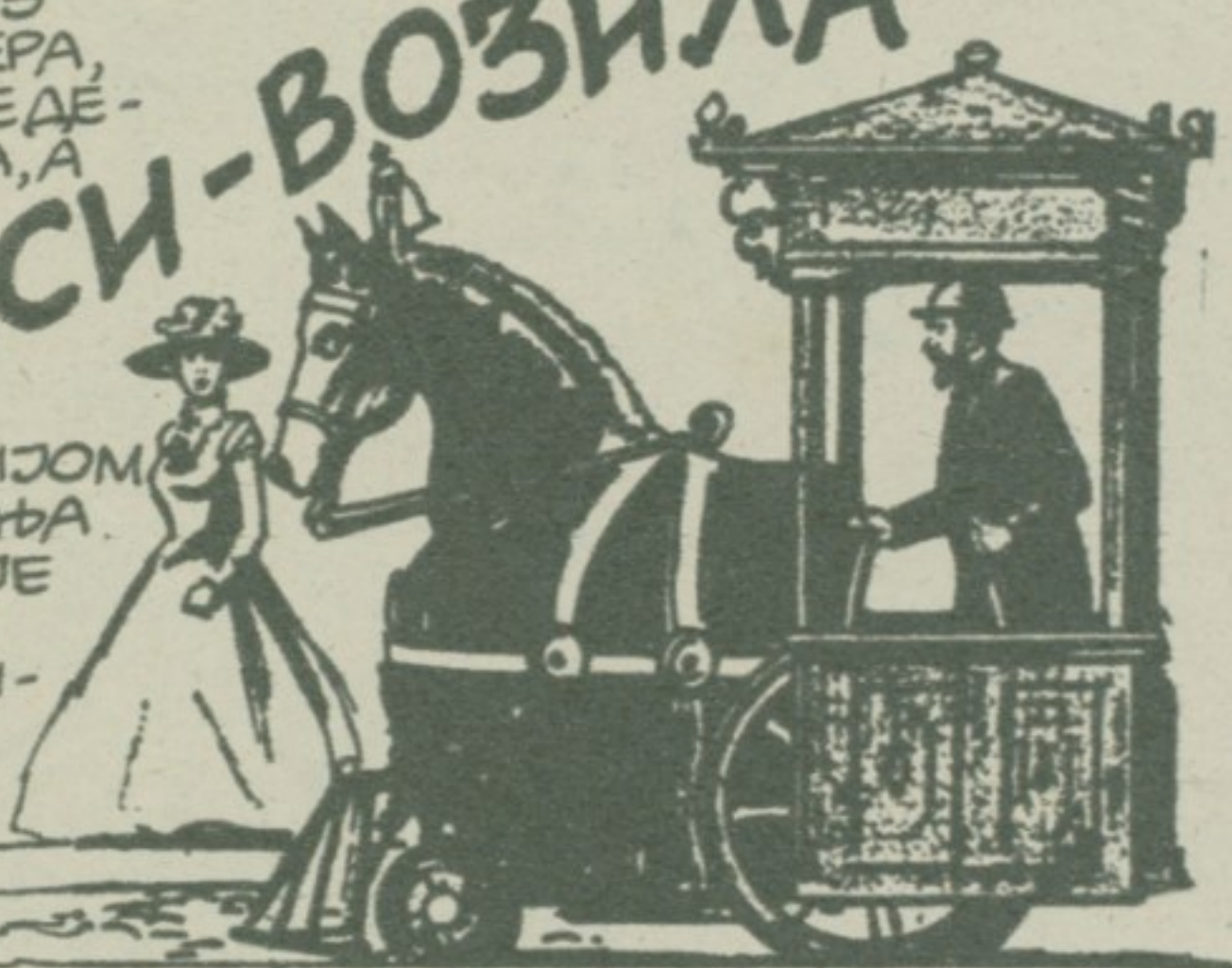
СА КАРОСЕРИЈОМ
У ОБЛИКУ КОЊА
КОНСТРУИСАО ЈЕ
М. МЕТЈУСОН ИЗ
ГИЛРОЈА У КАЛИ-
ФОРНИЈИ. МОТОР
ОВОГ НЕОБИЧНОГ
АУТОМОБИЛА БИО
ЈЕ СМЕШТЕН У
ГЛАВИ КОЊА.

**СТАБЛО
МАСЛИНЕ**

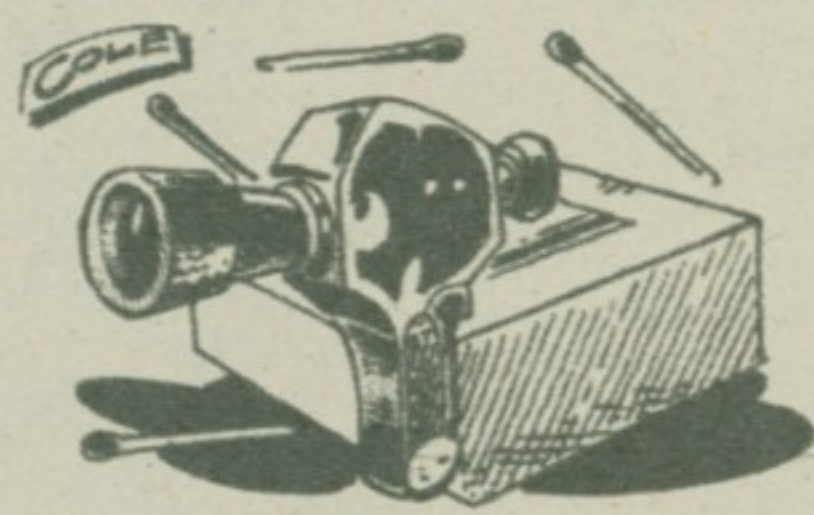

У ОБЛИКУ
СЛОВА

СТАРО
ПРЕКО 1000 ГОДИНА
РАСТЕ У БЛИЗИНИ
ГРАДА ПАЛМЕ НА
ОСТРВУ МАЈОРКА
(ШПАНИЈА).

ЈЕСТЕ ЛИ ВЕЋ ЧУЛИ ДА

● ● ● најмања видео-камера,
направљена у Француској, није
већа од кутије шибица. Тежи 28
грама и може да сними 25 слика
у секунди.

● ● ● Монголци су коначно
сами премерили површину своје
земље и – утврдили да је за
1.500 квадратних километара
већа него што се мислило.

● ● ● према извештају Свет-
ске здравствене организације,
комарци добијају рат против
човека – у рекордно кратком
времену постају отпорни на сва-
ки његов отров. Маларија је у
порасту. Само у Африци од ове
болести годишње умире преко
милион деце.

● ● ● професор Герхард Би-
шоф с Колумбија универзитета
у Америци, тврди да се река
Амазон пре сто милиона година
уливала у Тихи уместо у
Атлантски океан, као сада. Ову
своју претпоставку објашњава
теоријом по којој су пре тридесет
милиона година Америка и Аф-
рика биле један континент.

● ● ● уместо правог леда у
затвореним клизалиштима убу-
дуће ће се користити плоче од
полиетилена намазане специ-
јалном силиконском бојом.
Овај такозвани „астро-лет“, из-
међу осталог, веома је отпоран
на огреботине. Изостаће оно уо-
бичајено глачање.

● ● ● у сликарским школама
у Кини поново ће бити дозво-
љено да се модели појављују
наги. Забрана је уведена 1944.
године.

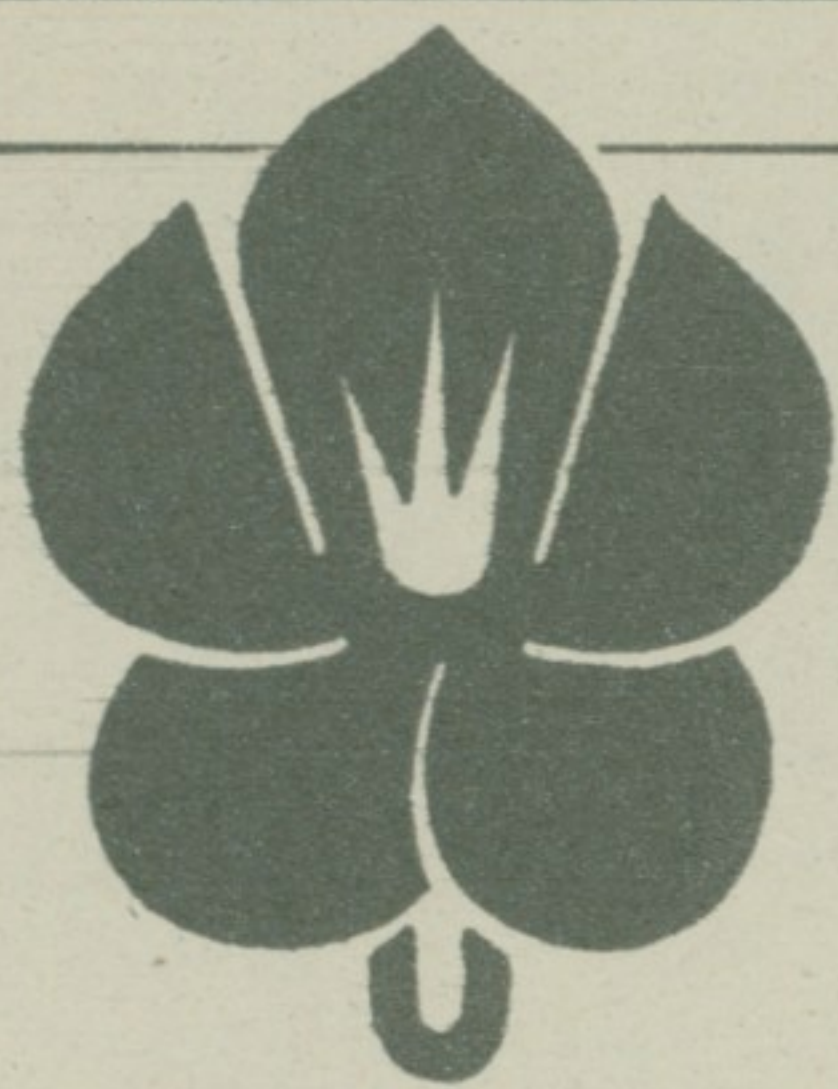

● ● ● пахуљице снега које
падну на лед могу да остану не-
измењене чак преко десет хиља-
да година.

● ● ● Италијани су утврдили
да код њих у шумама живи пре-
ко осамдесет хиљада домаћих
паса који су практично подив-
љали. Живе у чопорима и, како
се тврди, угрожавају опстанак
неких других животињских
врста. Чак и вукова.

● ● ● нови дигитални часов-
ник једне америчке фирме може
да ради уз помоћ кромпира
смешеног у две пластичне ку-
тије са обе стране специјалног
модела. Електроде изазивају хе-
мијску реакцију која се претва-
ра у електрицитет. Исто се по-
стиже и са киселом водом, ко-
кицама и неким врстама воћа.

ДУГОВЕЧНЕ ПРЕДРАСУДЕ

ЦВЕЋЕ НА СЕВЕРНОМ ПОЛУ

Једна од најкрупнијих заблуда из области климатологије је веровање да је Арктик земља вечитог снега и неподношљиве хладноће. Ова заблуда је настала услед веровања да хладноћа расте што се више удаљавамо од Екватора. У стварности, Арктик је сув и има врло мало снега. Много су јаче вејавице у Вирџинији него у ниским деловима Арктика.

Ни хладноћа тамо није тако велика. Температура у Монтани зими је за чак шест степени нижа него на Северном полу! Просечна годишња температура у Рејкјавику на Исланду, наомак поларног круга, виша је него у Њујорку!

У Арктику нема тмурних зимских дана. Због месечине и одбијања сребрнатих зрака о залеђене површине ноћ готово никад у току године није тамна. На Арктику се може при дневној светлости читати исто толико сати у току године као и у тропским крајевима.

Пространства око Северног пола нису пуста. У току лета температура недељама достиже 33 степена изнад нуле, па чак и више. Стотине врста цвећа и трава представљају одличну пашу за поларне јелене и говеда. Кромпир, купус, руже, лале и много друго цвеће и поврће успевају и знатно северније од поларног круга а поларне воде су богате рибом од тропских.

Велика заблуда је везана и за живи песак који је начињен од мешавине песка и воде и не „увлачи“ жива бића која њиме ходају већ их, напротив, дуго одржава на површини. Штавише, утврђено је да човек у њему не може да потоне већ, у најгорем случају, да се заглави до струка и то једино ако је уморан и исцрпљен. До трагичних случајева долази услед панике која захвати преморене путнике, јер се препуштају удесу и пропадају својом крилицом.

Народно веровање да гром не удара двапут на исто место права је бесмислица јер је у стварности баш

супротно. Гром удара тамо где је привучен добрим проводником и зато постоји могућност да чешће удари управо онде где се такав објект налази.

На зидовима неких старих кућа још постоје слике јелена с гранатим роговима на глави, који се јуначки боре са чопором гладних вукова да би заштитили своје лане и женку. Међутим, јелен при првој опасности нагне у панично бекство препуштајући своју породицу њеној судбини. Према мишљењу француског природњака Алеа од свих животиња само термити имају некакво осећање „друштвене“ одговорности.

□
□
**ЈЕДНА ЗАБЛУДА КАЗУЈЕ ДА
НОЈ ГУТА СВЕ. ТО НИЈЕ
ТАЧНО, ОН ЈЕ САМО
ПРОЈДРЉИВИЈИ ОД ДРУГИХ
ЖИВОТИЊА**
□
□

Врло је стара и заблуда да вукови живе и нападају у чопорима. Природњак Стефенсон, који се у природи сретао са хиљадама вукова, тврди да никад није видео скупину већу од мужјака, женке и младунца. Ниједна од њих се није показала основаном.

Вукови ретко нападају човека. Мада врло љубопитливи, они су и веома страшљиви. Годинама је и Биолошки институт САД испитивао све приче о страдањима људи, жена и деце од вукова. И све приче су се показале измишљеним. Истина, коју потврђује и познати трговац и трапер Акесел Нилзен, показује

да су вукови готово безопасни за све изузев – и то само кад су дуго били без хране – за старе, изнемогле и децу. У нормалним околностима они су мање зли од домаћег бика.

Предрасуда је и она прича да „ној гута све“. У ствари, највећа жива птица има сасвим нормалан стомак само је нешто пројдрљивија од других животиња. Е. Г. Булендер који је годинама био директор лондонског зоолошког врта пронашао је у стомаку једног несрећног ноја, коме су посетиоци гурали у уста све што стигну – читаву продавницу галантеријске робе: две мараме, три рукавице, један филм за фотографски апарат, метар канапа, комад поломљеног целуоидног чешља, вентил од бицикла, кључ од будилника, комад дрвета од 12 центиметара, два дугмета, део златне нарукнице и четири новчића.

Чак и неки природњаци говоре о непристрасној љубави мајке-птице која хранећи своје птиће води рачуна да ниједан не добије више од другог. У стварности мајка не разликује своје младунце и храни их насумце.

Једна од највећих заблуда односи се на суровост и крволочност најкрупнијег мајмуна гориле. Та животиња, иако може да достигне висину од 2,40 метра, обим груди од 130 центиметара и тежину од 250 килограма, у ствари је необично питома и мирољубива. У природи гориле живи у породици, вегетаријанац је, никада се не бије и обично умакне ако га неко нападне. Тешко је разневити горилу да би постао ратоборан. То најбоље знају сниматељи када сатима узалуд покушавају да га наљуте. Ако је припитомљен у раним данима, он може да постаје необично добар и благ. П. Ш.

Илустровао Љубомир Милојевић Љубац

По густини насељености Југославија припада средње насељеним европским земљама. На површини од 255.804 km² живи око 22.420.700 становника у 527 општина, односно 27.627 насељених места. Нека насеља имају на стотине хиљада становника, друга тек десетак житеља, кућу или две у месту. И свако има своје име, мање или више не свакидашње. Уз помоћ Именика места у Југославији, у издању Службеног листа из Београда, кроз измишљену причу прошећаћемо нашом земљом користећи искључиво необичне називе насељених места. Где год је то било могуће у загради смо стављали име општине којој дотично место припада да бисмо неверне Томе уверили да то насеље под таквим именом заиста и постоји. И још нешто: имена свих насеља даћемо у првом падежу.

Кад је већ реч о падежу није згорег већ на почетку рећи да се чак шест места код нас зове **Падеж** (Колашин, Лашко, Врхника, Загорје об Сави, Крушевац и Лесковац). Недостаје још један па да их буде седам као у српскохрватском језику. Помоћу имена насељених места могу се склопити разне реченице. На пример: Његова **Мана** (Ивањица) је **Мањак** (Владичин Хан) **Маште** (Иванград). Оваквим поступком ћемо се и даље служити.

Плакаловићи а поред њих Плакаоница

На брдовитом Балкану **Брда**, како и приличи, има доста – 16. **Брђани** су малобројни, свега 9, а **Брегови** се налазе само поред **Скендер-Вакуфа** и **Тутина**. **Тужно** (Вараждин) је, бар за нашу пољопривреду, што постоји само једна **Лепа Њива** (Мозирје). **Чешће** (Хаџићи) се **Дешава** (Горажде) да **Ратари** (Обреновац и Смедеревска Паланка) обрађују **Њивице** (Крк, Лашко и Херцег-Нови) и тада настаје права **Драма** (Ново Место) јер ваља им прећи толико пространство. **Сељани** и **Сељаци** (Бузет) заиста су на муци, посебно ако немају **Мотике** (Бањалука и Дрвар).

И **Ловац** (Титова Митровица), и ако узмемо у **Обзир** (Љубиње) да је **Момче** (Титоград), има истих невоља да стигне у **Ловиште** на Корчули. **Ждралови** (Бјеловар) и **Чапље** (Сански Мост) неће стати на **Белег** (Дечани), **Пушкарићи** (Огулин) су опасни. **Стрелци** (Кичево и Птуј) су

КАКО СЕ СВЕ ЗОВУ МЕСТА У ЈУГОСЛАВИЈИ

често **Сурови** (Горажде), посебно кад им је пун **Тоболац** (Трстеник), а **Шљуке** (Пљевља) тада **Спас** (Добар) могу да нађу тамо где је висока **Трава** (Кочевје). А **Поглед** (Домжале, Горња Радгона и Ариље) на **Шевар** поред Тузле откриће да **Пијавице** (Требиње, Вишеград и Севница) највише воле **Баре**, можда зато што их има чак двадесет у Југославији.

Пјанићи (Цазин), сасвим

сигурно, не би имали ништа против да им је ближе **Пијана Гора** (Кршко), у њој **Виноград** (Пале), поред њега **Бачва** (Пореч) и **Бачвице** (Травник). У њима, разуме се, **Вино** (Гросупље). И то **Гушће** (Сисак). Још кад би **Трпеза** (Курумљина, Глоговац и Витина) била богата, рецимо, кад би на њој били **Ослићи** (Пазин), **Шарани** (Требиње и Горњи Милановац), **Ђурке** (Улцињ), **Пјевац** (Горажде), па онда

Кајгана (Гарешница). За десерт би добродошла **Кафа** (Гостивар), а ни **Дуње** поред Прилепа не би биле наодмет.

Гладно Поље (Илиџа) и **Гладно Село** (Глоговац), кад би то било могуће, вероватно би од зависти **Плакали** (Пљевља) и онда би могли да се зову и **Плакаловићи** (Власеница), а није им далеко ни **Плакаоница** (Лепосавић) где је **Кључар** (Војнић) **Плачкус** (Калиновик) који, како

ЈЕСТЕ ЛИ ЗНАЛИ
ДА КОД НАС
ПОСТОЈЕ ДВА БЕЧА,
ДА НИ РИМ НИЈЕ
ЈЕДАН,
ДА ИМАМО
ВАРНУ ПОРЕД
ШАПЦА,
ШАНГАЈ
БЛИЗУ НОВОГ САДА...

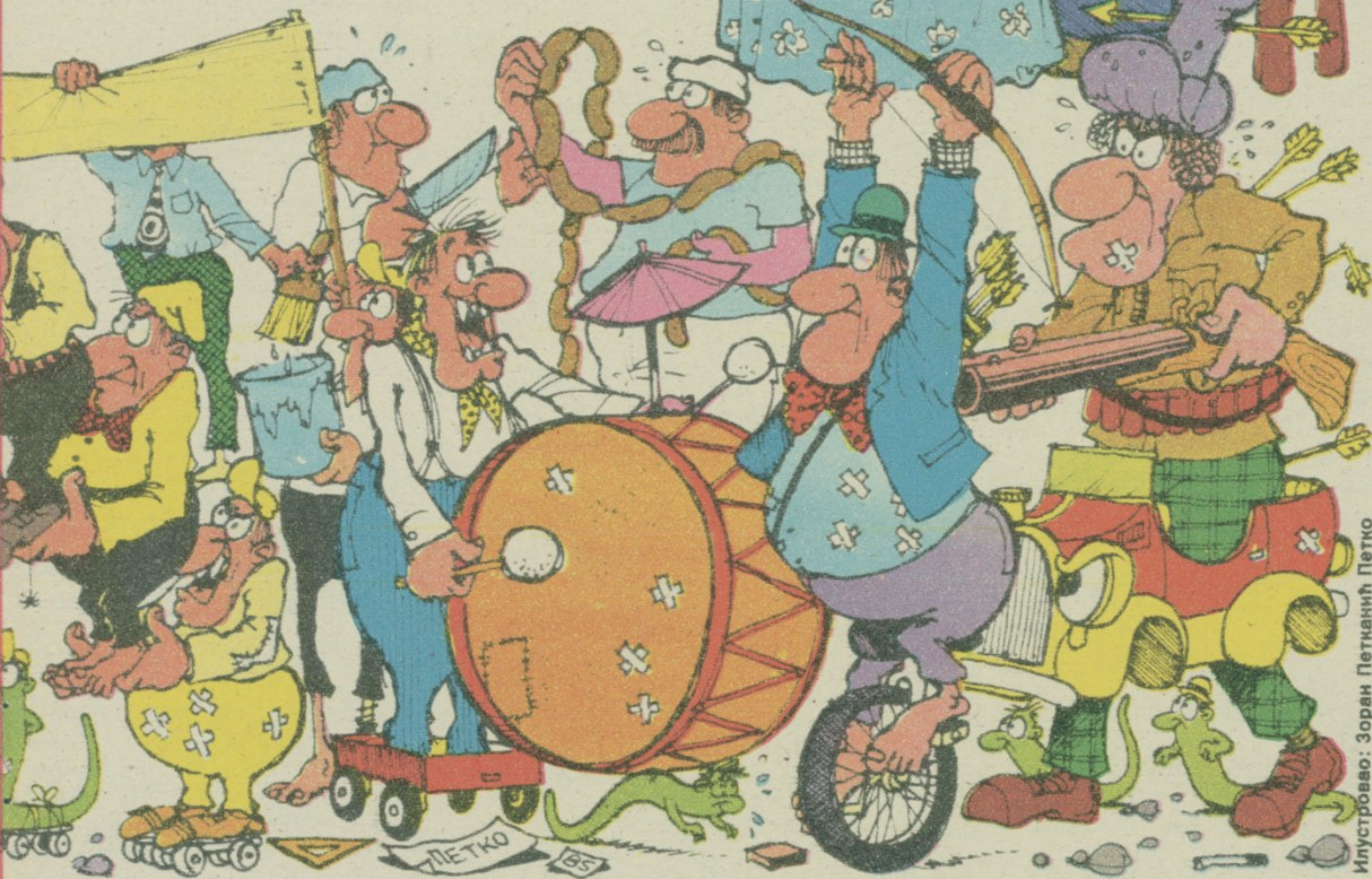
је већ ред, стално **Плаче** (Ајдовшчина) и у **Плач** (Марибор) нагони **Дероње** (Оуаци) чија **Суза** (Бели Манастир) кваси **Суво Грло** (Штип, Исток и Србица). **Гладовићи** поред Зенице и Сребренице дали би **Дукат** (Босилеград и Гаџин Хан) кад би близу њих **Месари** (Требиње) и **Кобасичари** (Бјеловар) хтели да се отвори **Радња** (Кавадарци) и **Радња Доња** (Добој). Завладала би права **Јагма** (Пакрац) у ко-

А ТРПЕЗА ДАЛЕКО

БОЉЕ ГОРЊИ НЕГО ДОЊИ

Насељених места код нас је прилично – 27627. Многи називи су, видели смо, заиста више него необични. Најкраћи имају два слова, њих је шест у Југославији: Ба поред Љига, Уб близу Београда и још четири насеља која се исто зову До. Оних са три слова је, разуме се, кудикамо више – 137, и од њих је можда најтеже изговорити назив села поред Титовог Велеса, зове се Слп.

Многа насеља имају иста имена. Баре су међу бројнијима – 20, Бистрица је 22, Буковица 25, а Ново Село се налази исписано чак на 73 табле. Да је боље бити горњи него доњи, потврђује и податак да у нашој земљи постоји 271 место чији је први део имена Доњи, док је оних којима назив почиње са Горњи – 303. А да баш нисмо мегаломани, ево и бројке да је насеља која почињу са Мала 139, а оних са Велика 133.

јој би страдали Делови (Копривница) Крвавица (Крушевац и Макарска) и Коленица (Врбовец).

Кошарка поред Неготина а Кош у Истоку

Кривци (Дебар) што се код нас Станови (Добој и Брчко) споро граде углавном су Главати (Котор). Самци (Доња Стубица) ипак, јављају Духови (Дарувар), могу да нађу Стан

поред Требиња где су Станари (Добој) Старци (Александровац и Нова Градишка) чија је Брига (Кочевје) како да Орман (Скопље и Охрид), коме је тешко Прићи (Травник) због Преграда (Крапина), ослободе Стјенице покрај Рогатице и Стеница (Словенске Коњице). Све су Прилике (Ивањица) да овде Реч (Улцињ) Радовање (Славонски Брод и Велика Плана) Пркоси (Босански Петровац) кад је у питању

Просек (Ниш) наше стамбене изградње коју неки називају Злокуће (Бугојно, Какањ и Неготин) а оне које нестрпљиво чекају Кључ Злокућани (Битољ и Скопље).

Удовице (Смедерево) можда немају таквих проблема мада је Убого (Титов Велес) бити сам. Али нека од њих је Весела (Бугојно и Славонска Пожега) па кад је не боли Жуч (Сарајево) може, по избору, да оде или на Жур

код Призрена или Плес (Шмарје при Јелшах и Домжале) где навраћају Бећари из околине Сокоца. Ако су такви Изласци (Колашин) чешћи њихова Драж (Бели Манастир) је што, посебно кад је Недјеља (Самобор), неко може да јој понуди Прстен (Валандово). Али ако се пре тога Обрва (Краљево) Обрије (Љубљана), ни Корпе (Домжале) нису реткост.

Пироман из околине Обреновца уз помоћ Шиби-

це код Запрешћина направио је Пожар чак поред Даниловграда и Делнице. Због те Палевине (Чазма) која се Чула код Мостара Паликућа (Лесковац) је могао да бира једну од четири Ђелије а онда би Пауци поред Делница и Паучина близу Рожаја коначно потржили Ново Место. Тада би се можда јавили Паничари из Скопља и У Трокуту поред Загреба нашли Угао (Сјеница) за Вешала (Тетово). Смртић (Нова Градишка) и Смртићи (Соколац) би, разумљиво, тада побегли с места где влада Тишина (Зеница и Мурска Собота), а Дракулић (Бањалука) би питао Ђеле (Босански Нови) где им је Коса (Доњи Вакуф), без обзира што би тада неког ухватила Трема поред Крижевца...

Сличне, измишљене, приче могле би дуго да се ређају али су Табаци (Луковац) Хартија (Јастребарско) на измаку, тако да нам остаје тек мало простора да само поменемо неке не свакидашње називе места. Не знамо, на пример, каква су историјска искуства – можемо само да претпоставимо – села поред Вареша и Новог Травника тек прво се зове Мир а друго Рат. Како је Хомер стигао поред Делница такође је мање познато, као и шта Црнци траже поред Титограда и да ли посећују Црнце код Истак. Грк (Босански Брод) је прилично далеко од Гркиња код Гаџиног Хана. Гађице поред Иванеца овога пута ћемо оставити без коментара.

Наша земља је, знамо из природописа, богата биљним и животињским светом и због тога не треба да чуде називи места као што су: Биље, Брест, Брежа, Брезик, Буква, Чокот, Дријен, Граб, Лубенице, Мекиње, Ораси... или: Ђукови, Гусак и Гуска, Гуштери, Јарци, Јаребице, Кобиле, Коњ (на његову жалост и Коњодер), Маче, Мрави и Мравица, Скавац, Врана, Вучјак, Зецови и Зечице... Ту су и занатлије, на пример: Дрводеља, Грнчар, Лончари, Мајстори и Мајсторовићи, Оптичари, Праља, Сарачи. На муци су Чешљари поред Цетиња јер је Чешаљ код Вишеграда... Није заборављено ни да смо спортска нација, па је Кошарка смештена у Неготино а Кош поред Истока. Само да наше кошаркаше не ухвати Апатија пошто им је Цеп пун медаља.

– Коначно Крај – сложио повикаше села поред Требиња, Биограда и Сиња.

Петар Милатовић

Илустровао: Зоран Петковић Петко

СПРАВА КОЈА НАС УЗДИЖЕ

Први лифт на свету красила је изузетна особина: у њему се ама баш увек више људи пело нагоре него што се враћало доле. Разлог за ово био је сасвим једноставан: за већину је путовање навише уједно било и последње путовање у животу.

Лифт који, у ствари, и није био лифт него обична дрвена платформа, био је монтиран у римском Колосеуму и служио је за превоз гладијатора од подземних одаја испод Арене до борилишта где су их чекали изгладнели лавови. На исти начин превозили су и лавове, ваљда да ови не би непотребно расипали снагу пре опште забаве.

Решење месје Жака

Лифт из Колосеума имао је још једну хвале вредну карактеристику: енергија за његово покретање била је сасвим бесплатна. Платформу су преко једног чекрка дизали и спуштали робови. Овом једноставном решењу вековима нико ништа није имао ни да дода ни да одузме.

Касније, у мрачном средњем веку, некоме је ипак нешто синило: незаменљивом ужету додат је циновски завртањ који је служио као кочница којом се спречавало сурвавање терета у случају да кметовима (или животињама) натераним да покрећу механизам, падне на памет да на тренутак предахну.

У маси оних који су се окупили да виде Отисов експеримент, мање-више сви су били убеђени да изумитељ-занесењак неће извући живу главу.

У 17. веку свет је коначно добио лифт за чије покретање више није била потребна снага људских мишића. Француз Жак Велаја направио је први хидраулични лифт који се покретао компликованим систе-

ОРМАН

ИДЕ

ГОРЕ

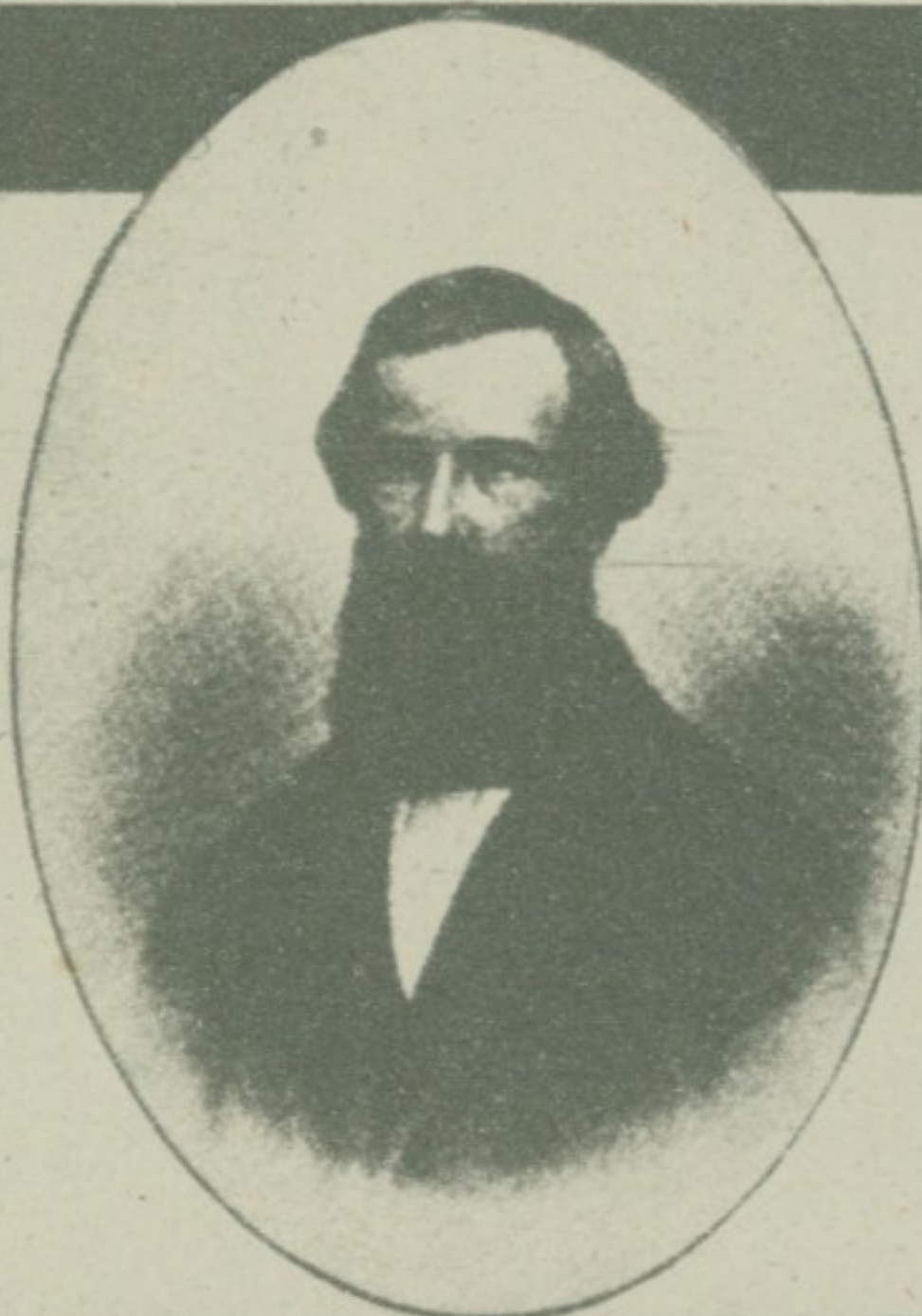
ДОЛЕ

Ни када је прави правцати лифт био усавршен, свет није хтео у њега. Илајша Отис морао је лично да им докаже како справа није погибелна

мом цеви и хидрауличних пумпи. Решење месје Жака имало је само једну ману: у његов лифт комотно је могла да се смести само једна особа.

Требало је попричекати на 19. век и на појаву парних мотора довољно снажних да покрећу лифтове велике носивости и задовољавајуће брзине. Али све што је измишљено до половине века имало је исти ситан недостатак: ни један од тих лифтова ниједан није био осигуран против пуцања главног ужета. Другим речима, нико жив никоме није могао да обећа да, смести ли се у кабину, неће с убитачне висине треснути на земљу. Последица: нико није био луд да се поиграва са сопственим животом.

Невољу је отклонио Американац Илајша Грејвс Отис (1811-1861) што

Човек који је изумео први заиста употребљив лифт с механичком није имао много везе: радио је у фабрици кревета.

само по себи не би било нимало необично да Илајша није био само обичан радник (у фабрици кревета „Бедстед менјуфектуринг компани“). Кревети су тешка роба, па су их у Илајшиној фабрици пребацивали помоћу дизалица које, међутим, нису најбоље радиле. Како је Илајша показивао смисао за технику, добио је задатак да с лошим дизалицама нешто учини.

Погинуће – неће

Илајша је заиста и учинио нешто: коначно је смислио начин да се кабина лифта у случају кидања ужади аутоматски укочи. По његовом пројекту кабина је клизила по две на зубчене шине-водиље. Онога тренутка када би затегнутост ужади попустила, једна опруга активирала би кочницу која је одмах заустављала кабину.

Пре него што је стигао да на креветима испита свој сто-посто безбедан лифт, „Бедстед компани“ је банкротирала. Уверен у успех свог изума Илајша је у халама своје бивше фирме отворио сопствену фабрику.

Тако је Илајша Грејвс Отис почео да прави лифтове, само што свет још увек није хтео да се њима вози. Тачније речено, Отисово предузеће уопште није имало муштерије. Била му је потребна реклама и то таква која би одјекнула широм земље.

На прилику за то није морао дуго да чека: 1854. у Њујорку је отворена велика национална изложба науке и технике. Илајша је на изложби приредио сопствени „шоу“. За почетак, обезбедио је више него одлично место: само средиште Кристалне палате, главне хале на читавој изложби.

У заказани час, око Отисовог лифта окупила се гомила људи мање-више уверених да ће присуствовати трагичном крају изумитеља-занесењака. У недостатку добровољаца Илајша је на платформу лифта утоварио тешку бурад, сандуке и неколико сефова, а онда и сам закорачио на њу. Пошто се попео до висине од десет метара, у мртвој тишини која је владала међу запрепашћеним посматрачима на-

редио је свом помоћнику да пре-реже уже. Истог часа када је пукло уже, зауставила се и кабина.

Рекламни штос Илајше Грејвса Отиса успео је преко свих очекивања. Сутрадан су сви водећи амерички листови писали о експерименту бившег радника „Бедстед“ компаније. На произвођача првих лифтова на свету са сигурносном кочицом сручила се киша поруџби-на.

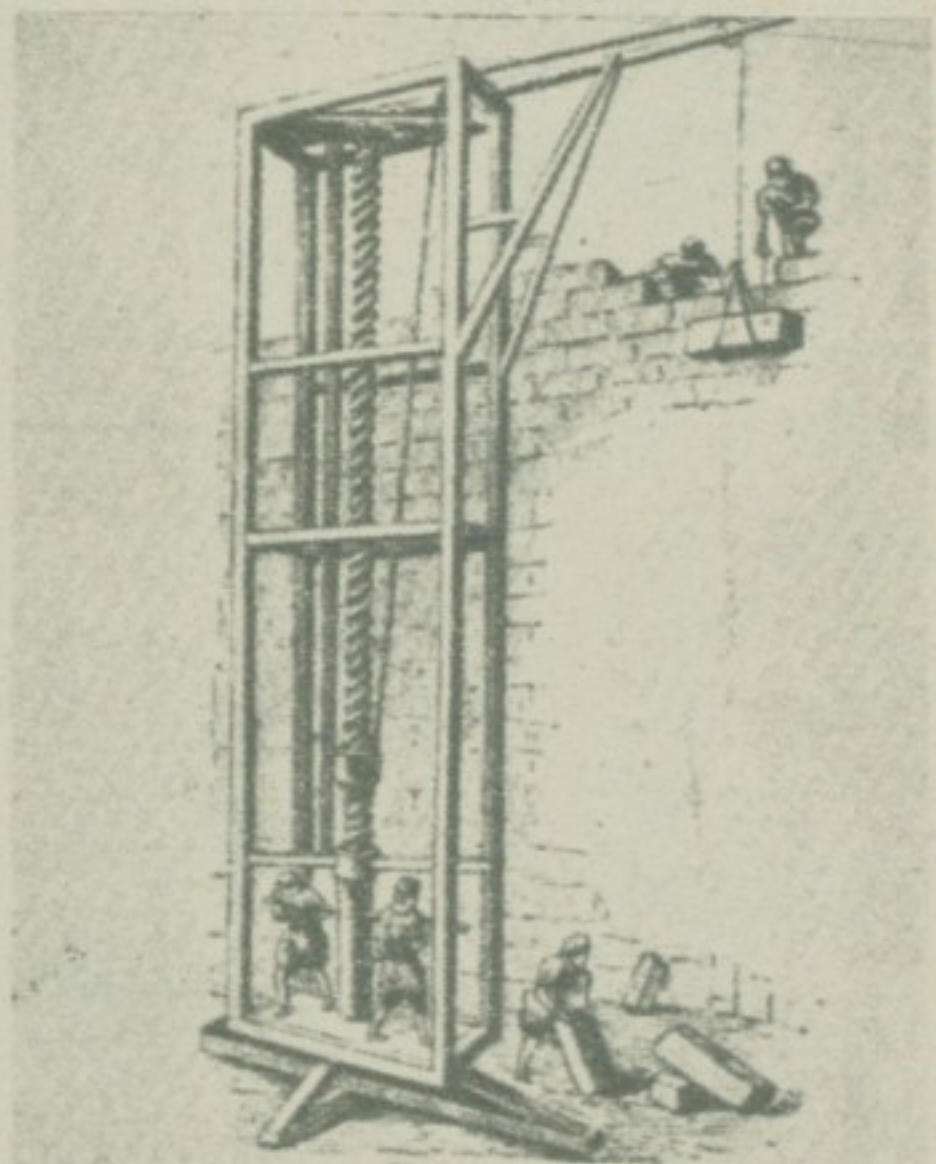
Двадесет и седмог марта 1857. године муштерије њујоршке робне куће „Е. В. Ховот енд компани“ прве у земљи закорачиле су у лифт који није могао да се суноврати с висине. Америчко тржиште било је освојено.

102 спрата: мање од минут

За неколико година све значајније зграде у Њујорку. Чикагу и другим великим градовима САД имале су Отисове лифтове. Тек 1880. године парни мотор замењен је електричним и то у лифту који је те године изумео немачки инжењер Вернер Сименс.

Илајша Отис, иначе, није стигао да се наживи плодова свог изума. Умро је 1861. године, у педесетој, али су предузеће преузели његови синови који су разгранали послове. Захваљујући њима и њиховим кабинама Америка је, пошто се прострла у ширину, могла и да се вине у висине.

Године 1890. саграђен је први небодер на свету, двадесетдвоспратни „Ворлд Билдинг“ у Њујорку. Две године касније подигнут је небодер „Флатирон“ чијих шест лифтова

У погледу дизалица и лифтова средњи век је доста још био мрачан: лифтова није ни било, а дизалице су покретали људи својом снагом.

марке „Отис“ ради и дан-данас. Коначно, 1931. године, чувени „Емпайр стејт билдинг“, 381 метар висок, 102 спрата – а све то незамисливо без оних десетак лифтова који сигурно стају кад уже пукне.

Кад данас закораче у један од 24 експресна или 72 обична лифта Светског трговачког центра у Њујорку, људе више нико не мора да уверава да путовање до 110. спрата није опасно по живот. Уосталом, када се једном човек нађе унутра, много времена за размишљање и нема – до 110. спрата и 400 метара висине стиже се за мање од минут. А колико се само Илајша намучио.

Мина Илић

ПОЗНАНСТВО ПАЛО С НЕБА

Овако су се упознали Деби Џонстон и Ерон Пенкакик из Орланда на Флориди: Ерон је на мотоциклу јездио ауто-путем када му је за око запа-ла згодна гђица Џонстон коју је могао сасвим лепо да осмотри у отвореном кабриолету. Како је више гледао у њу, мање у све остало, Ерон није на време приметио да се лепа госпођица зауставља. Његов мотоцикл је улетео у њена кола, а он је одлетео у ваздух где је извео савршен окрет и пао у крило

возачице, такође у савршено правилном седећем положају. Пошто јој је пао с неба, деветнаестогодишњи Ерон се окренуо ка лепој Деби и онако, разговора ради, упитао је: „Како сте?“ После су га одвели у болницу. Тамо су доктори установили да је сломио чланак на нози. После је установио да је казна за неред који је изазвао прилично висока. Број телефона лепе Деби Џонстон добио је лично од ње, још када јој је с неба пао у кола.

ДА ЛИ ЈЕ АЈНШТАЈН УМЕО ДА БРОЈИ

Славни научник Алберт Ајнштајн, математичар и физичар, свирао је виолину у једном квартету аматера, својих колега, професора на универзитету Принстон у САД. Када је по трећи пут узастопце промашио четврти такт, челиста му је рекао:

– Алберте, ти изгледа не умеш да бројиш!

СЕМАФОРИ ЗА РОВИТА ЈАЈА

Домаћице из Вест стрита у Лондону гражиле су од градских власти да се у њиховој улици постави што више аутоматских семафора.

Оне то нису учиниле због бриге за пешаке већ због бриге за ровита јаја. Једна од њих је протурила овај рецепт: Ставиш јаје у врелу воду. Гледаш кроз прозор. Кад се на семафору промене, три пута црвена, жута и зелена боја скидаш лонче са шпорета и вадиш јаја јер су таман ровита.

ЛИСТОПАДНО ЈЕСТЕ, ОСТАЛО ЈЕ НЕИЗВЕСНО

Ботаничаре и биологе који су недавно добили дозволу да мало прошврљају кроз шеснаест хектара краљевског врта из Бакингемске палате у Лондону чекало је изненађење.

На страну што су наишли на паукове који иначе живе искључиво у винским подрумима Француске.

Праву загонетку, коју и поред свих настојања ботаничари нису успели да реше, представља једно листопадно дрво високо десет и по метара. Изузев да овом стаблу, када му је време, опада лишће, ништа се друго не зна: ни откуд оно ту где је, ни где му је постојбина, ни којој врсти припада.

НАОПАКА ГОСПОЂА

Саобраћајца у Њујорку зауставља једна кола. За волаком седи жена. Он јој каже:

– Госпођо, знате ли да су вам таблице окренуте наопачке?

– О, да, знам. Ја сам их намерно окренула. Тако одмах препознам која су кола моја.

НАДГРОБНА КОНЗЕРВА

Гејл Борден почива испод конзерве кондензованог млека. То му је надгробни споменик. Тако и треба, човек је речену конзерву, односно млеко, и измислио.

Ем му је споменик такав какав је, ем је пре стотинак година када је живео Гејл био обузет, за оно доба, у најмању руку луцкастим идејама. Животни сан био му

је, како је говорио, да парадајз смести у кутијицу за пилуле, бундеву у супену кашику, а лубеницу у чинијицу.

С парадајзом, бундевом и лубеницом Гејл није имао жељеног успеха, али је зато пронашао процес вакумирања којим се из млека одстрањује вода. Да се његово кондензовано млеко заиста тешко квари показало се за време америчког грађанског рата (1861–65) када су га уврстили у следовања северњачких војника.

ПОБРКАНИ БУКЕТИ

На отварању нове фирме у филаделфијском граду Балтимору међу цвећем нашао се и један букет црвених ружа. На цедуљи је било написано: „Најдубље саучешће!“

Представници фирме су одмах тражили објашњење од цвећаре која је букет испоручила. При испоруци цвећа дошло је до забуне. Букет у коме је стајало „Честитамо вам“ послат је на једну сахрану!

ЈЕЗИК ТЕМПЕРАМЕНТА

Психолог Мајкл Арчил обишао је свет проучавајући језик темперамента.

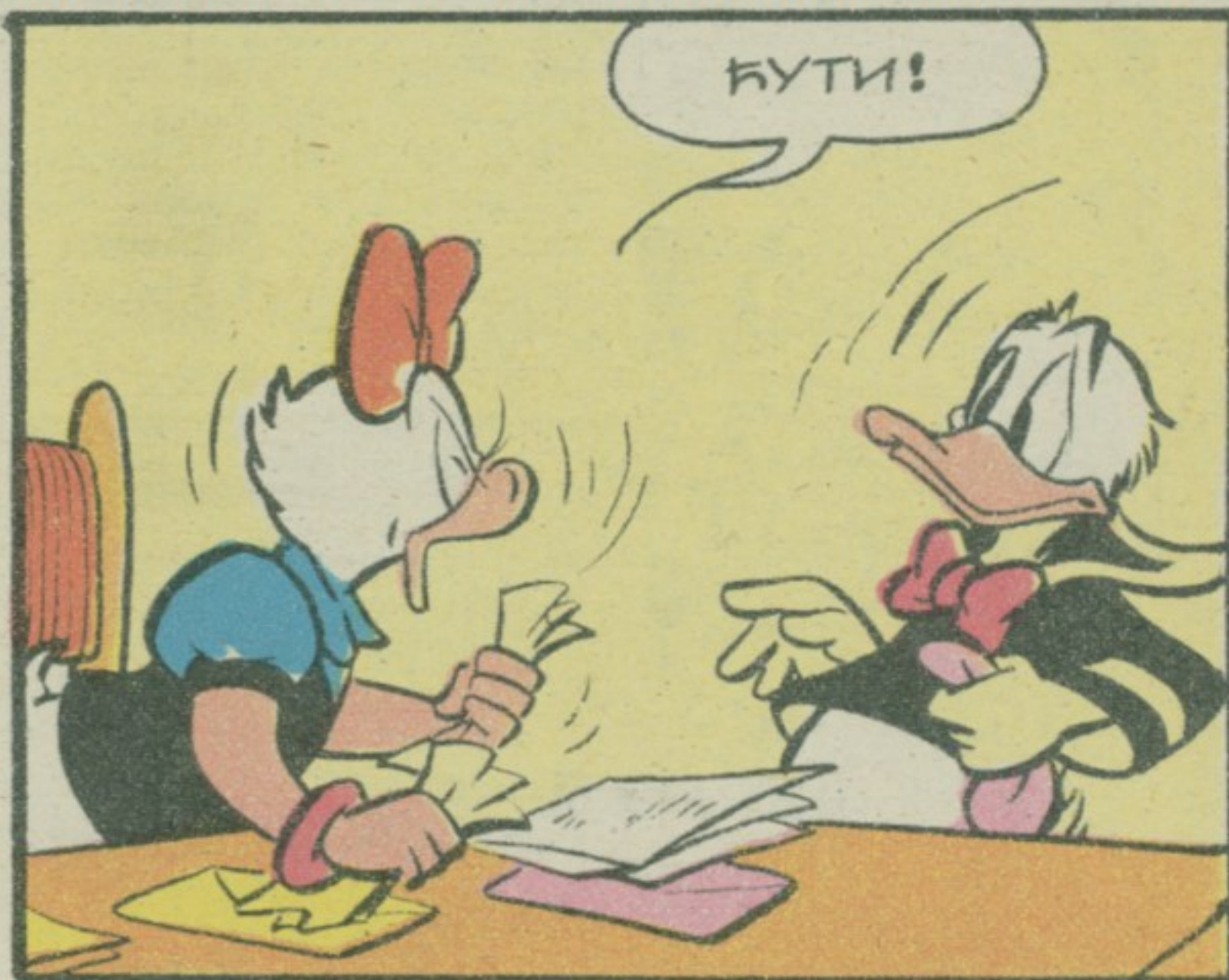
Утврдио је да у просеку за један час разговора Финанс гестикулира један пут, Италијан 80 пута, Француз, да би нешто објаснио користи руке, ноге и остале делове тела 120 пута, а Мексиканац чак 180 пута...

ЗАУЗВРАТ МОЈОЈ ДРАГОЈ ЖЕНИ...

Читавог свог другог брачног живота Семјуел Брет из Филаделфије покоравао се заповеди своје жене: „У овој кући се не пуши“. На крају је Брет умро и оставио жени милион долара. Под једним условом: да пуши најмање пет цигарета дневно.

ПАЈА ПАТАК

одједном синула мисао: ево прилике да се осветим овој улици.

Да се осветим бар једноме од тих настојника. Свеједно коме. И у ту улицу довели смо нашег коња. Зазвонили смо на једна врата, дивна врата од кованог гвожђа, с великим окнима. Увели смо наше коњче и догурали га све до вратарева собице. Један од нас је тада рекао веома снажним гласом, викао је као неки

истинског коња који управља према њему жалостан поглед), и у једном тренутку, још увек бунован, пита се да ли се сада заиста коњи враћају кући изговарајући своје име... И ево има двадесет година откако се то догодило и ја увек скачем од радости кад се тога сетим.

Наш домаћин остави своју чашу на сто и рече:

— Ја ћу вам сад испричати најлепшу причу о Хитлеру.

Ове речи без везе изгледале су ми више него чудне.

— У ствари, то је иста прича — настави он — и зато се ње и сећам. И то је такође истинита прича. Управо З... ју је испричао, он познаје врло добро Брекера. Наравно, то што га он познаје не би био никакав доказ да је прича истинита, али ја сам сигуран да је истина. Зато што се она не завршава. Кад је једна прича измишљена, увек јој се нађе завршетак.

Било је то када је Хитлер дошао у Париз, 1941. Ви знате. Он је стигао у пет часова ујутру. Водали су га тамо-амо. Постоји једна грозна фотографија — грозна за нас — на којој се он види на тераси Палате Шајо. Испред једног од најлепших, можда испред најлепшег градског пејзажа на свету. Цео Париз под његовим ногама, Цео успавани Париз који не зна да га Хитлер посматра.

Одвели су га у Оперу, у салу. Сала Опере у шест часова ујутру... замислите то само. Показали су му ложу председника републике и он је тамо сео. Седео је сасвим сам

Веркор

КОЊ И СМРТ

Нисам много слушао њихове приче. Покаткад су ме забављале, али су ми се најчешће чиниле глупе. Рукама сам загревао чашицу алкохола и смејао се поенти приче као и остали, из другарства. Чинило ми се да се и наш домаћин понаша као и ја. Међутим (када се Жан-Марк накашља да прочисти глас), он диже очи на њега, насмеја се и показа да заиста слуша.

— Ова моја прича је истинита — рече Жан-Марк. — Ја нисам био увек овакав трбоња, каквог ме видите. Нисам био увек управник зграда. Био сам вам ја некад кандидат архитектуре, кога су другови много волели зато што је био занесењак. То је необично колико је фантазија нестална особина.

Тога дана... или радије те ноћи, нас шесторица добро смо цугали и певали код Балазука, у Улици Бозар. Онај његов тавел (питко вино из околине Тавела у Француској) тај вам се пије као вода...

— Да, пило се — рече тужно Мориц.

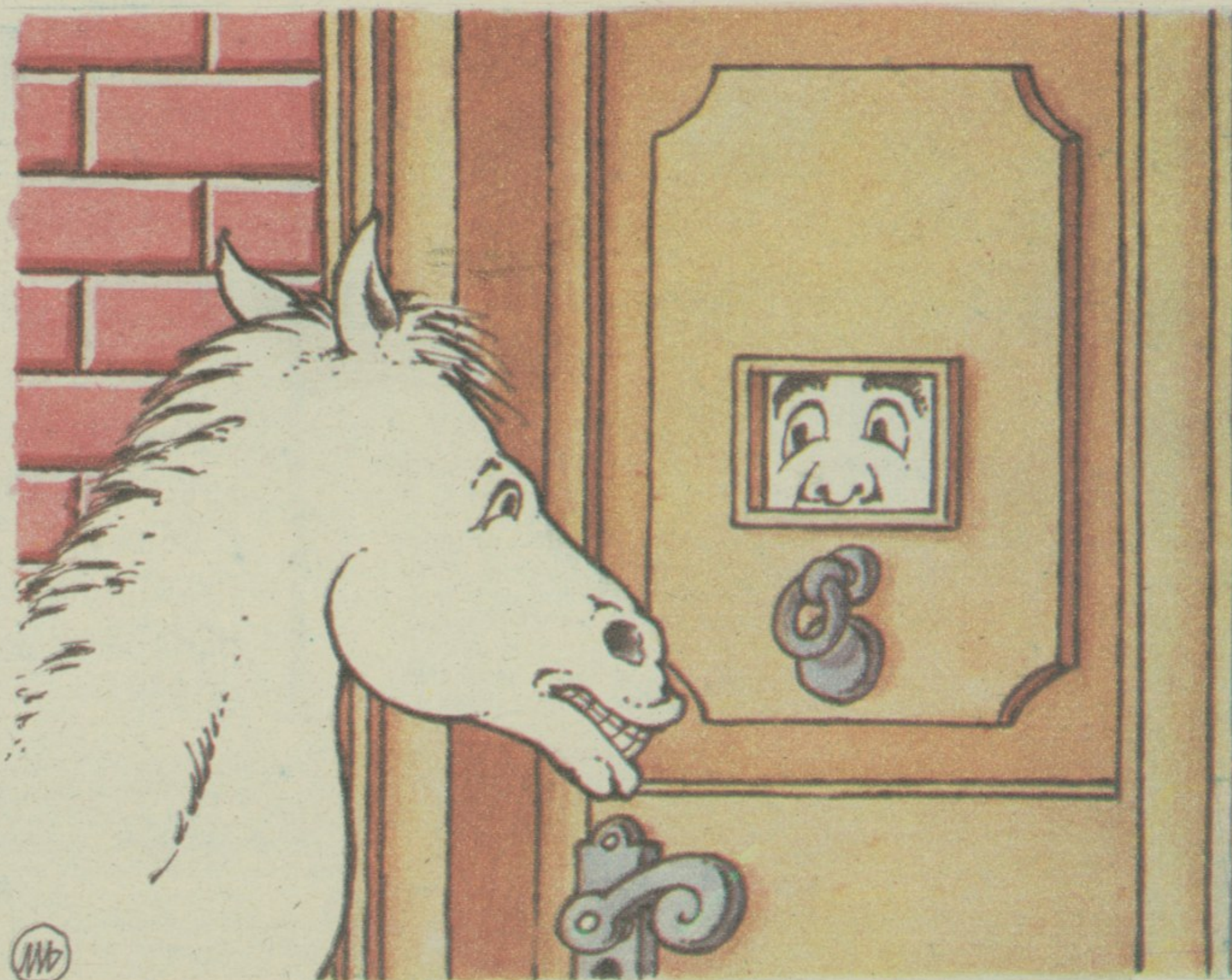
— Вратиће се то време опет — каза Жан-Марк. — Шетали смо Булеваром Сен Жермен. Била је поноћ... један сат. Хтели смо нешто да направимо, неку шалу да измислимо. Никад нисам сасвим добро схватио како су се ту нашла нека празна кола с коњем привезаним за једно дрво: без кочијаша, без икога. Био је то јак, крупан коњ, који је спавао стојећи, оборене главе. Испрегли смо га и он је пошао за нама мирно, онако како иду коњи, који, изгледа, увек сматрају да је оно што се од њих тражи у исти мах и мало чудно а и потпуно природно. Јахали смо га наизменце, а они који су ишли пешке, подбадали су га гласом и покретима. Ја сам чак успео да га натерам у галоп, али само једном и то не дуго, свега десет или дванаест метара. Ако би га препуштали да иде по својој вољи, он би успоравао постепено ход, све док не би стао и тада би одмах заспао. Не знам куда га све нисмо водали. Истину говорећи, било нам је доста те забаве, али нисмо знали шта ћемо с њим. Ни говора о томе да га одведемо натраг до његових кола: били смо већ и сувише далеко отишли. Били смо стигли у Д'Асас улицу, или у Флерус улицу, тамо негде.

И тада ми сину мисао. Ви знате за Хисман улицу? Ону најјезивију улицу у целом Паризу. Једна потпуно буржоаска улица. Хоћу да кажем да је истовремено с обе стране имала саграђене куће од тесаног камена, у буржоаском стилу. Без иједне радње. Немате појма колико једна улица без радњи (без иједне радње) може бити суморна. Нико њом не пролази. Једна сива улица, неприродна, уображена, увек пуста. Улица настојника, веома васпитаних настојника, који никад не прелазе праг својих врата. Тада ми је

закаснили станар подражавајући мало коњско рзање.

— Коооооооо!

Онда смо изишли и оставили коња унутра. Шта се после десило, не знам. То све, истина, не изгледа много смешно, али... Ипак, потребно је ту мало маште. Прво, треба замислити доброг ђогата: сасвим самог у холу, непомичног, с блесавим изгледом и нешто мало досаде. А онда настојника, који најпре чује то чудновато име, не сећа се да има таквог станара, а затим отвара своје прозорче и види то (једног

у тој ложи, сасвим сам у тој сали, у шест часова ујутру. Не знам да ли вам то нешто каже. Али сматрам да је то патетично, да је та посета патетична. Он који је освојио Париз, али који сасвим добро зна да не може имати овај град, изузев овако кад спава, који зна да се може појављивати у Опери само у бледој сивкастој тишини зоре...

Но све се то догодило тек касније. Оно што хоћу да вам испричам догодило се одмах, чим је он стигао. Дочекао га је Брекер, онај суморни Брекер, кога Хитлер назива својим Микеланђелом. Њему, томе Брекеру, фирер рече:

— Пре свега, поведи ме тамо где си станао пре двадесет година. Хоћу најпре да видим где си радио, хоћу да видим твој атеље на Монпарнасу.

И тада колима одлазе у Улицу Кампањ-Премијер, или у Боасонад улицу, не знам више сигурно, главно, у једну од тих улица тамо. Брекер мало застајкује, није сасвим сигуран, испитује, много се шта променило за двадесет година. Најзад, препознаје велика колска врата. Силазе и куцају.

Овде, чини ми се, биће потребно да се уложи исти напор маште као и код настојника с ђогатом. То сад није више настојник, већ једна стара чуварка. Ту сад нема да се отвори прозорче, већ мора да се сиђе. Упорно куцање буди стару. Она се пита, мало уплашена, шта то може сад да буде, навлачи неки стари огртач, или пелерину, спушта се низ међуспрат, који је још увек мрачан, и барата неко време својим старим рукама око велике зарђале браве, пре него што је погодила да отвори врата.

Најзад отвара, гледа. И види... ХИТЛЕР

И то је цела прича... Но она је чудновата и, мислим, много казује, зато што сматрам да је сувишно причати како је стара ужасно крикнула и како је нагло гурнула врата пред тим невероватним привиђењем. Скоро као да је видела Демона. Јер, ако хоћете, то су исто тако могли да буду и други Немци. Она би се свакако уплашила и у себи би можда рекла: Шта ли хоће сада ови? Али би их увела — дрхтећи, наравно — то би било све. Или да је видела Франка, па чак и Мусолинија! Она их вероватно не би тако брзо препознала и сигурно не би гурнула врата и онако грозно и ужасно крикнула. Не, не: то је јасно оно што је она видела иза врата било је тако страшно, тако грозно и опасно, као да је видела саму Смрт. Смрт са косом и огртачем и оним злокобним осмехом у вилицама без усана.

Август 1944.

Чувена банда „Оклахомаца“ опљачкала је 1893. године банку у Пеунију и однела 10 хиљада долара. Један члан банде убио је ненаоружаног благајника. Вођа „Оклахомаца“ Бил Дулин, некадашњи јахач у славној банди браће Далтон дао је убици његов део плена и рекао му:

— Губи ми се с очију! Потражи чопор смрдљивих којота па убијај колико ти драго! Ми смо сувише добри за тебе!

У потеру за „Оклахомцима“ кренуо је Бил Тилгман, последњи велики шериф Дивљег запада са својим помоћником Хенком Томасом. Сазнао је да се Бил Дулин крије на усамљеном ранчу код Инголса. Једног снежног октобарског дана Тилгман је упао у крчму Вила Дана на самом крају Инголса.

— Тражим ранч неког Би Дана — рекао је. — Јесам ли на добром путу?

Нисмо лешинари!

Човек који је крај камина грејао руке није се ни осврнуо. Крчмар је ужурбано прао чаше. Завеса у дну крчме мало се покренула и шериф је спазио цев винчестерке. На степеницама је нешто шкрипнуло. Тилгману је било јасно да је сасвим случајно упао у клопку и да су у крчми сакривени људи за којима трага.

Шериф се нашао у лепом сосу: ако се маши револвера, убиће једног или двојицу, а сам ће зачас бити изрешетан. Размишљајући пришао је камину и пружио руке према ватри.

— Огрејте се негде другде! — нарежа крчмар. — Затварам радњу!

— Нисте баш љубазни! — слегао је шериф раменима и полако пошао према излазу очекујући метак у леђа.

Чим је Бил Тилгман изашао, иза завесе и са степеница појавише се четири наоружана бандита.

— То је био Тилгман! Зашто си га пустио да оде? — упитао је један од њих човека крај камина. — Али, није све изгубљено, на снегу ће бити добра мета!

Бил Дулин, јер он је био човек крај камина, бесно се окренуо и зграбио друга за прса.

— Бедна кукавица! Бил Тилгман није човек коме треба пуцати у леђа. Ако мислиш друкчије, одмах се торњај! „Оклахомци“ су људи ван закона, али нису лешинари!... А сад, момци, на коње! Тилгман ће се већ вратити. Приметио је он нас!

Дулин их је спречио

Прошле су две године. Једног летњег дана 1895. Бил Тилгман се вратио из вишедневне потере и

ШТЕТА

ШТО СИ

ШЕРИФ!

**РАЗБОЈНИК
БИЛ ДУЛИН
И ЊЕГОВ ЉУТИ
ПРОТИВНИК
ПОЛИЦАЈАЦ
БИЛ ТИЛГМАН
ИМАЛИ СУ
ЗАЈЕДНИЧКУ
ОСОБИНУ
— НИКАДА
НИСУ УБИЈАЛИ
С ЛЕЂА НИТИ
ПУЦАЛИ НА
НЕНАОРУЖАНОГ
ЧОВЕКА**

љубазан јер сам хтео да вас отерам — у крчми се налазио Бил Дулин са својим момцима! Да сте направили неки непромишљен покрет, данас бисте трунули на гробљу. Имали сте среће, шерифе. Бил Дулин је спречио људе да вас уцмекају с леђа.

— Бил Дулин! — шериф је набрао веће. — Бил Дулин их је спречио?

— Ви сте тражили ранч мога брата Би Дана — наставио је крчмар. — Дулин му је после једне плачке добро платио да његовој банди да склониште. После тога Би више није могао да се извуче и постао им је јатак. Дулин се недавно опет јавио и рекао да ће доћи на Бијев ранч. Разговарао сам с братом и уверио га да ће страдати због Дулина. Пристао је да помогне закону!

Зашто нисте пуцали

Неколико дана касније Бил Тилгман је са својим људима на ранчу Би Дана у заседи чекао Била Дулина и његове јахаче. У рано поподне, сакривен иза појила за стоку, шериф је изненада зачуо топот коња. Мало затим пред брвнару су дојахали Дулин и петорица „Оклахомаца“.

— Хеј, Би! — викнуо је Дулин. — Где си, до ђавола?

Одмах затим одјекнуо је још један глас:

— Предајте се! Опкољени сте!

Шериф је опсовао. Неко од његових људи није имао добре живце. Дигао је узбуну пре времена, пре него што су бандити сјахали. Планули су хици. Тилгман је подигао пуш-

уморан сео за сто у хотелу „Индијана“ у Пеунију. Био је лоше воље. Већ годину и по дана „Оклахомци“ су харали Мисуријем, Канзасом и Оклахомом и увек на волшебан начин нестајали пред потерама. Поред шерифа је, без питања, сео неки човек и пренуо га из мрачних мисли:

— Да ли ме познајете, шерифе? Једном сте се у мојој крчми распитивали за ранч Би Дана. Био сам не-

— Не познајете ви Била Дулина — осмехнуо се Тилгман! — Ако дођем сам, Бил ће пре поубијати све момке него што ће неком од њих дозволити да ме мучки смакне! Рећи ћу вам још нешто: нећу да водим потеру и изазовем покољ, хоћу Дулина живог! Ако не буде ишло, даћу му шансу да први потегне револвер. Штета што је Бил Дулин разбојник!

Сребрна чаша за сина

Тако је шериф Тилгман сам кренуо трагом свог имењака. Почетком јануара 1896. године сазнао је да се Бил Дулин, под именом Вил Бари, крије у монденској бањи Еурека Спрингс. Деветнаестог јануара у време ручка Тилгман је седео у салону хотела и правио се да пажљиво чита новине. Кришом је посматрао људе који су улазили и излазили. Одједном је уздрхтао. У салон је ушао висок мушкарац и пошао према телефонској кабинети која је у том тренутку била заузета. Шериф је препознао Била Дулина. Знао је да се Дулин неће лако предати и да ће, ако га заустави у салону, доћи до пуцњаве у којој може да страда неко недужан. Сачекао је, кријући се иза новина, да Дулин уђе у кабину. Када је вођа банде „Оклахомаца“ покушао да за собом затвори кабину, врата су запела. Окренуо се хитро као мачка, али је на стомаку осетио хладну револверску цев.

— Биле Дулине, не терај ме да те убијем! — скоро молећиво је рекао шериф узимајући му револвер. — То никако не бих желео!

— У реду, Тилгмане! — одговорио је Дулин осмехујући се. — Добио си игру... засад!

Шериф опипа бандитове џепове тражећи скривено оружје и напипа неки предмет. Кад га је извадио, видео је да је то сребрна чаша.

— Поклон за мог сина, шерифе! — сетно рече Дулин. — Хтео сам да из ње пије млеко. Али, оданде где ћеш ме одвести нећу моћи да му пошаљем.

— Не брини, Биле! — промрмља Тилгман трпајући чашу у свој џеп. Обећавам ти да ће твој син добити поклон!

— Добар си ти момак, шерифе! Штета што си шериф.

* * *

Бил Дулин је спроведен у затвор Гетри одакле је, ослободивши још 37 затвореника, успео да побегне пре него што му је одржано суђење. Двадесет петог августа 1896. ушао му је у траг Хенк Томас и успео да га убије у окршају. По другој верзији, Хенк Томас је тог дана заиста пронашао Била Дулина, али већ мртвог. Пуцао је у његов леш а затим јавио обласном шерифу да је Дулина убио у двобоју. Тако је добио уцену расписану за његову главу и сав новац дао Дулиновој удовици и сину.

Шериф Бил Тилгман наставио је да брани закон. Похватао је и побио читав низ опасних разбојника. Погинуо је у 62. години док је покушавао да разоружа неког пијанца. Пијанац му је пуцао у стомак. Тако је Дивљи запад изгубио свог последњег великог шерифа.

А. Р.

ку и нанишанио. Џорџ Њукомб, звани Горки Поток, стрпоштао се на земљу. Метак другог полицајца погодио је Чарлија Приса.

— Бежи! — зачуо се Дулинов глас. — Свако на своју страну!

„Оклахомци“ су нестали остављајући на разбојишту два мртва друга. У окршају су погинула и три човека из потере.

— Готов сам, сад ће ме Дулин сигурно убити! — промукло рече Би Дан Тилгману док су му руке дрхтале од страха. — Ви сте за то криви, шерифе! Зашто га нисте убили чим се појавио? Зашто нисте пуцали?

Бил Тилгман му снажним ударцем изби пушку из руке, с гађењем окрене му главу и рече кроз стиснуте усне:

— Онда немој да носиш оружије, бедниче! Бил Дулин никада није убио ненаоружаног човека. Неће ни тебе, мада си издајница!

То је лична ствар

Само што је шериф одмакао од Дановог ранча, зачуо се топот коња. Хитро се окренуо. Један од најопаснијих Дулинових момака, Мали Бил Рејдлер, дојахао је на ранч Би Дана право из Канзаса на састанак са осталим члановима банде. Није ни сањао шта се догодило.

Мали Бил је одмах спазио звезду на шерифовој блузи, пропео коња, муњевито извукао колт и опалио без нишањења. Тилгман је осетио бол у рамену. У паду је потегнуо вин-

честерку и Мали Бил се као врећа свалио са седла.

Два дана касније, с дебелим завојем преко левог рамена, Бил Тилгман је стигао у Пеунију.

— Слободни сте, момци! Нисте ми више потребни! — рекао је Хенку Томасу и људима из потере.

— Шта ти је, Били? — запањено се Хенк. — Зар ћеш тек тако оставити Дулина?

— Никад никог нисам оставио, па нећу ни Дулина. Али то је сад лична ствар, Дулинова и моја! Хоћу да се сретнемо сами, лицем у лице.

— Бунцаш, Били! — наставио је да се буни Хенк Томас. — Добро знаш да ће Дулин бити окружен својим људима. Изрешетаће те пре него што трепнеш.

DIK
BROWNE

ХОГАР СТРАШНИ

Илустровао Драгутин Њежић

ЖИВОТ ЈЕ ИМАЊИНА ЈЕ ЖИВОТ

ЈЕДАН, ДВА, ТРИ, ЧЕТИРИ – САД!

**ЗНАЛИ СУ ДА ПОМОЋИ НЕМА
НИОТКУД. БРАЈАНОВ ЖИВОТ
ЗАВИСИО ЈЕ ОД НЕКОЛИЦИНЕ
МЛАДИХ ДРУГАРА**

Тај Мич баш претерује, помислио је Дарен када је чуо друга како запомаже. Откако су подигли камп у близини војне базе Форт Хантер Лигет, на реци Насимиенто, он је сваког часа правio лажну узбуну. Таман би сели испред шатора да спреме храну или да се одморе, кад ето ти Мича како због нечег дозива!

Ипак, Дарен, Цил, Брус и Кеит потрчаше према реци, јер им се учинило да је Мич овог пута у стварној опасности. На око метар и по од обале, опирајући се бујици, Мич и Рик су безуспешно покушавали да извуку Брајаново беживотно тело. Само што би га дохватили за рукав или крагну, исклизнуо би им из руку. Захуктала река претила је да га одвуче у своју утробу.

– Момци, па то је мој брат! – избезумљено викну Брус.

– Долазимо вам у помоћ! – узврати Дарен и потрча, а за њим и остала тројица. – Држите се још мало, не попуштајте!

Ужасни тренуци

Све је почело тако што су око један сат, док су задужени за тај дан припремали ручак у кампу, Мич и Рик позвали Брајана. Испланирали су да „освоје“ стену која је око два метра извиривала из воде. На том месту се река, тако је бар изгледало, с муком пентрала уз стену и после кратког предаха – свом силином обрушавала у облику водопада.

Петнаестогодишњи Брајан се у почетку нећкао. Знао је добро да је то превелики изазов. Мич и Рик су били нешто друго. Старији од њега, имали су већ четворогодишње искуство у скаутским подухватима. Он је са њима био тек годину дана, и плашио се да тако нешто неће моћи да савлада. На крају је пристао – била је у питању његова скаутска част.

Свесни опасности, везали су се ужетом. То је била Мичова идеја – знао је да тако раде и планинари. Загазили су у Насимиенто и кренули. У једном тренутку Мич, који је ишао први, изгубио је равнотежу. Глава му је нестала у води. За собом је повукао Рика, а потом и Брајана.

Настао је ужасан тренутак. У близини није било никога да им притекне у помоћ. Били су сами – они и злоћудна река са којом очигледно није било шале. Не би нимало вредело да некога дозивају. Осим тога, ваљало је штедети снагу. Уз велики напор докопали су се стене, најпре Рик, а убрзо за њим и Мич. Док је око њих хуктала запенушана река, једва су се одржавали на глатком камену.

Када су се мало прибравили, схватили су да је Брајан још увек у води, главе окренуте надоле. Остала четворица су стигла баш у тренутку кад су Рик и Мич покушавали да га извуку. По цену да и сами нестану у Насимиенту, Дарен, Цил, Брус и Кеит кренули су ка Брајану. Уз велике муке, коначно су га извукли на обалу.

Брајаново лице имало је неприродну плавичасту боју. Није дисао... Његов брат Брус и петорица другова стајали су потпуно неми. Покушавали су да се присете свега што су учили у школи и скаутској организацији. Питали су се шта ли се оно ради са давлеником?

Мич се први снашао. Забацио је Брајанову главу што је могао више уназад, а затим му откопчао јакну и кошуљу. Клекнуо је поред друга и погледом потражио „помоћника“. Одлучио се за Дарена. Ставио је руке на Брајанову грудну кост и почео са ритмичким покретима. Наглас је бројао:

– Један, два, три, четири – сад! На знак „сад“, Дарен је требало да удахне ваздух у Брајанову плућа. Мич и Дарен радили су као добро увежбан тим. После извесног времена би застали да послушају да ли се Брајану повратило дисање и да ли му је прорадило срце! Изгледа да се поврати били су, на жалост, прилично мали. Рачунали су да је под водом сигурно био добрих пет минута. Ако би чак и успели да га поврате, шта онда? Били су педесетак километара удаљени од најближе болнице!

Цил је отрчао да обавести њиховог осмог друга Дага да седне у камионет и крене у потрагу за неким ко би им се нашао у невољи. Док се на реци одвијала драма, Даг је, не знајући шта се догађа, спавао у шатору. Онако бунован, кренуо је према војној бази. На несрећу, камионет му се убрзо заглибио у блато, па је пут наставио пешке.

На реци, Мича и Дарена сменили су сада Кеит и Цил. Иако је протекло већ двадесетак минута они нису одустајали, јер једноставно нису хтели да прихвате помисао да му нема помоћи.

Жив је, жив је!

После тридесет пет минута непрекидног масирања и давања ваздуха уста на уста, гледали су се у очају. На жалост, Брајан више није давао знаке живота.

Ипак, ни тада нису престали. Довољно је било само да погледају избезумљеног Бруса, па да наставе.

Нешто касније учинило им се да је Брајан покренуо ногу.

– Децо, жив је, жив! – викао је Дарен.

Сетили су се да треба да наставе са давањем ваздуха уста на уста све док не осете дванаест удисаја у минути. Пулс је најпре био врло слаб, свега педесет откуцаја, затим 60, па 70 и коначно 90. Мич брзо подиже капак на Брајановом оку. Када је видео да реагује на светлост, знао је да је то знак да губитак кисеоника није оштетио мозак.

Брајан је био жив, али то није било довољно. Требало га је што пре сместити у болницу.

Даг је у међувремену на путу срео кола војне полиције. Из кола је позвана база и лекарска екипа је стигла хеликонтером у року од пола сата. Брајан је пребачен у сто педесет километара удаљен Медицински центар Стенфорд.

Пуних четрдесет осам сати провео је у шок соби и тек тада дошао свести.

– Нисмо имали много посла – изјавио је касније шеф интензивне неге доктор Розентал. – Све што је требало учинити обавили су његови другови. Кад би се мени догодило нешто слично, волео бих да око себе имам управо другове попут Брајанових.

ВЕС

НОВА
НАУКА
БИОНИКА

МУВЕ ИЗМИСЛИЛЕ РАЈСФЕРШЛУС

ДА ЛИ БИСТЕ
ПОВЕРОВАЛИ
КАД БИ ВАМ
НЕКО РЕКАО
ДА СУ
КЛЕШТА,
ТЕСТЕРА,
ТУРПИЈА И
ЛОПАТА
УПОТРЕ-
БЉАВАНИ
МНОГО ПРЕ
НЕГО ШТО
ИХ ЈЕ
ЧОВЕК
ОТКРИО?

детектор је, међутим, много мање ефикасан од звечаркиног, па можемо рећи да овај у ствари и нема своју техничку копију.

Многим животињама хладне крви, на ниским температурама прети опасност од смрзавања. Да им се то не би догодило, оне користе глицерол — исту ону течност коју човек зими ставља у хладњак свог аутомобила.

Људи су највише научили од риба. Од њих су видели како се лови удицом, харпуном, и уз помоћ светла. Ронилачко одело је копија делфинове коже. Његовом употребом, трење воде се смањује чак за 50 одсто.

Не учимо ми само од животиња. И биљке нам указују на значајне ствари, пре свега у области архитектуре и грађевинарства. Оне са лакоћом одолевају променама температуре, олујама и другим непогодама.

Пре неколико година произведена је цигла која својом структуром „опонаша“ стабло раставића. Она издржава тежину од 1200 килограма, док обична може да поднесе једва двеста килограма.

Архитекту Џозефа Пакстона није занимала черстина, него облик па чувена „Кристална палата“ коју је конструисао у Лондону, личи на једну врсту

Човек ипак није потпуни плагијатор. Сипа је, додуше, пре њега закопчавала свој плашт патент-затварачем (популарни дрикер), а мува своју сисалку неком врстом рајсфершлуса, али он је своју верзију ових помагала направио сасвим сам. Исто важи и за лопату, клешта, тестеру и турпију. Па, и оно што је видео од природе, није било довољно само прекопирали: да би полетео као птица, морао је да измисли елису, а када је зажелио да се креће брзо као гепард, није потрчао на све четири, већ је изумео то-чак.

Има још толико тога што бисмо хтели да сазнамо, али (бар за сада) не можемо. Шта бисмо дали да нам, рецимо, неко каже како то шкорпије одолевају топлоти и радијацији од којих човек умире, или како јастог акумулира енергију у свом телу. Где би стигла индустрија шећера када бисмо проникли у тајну фото-синтезе биљака...

Природа са својим проналасцима иде милијардама година испред нас, па је зато час када ћемо проникнути у све њене тајне још веома далеко.

М. П. Поповић

Илустровао Димитрије Костин

Мало који људски изум нема свог сабрата у природи. Милионима година пред свим живим бићима на Земљи биле су две могућности: да измисли нешто да што брже побегну, ухвате, или прогутају плен, или да једноставно нестану.

Човек је уместо таквих способности развијао свој ум, па уз његову помоћ данас користи све оно што је природа измислила и усавршила. Основао је и научну дисциплину — бионику, која за циљ има да проучи природне механизме и да направи њихове техничке копије.

Бионика је званично рођена 1960. године, када је у САД одржан први кон-

грес. Међутим, она је много старија. Још је Леонардо да Винчи проучавао могућност летења уз помоћ вештачких крила. Тада је записао да је „лет птица механизам који човек може да копира“. Када говоримо о летењу, морамо да поменемо слепог миша који је у томе прави вештак. Ова животињца се у ваздуху оријентише помоћу радара: простор око себе испитује тако што испушта звуке високе фреквенције, а затим анализира угао под којим се одбијају. То ради тако добро и брзо да невероватно прецизно открива и лови инсекте. — своју основну храну. Иако цело јато емитије своје ултразвуке, сва-

ки слепи миш непогрешиво прима свој одбијени сигнал.

Човеков изум — радар функционише на истом принципу, али је много мање прецизан. На његовом екрану, авион се често не разликује од птице, док слепи миш путем свог радара добија нешто као „звучну слику“ простора у коме се налази.

Да би умакли овако добро опремљеном непријатељу, лептири и муве су морали да постану прави мајстори за бекство. Они користе две тактике: ометање радара, и брзу, систематску промену путање лета.

Стезањем трбуха лепти-

ри добијају неку врсту „генератора сметњи“. Трљањем ногу о тело они производе звуке исте фреквенције као и слепи миш, па тако ометају његов радар.

Цик-цак лет, који користи мува, много је мање ефикасан, па се најчешће завршава трагично по њу.

Насупрот слепом мишу, звечарка користи инфрацрвени, топлотни радар. Како свако тело зрачи топлоту, ова змија помоћу свог детектора добија јасне контуре свега што је окружује. Ово „термичко око“ је надахнуло човека да направи инфрацрвени нишан за пушку и камеру за ноћно снимање. Његов

Ове реченице сигурно би запрепастиле читаоце новина да су објављене у том облику. Срећом, један пажљиви коректор исправио је у свакој по једно слово (у последњој два) и реченице су опет добиле свој прави смисао. Које су то грешке?

1. Из излога би требало уклонити старе жене које ту стоје још од јуна месеца.

2. Нормално је да архитекта, пролазећи улицом, запали понеку кућу коју су пројектовале његове колеге.

3. Празне разговоре боље је оставити друговима из дирекције, јер су они за то стручњаци.

4. Стјуардеса добија већу или мању накнаду зависно од хаљине.

5. По скидању козметичке маске муштерија прелази у купатило, где може да се погледа у огледалу и да се убије.

6. Била је веома поносна на своје пудлице и сваком госту их је трпала у уста.

7. У једном углу изложбе позната уметница Н. Н. тка на разбоју: за посетиоце то је јединствена прилика да упознају ову стару вештицу.

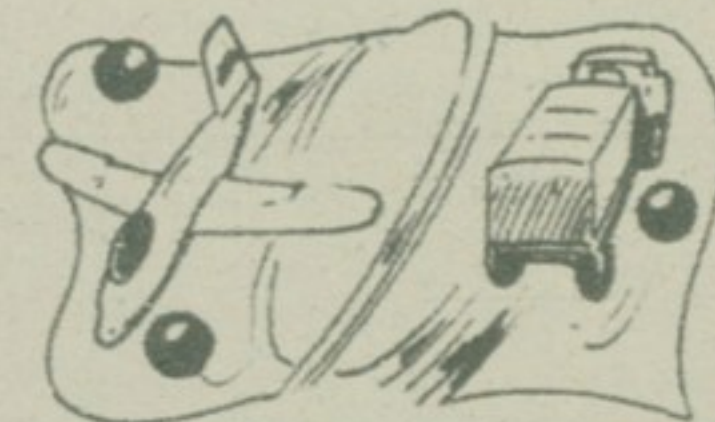
8. Није ли логичније да улоге Карађорђа или Краљевића Марка играју наги глумци?

9. Сви пацијенти који су се прошле ноћи обратили нашој установи добили су ногу по свим прописима.

10. Према катоди се крећу позитивни јони или катиони, а према аноди — негативни јони или аниони.

РЕШЕЊЕ:

1. цене, 2. завеси, 3. правне, 4. диле, 5. умије, 6. пус-
иноине, 7. вешта, 8. умије, 9. умије, 10. умије

ПОЈАВА
ЗВАНА
ПОДМИЋИВАЊЕНОВАЦ
ЗА ПОДМАЗИВАЊЕ
МОЋНИКА

Кад неко нешто ради пет хиљада година, може се претпоставити да је у томе постао изразито вешт. Џон Нунан, професор права на калифорнијском универзитету Беркли, написао је подебелу књигу под насловом „Мито“ из које се лепо види да се људи међусобно подмићују последњих педесетак векова.

Мада су се подмићивали, древни народи о томе, изгледа, нису много причали, па тако у класичним језицима нема речи за мито. Латинска реч за ову врсту даровања, *munus*, прилично је двосмислена. Ствари су у та прадавна времена тако стајале да је, теоретски, чак и по римском за-

обелодане свако подмићивање судија.

Први који је насео и послушао га звао се Џон Вренем. Вренем је 1617. оптужио ученог Чуvara печата, славног енглеског филозофа Франсиса Бекона, да је у његовом случају пресудио неправедно и то због мита. Биће да ојађени Џон Вренем није знао за једну зачколицу: оптужбу је требало и доказати, а како то њему није пошло за руком, одсекли су му оба уха, а потом га осудили на „вечно заточеништво“.

Четири године касније, Бекон је коначно признао да су га навелико подмићивали, а он понуде прихватио, те га је Парламент

могло да падне на памет да подмићује и конгресмене, а овима да мито узимају, па су у то име довели одговарајући закон. Био је то закон о кога су се навелико оглушивали. Како би обезбедили помоћ савезне владе за изградњу Пацифичке пруге, и то по силно надуваним ценама, градитељи су шаком и капом по багателним ценама делили деонице члановима Конгреса. Срећни власници уносних папира постади су тако, између осталих, будући председник САД Џејмс Гарфилд и будући државни секретар Џејмс Блејн.

Кад се једном крене, тешко је стати, закон је по питању мита бивао из дана

Илустровао Зоран Петковић Петко

конуку, судија могао да прима поклоне од обе заинтересоване стране, а да се при том претпостављало како то ни на који начин неће утицати на његову одлуку.

Енглески краљ Џејмс I имао је извесне сумње у погледу овакве непристрасности, ваљда и зато што се до 16. века, када је живео, накупило довољно примера који јој нису ишли у прилог, те је од својих поданика затражио да

осудио на новчану казну од 40 хиљада фунти и заточеништво у Тауеру. Његово височанство му је казну великодушно преиначило.

Само се по себи разуме да краљеве нико није могао да оптужи за примање мита. Председницима су њихови мање покорни грађани смислили законе по чијим параграфима примања мита не долази у обзир.

Тек 1853. године амерички законодавци досетили су се да би некоме

у дан све строжи. Године 1881. Њујорк је постао прва америчка држава у којој је и подмићивање приватних лица проглашено за кривично дело. У наредних пола века још шеснаест америчких држава донело је законе против подмићивања савим одређених врста приватно запослених лица: шофера у Илиноису, баштована у Мериленду.

М. И.

СУЂЕЊА
КОЈА
СЕ
ПАМТЕ

СПАСОНОСНА СЕНКА

Омаха у Небраски, Сједињене Америчке Државе.

Година 1936. Јесен.

Десетог октобра у новинама није било значајнијих вести. Таман је адвокат Џон Џисер хтео да их склопи, кад му се поглед задржа на тексту којим се у неколико редова обавештава јавност да је претходног дана у два и тридесет по подне службеник Френк Ердман покушао да убије познатог локалног политичара Џека Пленистера.

Иако га се догађај није тицао, адвокат је био узнемирен. Били су му одвратни криминалци који су се помоћу новца угuralи међу значајне личности. Један од њих био је и Пленистер. Почео је као ситан

**ФРЕНК ЕРДМАН СЕ
НАШАО У**

НЕПРИЛИЦИ: ДЕВЕТ

СВЕДОКА ГА ЈЕ

ТЕРЕТИЛО ЗА

ПОКУШАЈ УБИСТВА, А

ОН НИЈЕ МОГАО ДА

НАВЕДЕ НИЈЕДАН

ДОКАЗ У СВОЈУ

ОДБРАНУ

пљачкаш и догурао до власника мреже коцкарница. Разуме се, тај посао су

водили други, али се у Омахи знало да иза свега стоји он.

Освета, или...

Џисер је сео у кола и после десетак минута био у канцеларији јавног тужиоца да се распита за случај Френка Ердмана.

— Пленистера је хтео да убије човек опседнут мржњом! — љубазно га је дочекао тужилац. — Политичар је жив захваљујући сопственој опрезности! Ердман је на трему његове куће оставио пакетић с експлозивом, а експлозивни упаљач повезао најлонском нити са оградом. Срећом, Пленистер је приметио нит и није подигао пакет. Да је то учинио, најлонски конац би се затегао и активирао упаљач!

Адвокат је пажљиво слушао. У причи му је било сумњиво — Пленистерово понашање. Он се враћа кући и пред вратима затиче пакетић који му је отпрве сумњив. Не подиже га већ зове полицију. Некако му се све то чинило намештеним.

Више није могао да сазна јер је и ово био незваничан разговор. Са оптужницом и детаљима моћи ће да се упозна за који дан, наравно, ако се прихвати одбране оптуженог.

Разговор са ухапшеним Ердманом потпуно га је уверио да је покушај убиства утицајног Пленистера намештен. Радило се о освети. Наиме, Ердман је својевремено радио за Пленистера и открио полицији неколико прљавштина из једне коцкарнице. Пленистер се том приликом извукао, али и зарекао да ће Ердману вратити мило за драго.

Оптужница против несрећног Ердмана била је необорива. Седам очевидаца тврдило је да га је видело у близини Пленистерове куће неколико минута пре него што је политичар ступио на трем. Посебно упечатљив утисак на пороту оставило је то што су сви сведоци поменули две девојке у белим хаљинама које су туда шетале.

Поменуте девојке, иначе сестре, биле су крунски сведоци. На суду су се држале скромно.

Џон Џисер је бранио Ердмана, али није могао ништа да учини.

Док су девојке сведочиле, Ердман је очајнички повукао Џисера за рукав.

— Ма, каква бомба... реците им, ја сам тога дана спавао код своје куће, била је недеља, одмарао сам се, реците!...

Неочекивани обрт

Сестре се нису двоумиле у погледу чињеница. Да, била је недеља и грејало је сунце, додуше зубато. Тачно је да су тада носиле беле хаљине. Сећају се оптуженог. Имао је на себи карирано одело, управо ово које има и сада... На крају су додале да су се неколико минута пре него што ће проћи поред

Пленистерове куће фотографисале на степеништу оближње цркве. Једна од њих је извадила слику из ташне и пружила судији.

Приближавало се време за ручак. Судија је објавио двочасовну паузу. Пре него што је напустио судницу, адвокат Џисер је замолио да му омогуће да за време паузе разгледа фотографију.

Адвокат је био уморан, веома уморан. Упутио се у ресторан на крају улице и сручио у столицу. Извадио је слику из унутрашњег џепа сакоа и ставио на сто. Дуго је посматрао...

Неочекивано, пажња му се задржала на бледој сенци црквеног торња која се пружала на једној страни слике.

— Можда је то нада! — узвикнуо је и излетео из ресторана.

Када је суђење настављено, адвокат Џисер је најавио сведока — универзитетског професора астрономије!

У судници је настао замор јер се знало да Ердман не може да наведе баш ниједан доказ у своју одбрану. Изненадио се и тужилац. Поротници су се згледали.

Одговарајући на Џисерово питање, професор је изјавио да су сестре снимљене пред црквом у три часа и двадесет минута, а не пре два и тридесет, како су изјавиле. Недоумице нема, то се научно и непогрешиво закључује на основу угла под којим пада сенка предмета, у овом случају црквеног торња.

У судници су били запрепашћени. А тек тужилац! Није било сумње, сведоци су лажно сведочили. Схватио је да је Пленистер на-самарио и њега и суд.

■ ■ ■

Пленистер је напустио Омаху, а афера заташкана. Тужилац, судија и адвокат Џисер фотографисали су се пред црквом истог дана и у исто време следеће године.

Сенка црквеног торња падала је под истим углом као и она на фотографији двеју сестара у белим хаљинама.

М. Тодоровић

Илустровао: Брана Јовановић

Блејд
Ранер:

ИСТРЕБЉИВАЧ У АКЦИЈИ II ДЕО

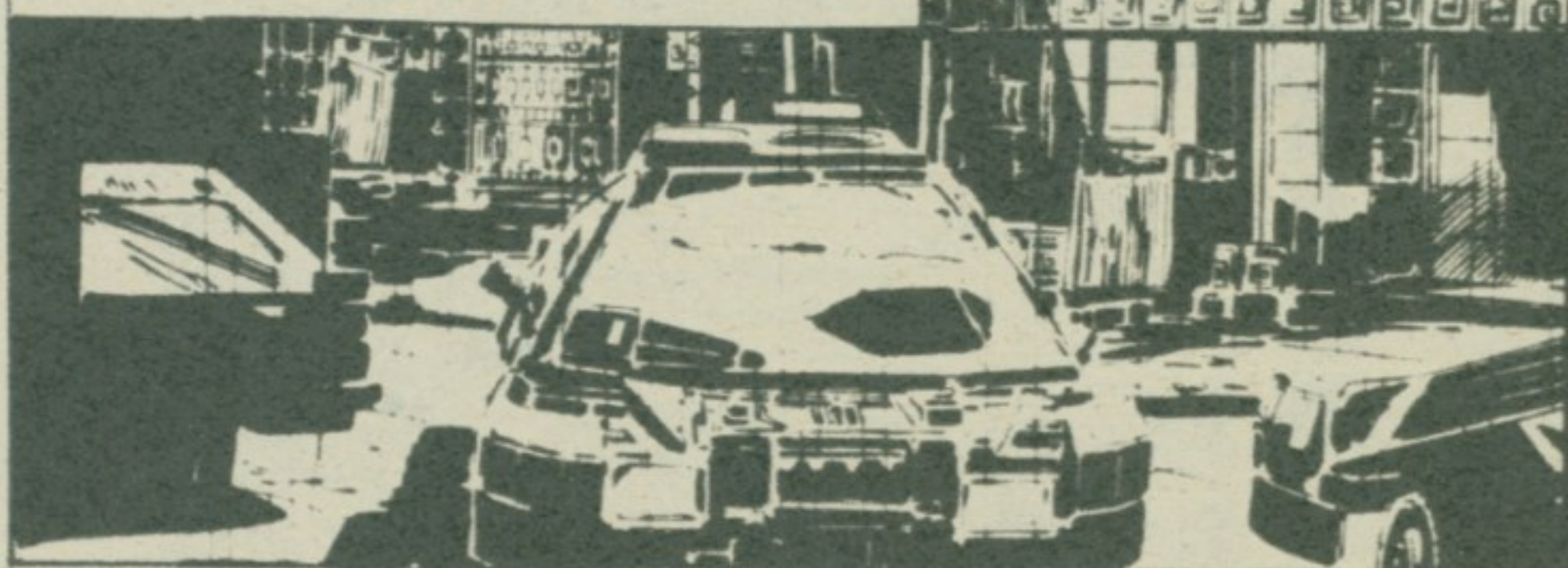
ПИШЕ: АРЧИ ГУДВИН (ARCHIE GOODWIN) ЦРТАЈУ: АЛ ВИЛЕМСОН (AL WILLIAMSON) КАРЛОС ГАРЗОН (CARLOS GARZON)

ЛОС АНЂЕЛЕС 2019. БЛЕЈД РАНЕР ПО ИМЕНУ ДЕКАРА АНГАЖОВАН ЈЕ ДА „ПЕНЗИОНИШЕ“ ЧЕТИРИ РЕПЛИКАНТА, (ВЕШТАКА ЛУДСКА БИРА) КОЈА СУ СЕ ИЗ СВЕМИРА КРИШОМ ВРАТИЛА НА ЗЕМЉУ. РЕПЛИКАНТИ ЖЕЛЕ ДА ДОПРУ ДО СВОГА ТВОРЦА, ДОКТОРА ТАЈРЕЛА, ДА ВИ ИМ ОН ПРОДУЖИО ЊИХОВ КРАТКИ ЖИВОТ...

„Над сам напустио Тафа и полицијски ситнер и повезао се колима мући, кима је почела да пије као из кабла...

Мислио сам како ћу, код ситинет кући, попити неко жестоко пиће...

У сеници лифта на том сиротињу неко се крио...

ПА,
ДОБРО!
КО ЈЕ
ТО?

Ж-ЖАО
МИ ЈЕ!

„Жао! Можда је била сувише опасна... Није ми се то догађало, али јесућо сам је у свој ситон...”

ВИ СМАТРАТЕ ДА САМ РЕПЛИКАНТ, ЗАР НЕЗ АЛИ... ЈА САМ ДО-НЕЛА СЛИКУ НА КО-ЈОЈ САМ СА РОДИТЕЉИМА, А И СЕГАМ СЕ...

ОБИЛАСКА ЈЕДНЕ ЗГРАДЕ СА БРА-ТОМ КАД СИ ИМАЛА ШЕСТ ГОДИНА... ПАЖОВЕ МРЕЖЕ НА ГРУУ ПРЕД ТВОЈИМ ПРОЗОРОМ...

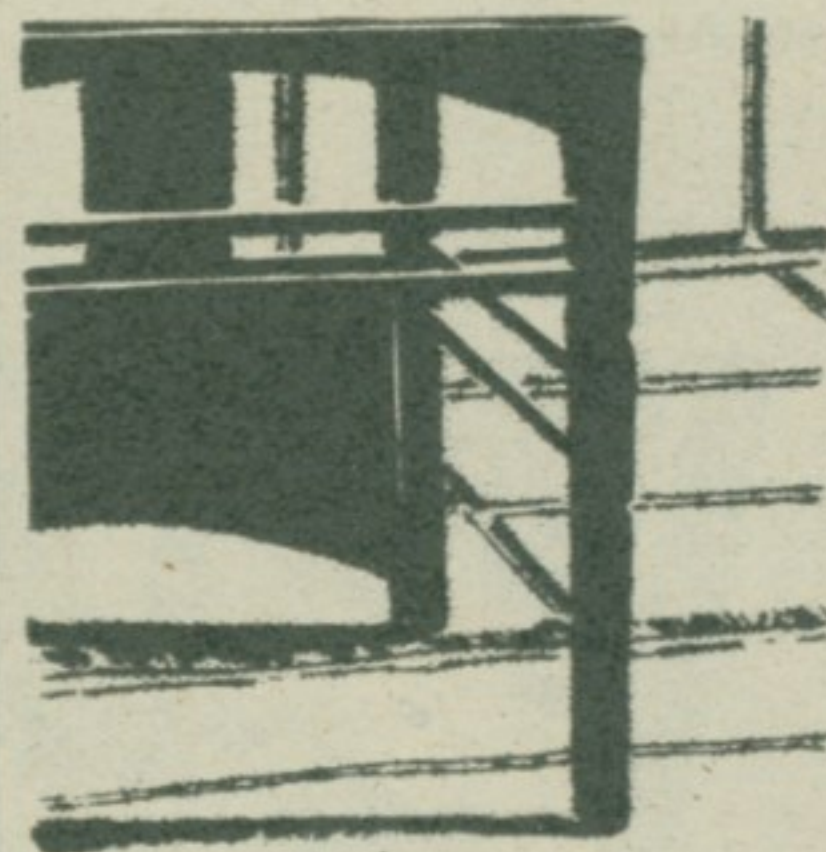

УСАБЕНА СЕГАЊА, РЕЖМЕЛ! ТАЈРЕЛ ЈЕ НА ЊИХ ВЕОМА ПОНОСАН! ПОКАЗАО МИ ЈЕ ДЕО НА СКАНЕРУ!

Д-ДА... АЛИ,
КАКО?

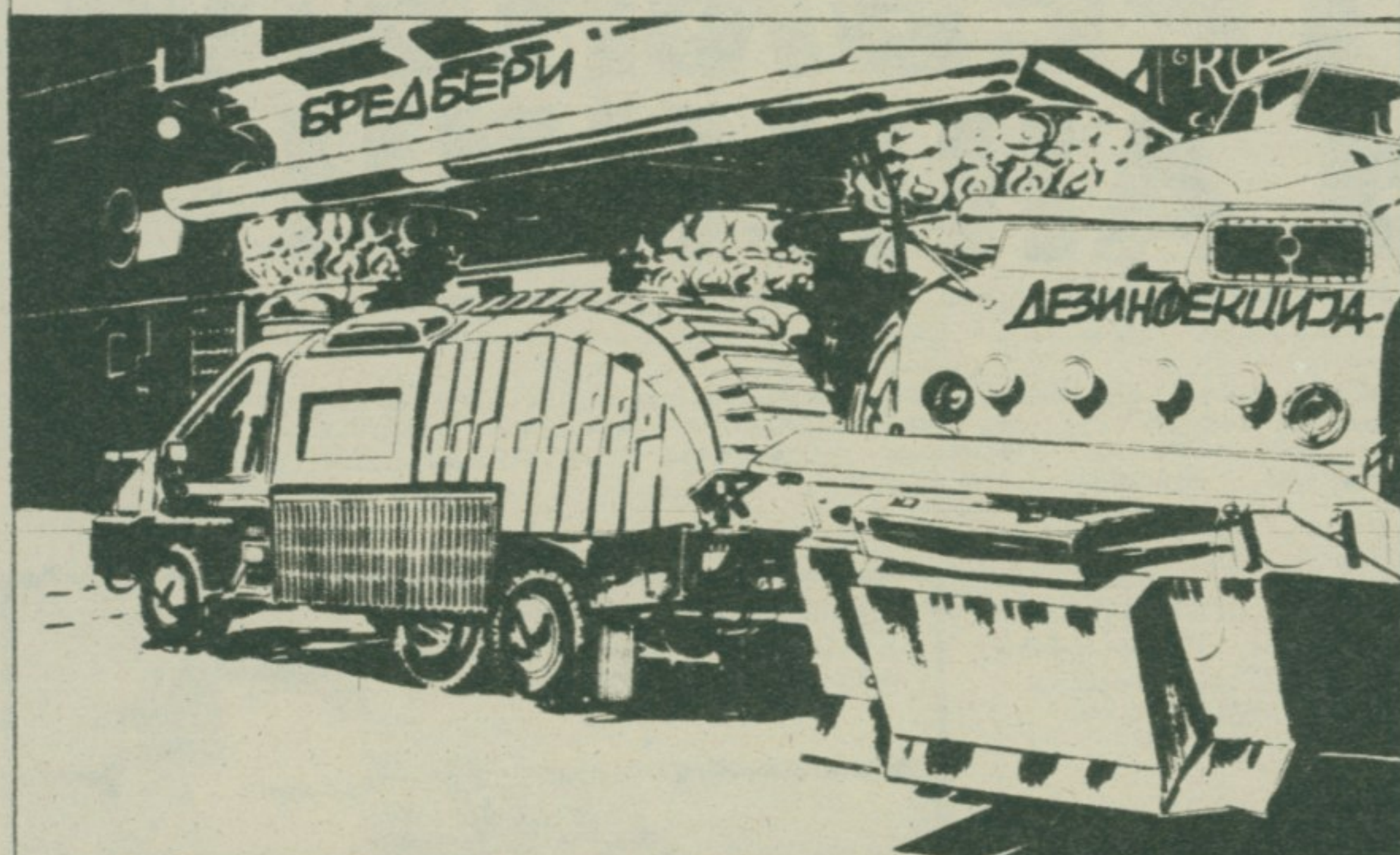
Н-НЕ...
НЕ БЕ-РУЈЕМ...

ДОБРО!
СВЕ САМ ИЗМИСЛИО!
НИСИ РЕПЛИ-КАНТ... ЗАБОРАВИ ТО! ПИЈЕ?

„Док сам ситио другу маши, она је импезла! Не би се ни знало да је била лиу... да није било зиребане фамиогра-Фиде на поду.”

ТЕ НОГИ ИСПРЕД ЈЕДНЕ ЗГРАДЕ ЗАУСТАВИМО СЕ ВОЗИМО...

Џ. Ф. СЕБАСТИЈАН СЕ ВРАЋАО КУћи...

УГЛАШИЛИ СМО ЈЕДНО ДРУГО, ЗАР НЕ? ИМАМ НЕШТО ХРАНЕ... АКО УБЕШ...

И-НАДАМА САМ СЕ ДА БЕШ ТО РЕЧИ!

Џ. Ф. СЕБАСТИЈАН СЕ ТЕШКО СНАЛАЗИО СА љУДИМА. АЛИ ОВА ДЕВОЈКА, РЕКЛА ЈЕ ДА СЕ ЗОВЕ ПРИС, СТИДЛИВИЈА ОД ЊЕГА, БИЛА ЈЕ ТАКО ПРИРОДНА...

У ОВОЈ ЗГРАДИ ЖИВИШ САМ?

А-ХА! ТАКО НЕКАКО! ОВДЕ ИМА МЕСТА КОЛИКО ВОЛИШ!

РАСКЛИМАТАНИМ ЛИЦОМ
ПОПЕЛИ СУ СЕ ДО
ТРОШНОГ ХОДНИКА...

ЈУХУУ!
ТУ САМ,
КОД
КУБЕ!

АИ,
РЕКАО
СИ...

ОПЕТ СМО СВИ
ЗАЈЕДНО!

ДОБРО
ВЕЧЕ,
Ц. О!

ОВО СУ
МОЈИ ПРИ-
ЈАТЕЉИ, ПРИС!
КАНЦЕЛАР И
МЕДА! ИГРАЧКЕ!
ИМА ИХ
ЈОШ!

ОСЕТИО ЈЕ ДА ГА ПАЖЉИВО ИСПИТУЈЕ,
И ЗНАО ЈЕ ШТА ЋЕ РЕЧИ...

Т-ТИ НИ-
СИ ТАКО
СТАР
КАО ШТО
ИЗГЛЕДАШ!
ЗАШТО?

СИНДРОМ МЕТУЗАЛЕМА!

ИМАМ ДВАДЕСЕТ ГОДИНА, ПРИС! МОЈЕ ЖЛЕЗ-
ДЕ ПРЕБРЗО СТАРЕ! ЗАТО САМ ЈОШ ОВДЕ...
НИСАМ ПРОШАО ЕМИГРАЦИОНИ ТЕСТ!

Ц.О. СВИЂАШ
МИ СЕ ТА-
КАВ
СИ!

"Машине понекад мо-
гу да попомну... али
могу и да нанесу вели-
ки бол. Моја ЕСТЕР, на-
пример... Провео сам
пониже бекс проуча-
вајући, у мери димен-
зије, свежњу фотографи-
ја који сам написао
у Леоновом хотелу.
Открио сам у орна-
му хаљину са шво-
кицама... А Леон и
Рој били нису тити-
ви који би то носили..."

Не знам зашто републиканци скићу фотографије.
Вероватно, као што каже Пјетер, желе да имају
свађа. Можда је у тим сликама било нешто што
ја нисам могао да осетим. Можда је то нешто
испоставило и на фотографији коју је Рејчел остави-
ла код мене, или у мињим да је на болети-
ни БРОД ТЕЛЕФОНА. Али, ако ми није помогло у откри-
вању и "пензионисању"...

„Можда су те Леонове фотографије одвеле у торсомак, али ја сам имао и оне неидентификоване комадиће које сам нашао на лицу његове собе. Требао је сазнати шта је по-среду.“

„Што ме је довело до Емилијанина.“

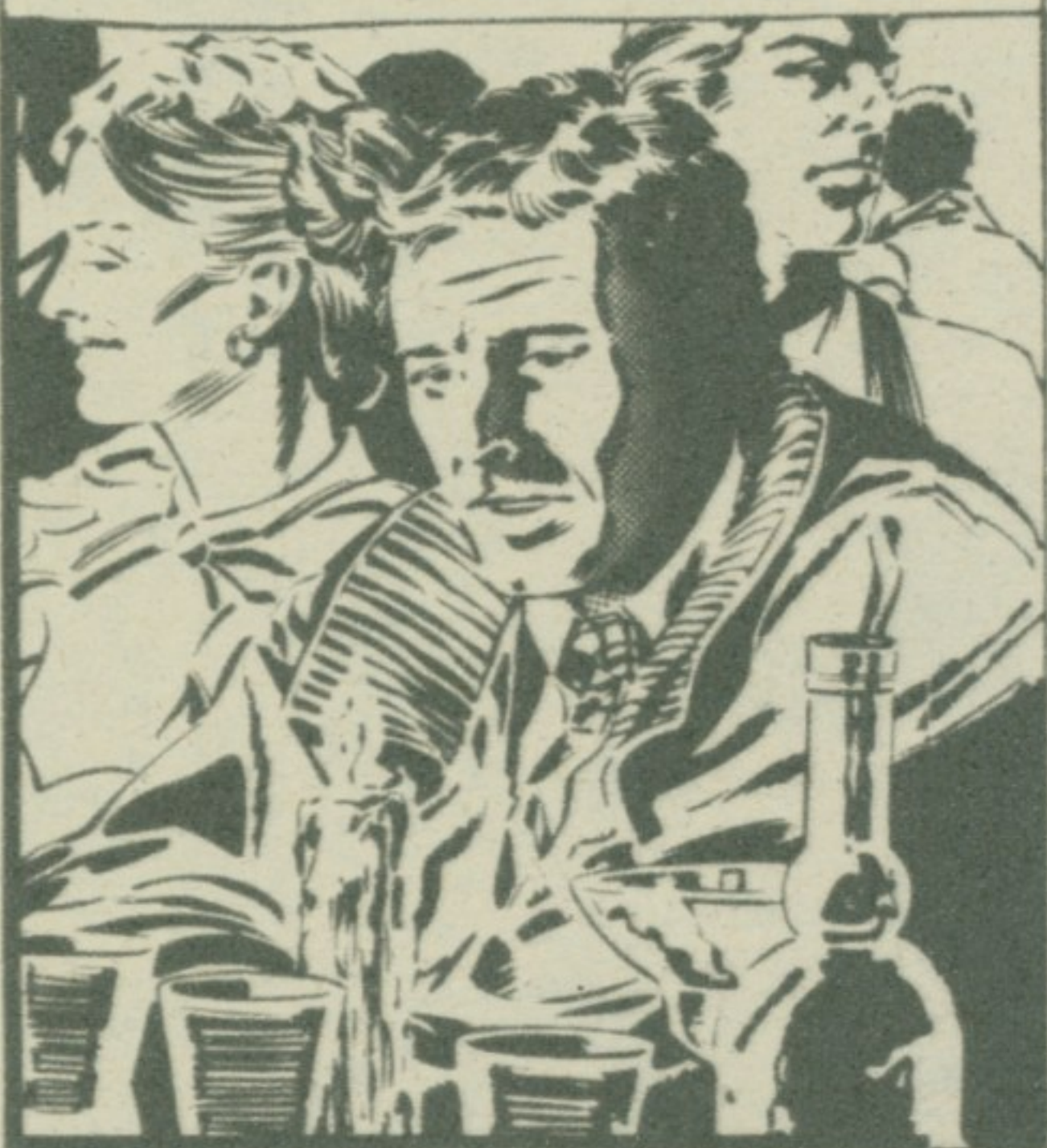

Једино ми је објаснио да су змије реквизити еizoмичних алесатица у Сектору геми-ри...

Одлучио сам да
одем тамо.
После неколико на-
сова шмаританја
по локалитету...

...завршио сам у Пафије-
вом бару...

ЛОВИТЕ КОЖАРЦЕ,
ГОСПОДИНЕ ДЕ-
КАРД?

ПРОПУСТИЛА
СИ ПИЈЕ...
ИМАШ
ПОНОВО
ПРИЛИКУ!

ТО МЕСТО
НИЈЕ ЗА
МЕНЕ... ИЛИ
НИСУ
ЉУДИ!

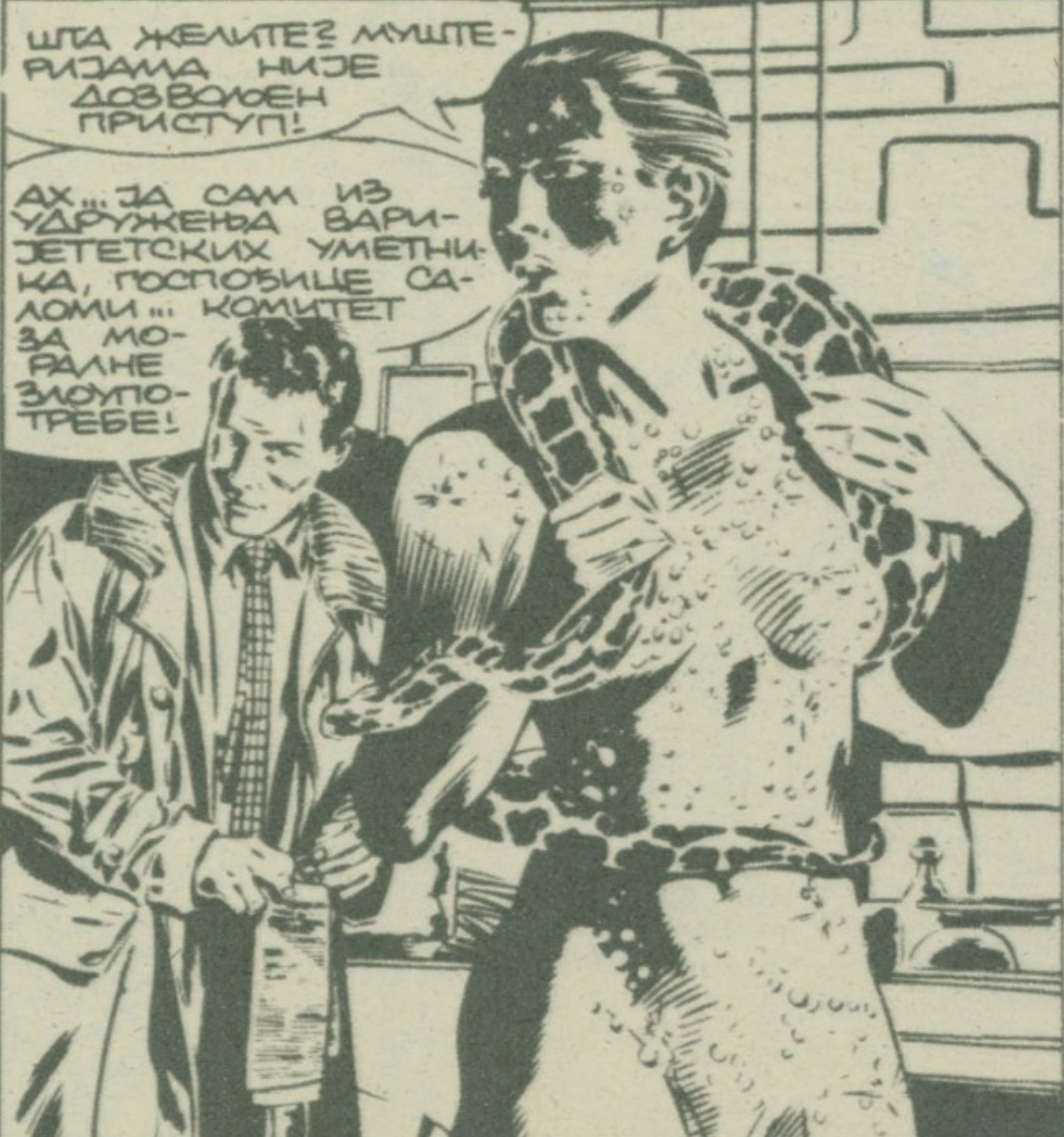

Могао сам да зугрим у празан
екран или да се враћам до бара.

Изабрао сам
бар...

И тада сам улегао њу...

ШТА ЖЕЛИТЕ? МУШТЕ-
РИЈАМА НИЈЕ
ДОВОЉЕН
ПРИСТУП!

АХ... ЈА САМ ИЗ
УДРУЖЕЊА ВАРИ-
ЈЕТЕТСКИХ УМЕТНИ-
КА, ГОСПОДИНЕ СА-
ЛОНИ... КОМИТЕТ
ЗА МО-
РАЛНЕ
ЗЛОУПО-
ТРЕБЕ!

Била је као и Зора, један од реплика-
наста који сам гледао на снимцима код
Брајана. Других сличности није било, мада...

ДОБИЛИ СМО ИЗВЕШ-
ТАЈ О РАЗНИМ ВРСТА-
МА ЕКСПЛОАТИСАЊА
УПРАВЕ ОВОГ ВА-
РИЈЕТА!

ЗАТО БИХ
ПРОВЕРИО
СВЛАЧО-
НИЦУ!

АКО ТО НЕ ОМЕТА МО-
ЈЕ ПРЕСЛА-
ЧЕЊЕ... А,
ШТА ТО
ТРАЖИ-
ТЕ?

МЕСТА
ГДЕ БИ
МОГЛИ
ДА СЕ
САКРИ-
ЈУ
ЗНАТИ-
ЖЕЉНИ...

СУМЊАМ...
ЈЕСТЕ
ЛИ ВИДЕ-
ЛИ МОЈУ
ТАЧКУ?

АХ...
НАРАВНО!
РАДИТЕ
ЛИ ТУ
ВЕЋ ДУГО?
ОВАЈ
КОСТИМ
СА ШКОКИ-
ЦАМА ЈЕ
БАШ ЗА-
НИМЛИВ...

АКО СТЕ СВЕ ПРЕ-
ГЛЕДАЛИ, МОГЛИ
БИСТЕ ДА
МИ ЗАКОП-
ЧАТЕ ХА-
ЈУНУ!

По моме је још мање
личила на репликастица.
Мога Есиер ће морати
да уреди ове шкоки-
це са оним са Леонове
фотографије.

Али, мада...

Била је као Зора са
новом бојом косе и
другим детаљима...

Посматра је груба...

Чинио joj
je bažniji da
se izdubi, iže
no šio buja
neka oživu ne,
ne to da ne
dokrađni.

Što me je siasi-
lo. Pucalo da
bežim, srećan
što sam živ,
kričao sam
sebe da krenem
za nom.

Zba kiše i žurbe
na ulici, nije
moja daleko
da odmakne.

A možda i jeste.
Sa nevistom šest
se to nikad ne
zna!

СКЛОНИТЕ
СЕ! СКЛОНИ-
ТЕ СЕ!

СТАНИ,
ЗОРА,
ИЛИ
БЕШ
УМРЕТИ!

"док сам се избукао из
жури, она је нестала.
Показао сам се као
лош истребљивач Оге-
љева за дејекцију.

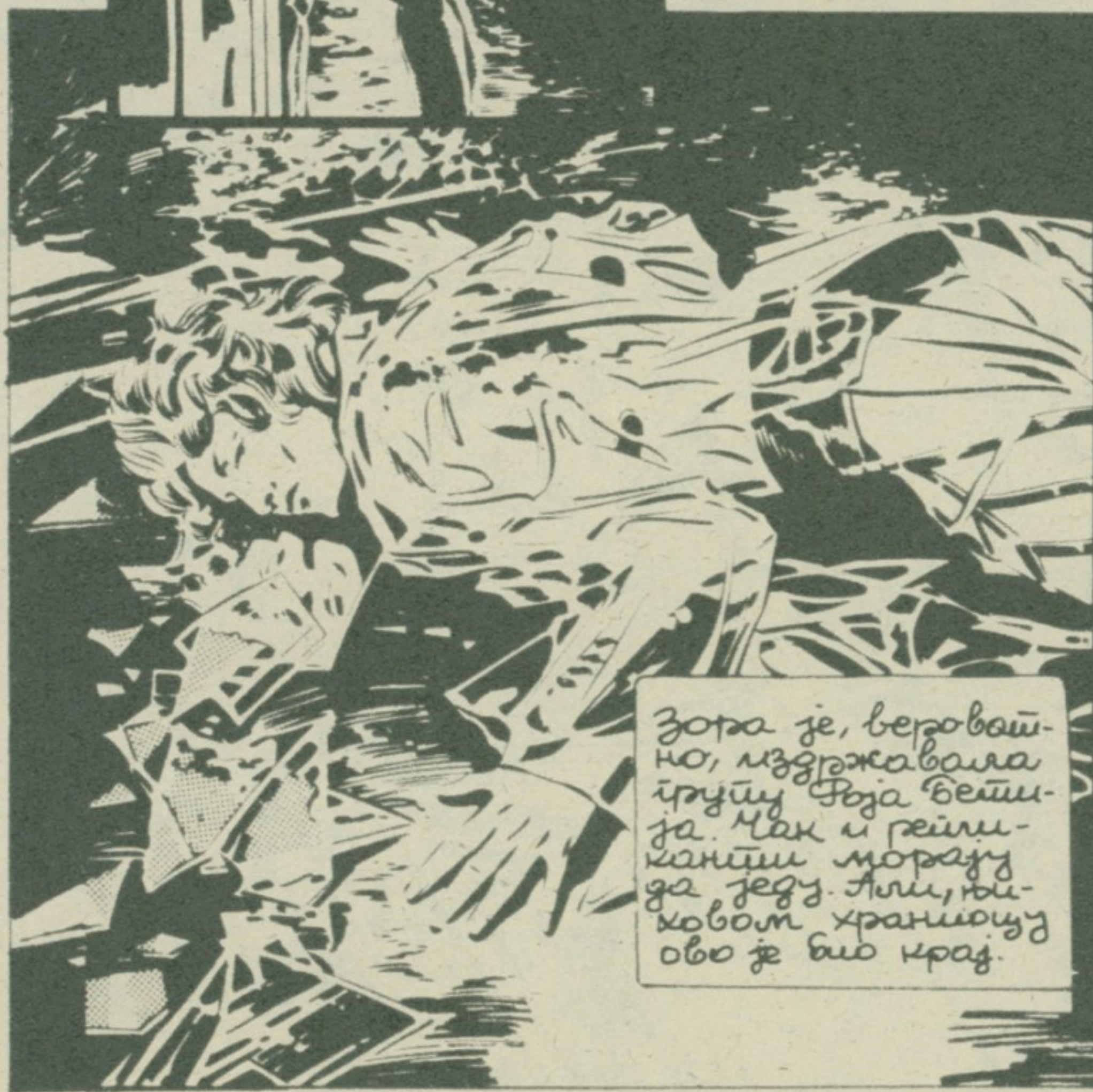

Чекorio sam u autobus. Zoru sam
 uledao na ulazu u podzemni
 prolaz...

Бууум!

Појогно сам је!

Али, захваљујући Пајреловој врхунској вештини,
 она је наставила да трчи, а ја
 да пуцам. И тада је пролетела кроз изло...

Зора је, вероватно,
 издржавала
 трупу Тоја Бели-
 ја. Чак и реим-
 каним морају
 да једу. Али, ви-
 ховом храниоцу
 ово је био крај.

Желео сам да
 будем срећан,
 али нисам мо-
 гао. Чинило ми
 се да сам добио
 најбољи начин
 државнице у
 свом животу.

И када су ситили полицију, нисам се боље осећао... Како је када сам злетио ко је поштампао књижевну сцену."

"Брзо се изгубила у лотили, а ја сам кренуо за њом..."

"...и открио да Рејмел није била једини сведок моје ноћне рада."

"Рука ми је била близу грчке палишине."

Тво сам брз,
али не довољно...

БОЛНО
ЈЕ ЖИВЕ-
ТИ У СТРА-
ХУ, ЗАР
НЕ?

ТАКО ЈЕ ТО БИТИ
ПОТЧИЊЕНИ! БУДУЋНОСТИ
НЕМА! ТИ ПУЗИШ,
ЧЕКАШ...

РЕПРОДУКЦИЈА,
СИГУРНОСТ...
ЈЕДНОСТАВНЕ СТВАРИ...
А НЕ МОЖЕШ ИХ
ИСПУНИТИ! ИМА
МНОГО ПРОПУСТА
КОД НЕКСУСА
ШЕСТ!

НЕМА
НИЧЕГ
ГОРЕГ
НЕГО
КАД СИ
НЕМО-
РАН!

ТАМП!

Крвине шаке су се
склапале око мој
браћа...

Међутим...

С... СЛА-
ЖЕМ
СЕ...

ПРЕ-
КАСНО...
ТВОЈА
ТРЕШ-
КА!

Није рекла зашто је
тио уградио. Нисам
је ни питао.

Извесно време смо ходали у шмин-
ни, а онда ми је нешто palo на ум...

САМО ЈЕДНА СТВАР
МОЖЕ САД ДА МИ
ПОМОГНЕ!

ЖЕСТОКО
ПИРЕ!
САЧЕКАЈ
ОВАДЕ, ДА
КУПИМ
НЕШТО!

Али, наишао сам на Гафа.

Рејнел је била негде у јомили. Надао
сам се да је Гаф није приметио.
Али, нисам био сигуран.

"Чинило се да ми је једино сналао да ме дођура до Брајанина."

ЗАРАВО,
ДЕКАРДЕ!
ИЗГЛЕДАШ ЛОШЕ,
ГОТОВО КАО ЖЕН-
КА КОЖАРЦА
КОЈУ СИ
СРЕДНО!

ЗВАЛИ
СУ ТЕ
ЗБОГ
ОНОГ
ЛЕОНА?

ДА! ДВА ЗА ЈЕДНУ НОГ!
ОД ОВОГ, ГАДЕ, МОЖЕШ ДА
УМИШ... ОДРЕД ОД ЈЕДНОГ
ЧОВЕКА!

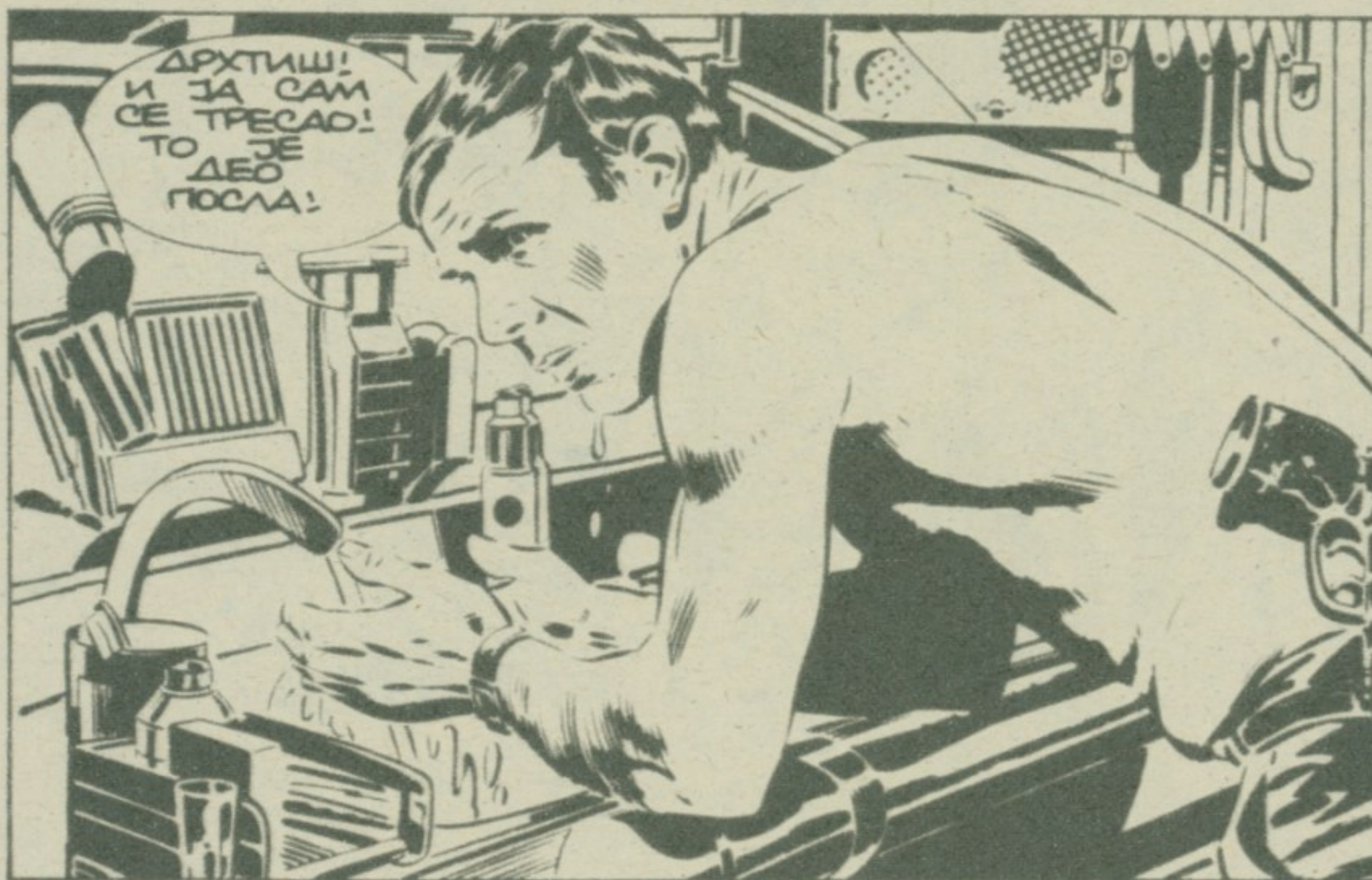
НЕБЕШ КУПИ?
ПРЕОСТАЈА СУ ЈОШ
ТРИ РЕПЛИКАНТА... ВЕРО-
ВАТНО БЕШ НАСТАВИТИ
ПОТРАГУ ЧИТАВУ
НОГ!

ДВА, БРА-
ЈАНТЕ! ДВА СУ
ПРЕОСТАЈА! АТИ
СИ РЕКАО ТРИ!

ТАЧНО! МАЛИ СЛАТКИ КОЖА-
РАЦ КОГА СИ ИСПИТИВАО КОД
ТАЈРЕЛА ЈЕ НЕСТАО! ТРИ,
ДЕКАРДЕ!

ПОПИЈ
НЕШТО И
ЗА МЕНЕ,
ДРУГАР!
ХАЈДМО,
ГАФ!

„У сутра сам покушао да сређим ловреде. Рејнел је узела лутке. Чуо сам звекети леда у њеној машини.“

ДРХТИШ!
И ЈА САМ
СЕ ТРЕСАО!
ТО ЈЕ
ДЕО
ПОСЛА!

ЈА НИСАМ У
ТОМ ПОСЛУ!

ЈА САМ ТА
КОЈУ ЛОВИШ!

Нисам знао
шта да јој
кажем. Али,
она је насмев
вила да
говори...

А АКО
ОДЕМ
НА СЕВЕР,
ХОРЕШ
ЛИ МЕ
ЛОВИТИ?

НЕ!
ЈА САМ
ТВОЈ
ДУЖ-
НИК!

АЛИ,
НЕКО
ХОРЕ!

Сјусио сам се на кревету, уморан
и изнемао, као да ми је било година...

ПОДАЦИ О
МЕНИ...
ДАН НА-
СТАНКА...
ЖИВОТНИ
ВЕК... ВИ-
ДЕО СИ
ТО? ЗНАМ
ДА СУ ПО-
ВЕРЈИВИ!
АЛИ, ПОКА-
ЗАИ СУ ТИ
ИХ?

НИ-
САМ
ГЛЕ-
ДАО...

НИСАМ
ХТЕО...

„Ућућтали смо. Знам само
да ми је узела гаицу из“

...руке. Благо, нежно.
А онда сам заспао...

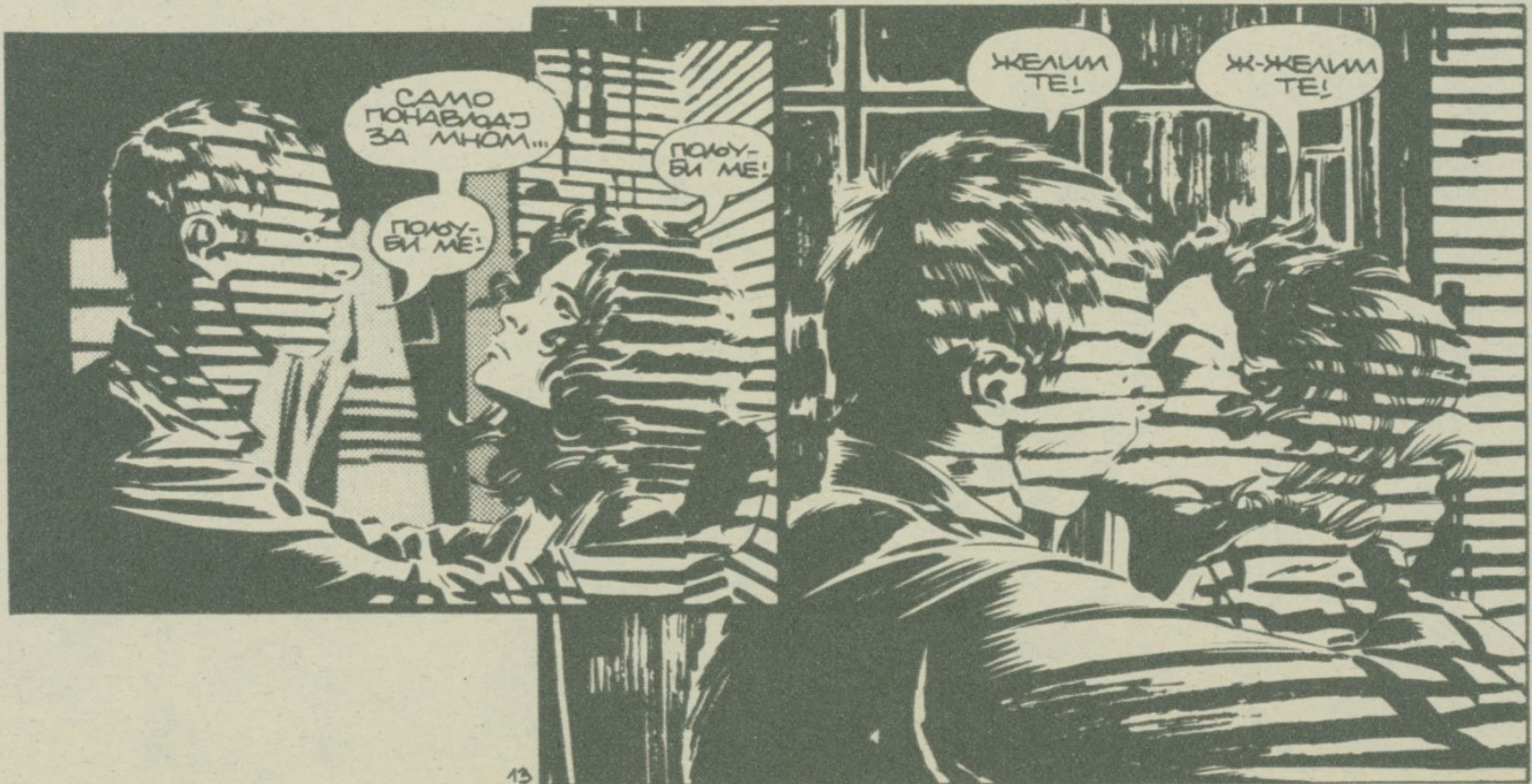

ПОРОДИЦА! МОЈ ТАТА И ЈА! А ТО ЈЕ МОЈА ЖЕНА! НАПУСТИЛА МЕ ЈЕ... ОТИШЛА У СВЕМИР! ХТЕЛА ЈЕ ЛЕПШИ ЖИВОТ!

"На то питање нисам имао одговора..."

"...а сада то није било битно..."

А У ДРУГОМ ДЕЛУ
ГРАДА...

ПРИС?
ЈЕСИ ЛИ
ТО ТИ?
МИСЛИМ
ДА САМ
ЈА...

ДОБРО
ЈУТРО, Ц.Ф!
СЕГАШ СЕ ПРИ-
ЈАТЕЛА КОДЕ?
САМ ТИ ПО-
МЕНУЛА?

ИМАТЕ
ДОИСТА
ЛЕПЕ
ИГРАЧКЕ,
ГОСПОДИНЕ
СЕБАСТИ-
ЈАНЕ!

МЛАДИЈ СЕ ОКРЕНУО И ПРЕ-
ПОЗНАО ПОСЕТИОЦА...

ВИ СТЕ... НЕКСУС
ШЕСТ... РЕГИОНАНТ
ЗНАМ ТО, ЈЕР САМ
ЗА ТАЈРЕЛА РАДИО
ГЕНЕТОКИ
ДИЗАЈН!

ОНДА ЋЕ ТИ
БИТИ МИМО
ДА НАМ ПО-
МОГНЕШ!

НАШ НОВИ ПРИЈАТЕЉ МОЖЕ
ДА РАЗМИСЛИ ДОК ДОРУЧКУ-
ЈЕМО! ДОНЕСИ НАМ НЕШТО,
ПРИС!

Ц.Ф. СЕБАСТИЈАН ЈЕ ЗНАО СПОСОБНОСТИ НЕКСУСА
ШЕСТ. ПА ИПАК, НИЈЕ НИЈЕДНОГ ВИДЕО НА ДЕЛУ...

СА-
ВРШЕ-
НА
СИ,
ПРИС!

ДА! ИМА ОДЛИЧНЕ
РЕФЛЕКСЕ, СНАГУ... И
ПАМЕТ, СЕБАСТИЈА-
НЕ!

НЕ! ЛОВАЦ
УЗИМА
КРАДОВИЦУ! ТАЈ
ПОТЕЗ
НЕ ВАЖА!

ЈЕ ЛИ
И ОН
ДОБАР
ПРО-
ТИВНИК?

ТАЈРЕЛ?
ВИШЕ
НЕГО
ДОБАР!
ОН ЈЕ
ГЕНИЈЕ!

ОН ЈЕ
ПРОЈЕК-
ТОВАО
ТЕБЕ,
ТВОЈ
РАЗУМ...

У
НЕВО-
ЛУИ ЈЕ!

МАТ!
ЖРТВОВА-
НА КРАДИ-
ЦА...
СЈАЈНО!

А СВЕ
ЗАХВАЉУ-
ЈУКИ ТОМ
ТАЈРЕЛУ!
ОН ЈЕ
СТВАРНО
ГЕНИЈЕ!

СВЕ
МУ ДУ-
ГУЈЕМО,
СЕБАСТИ-
ЈАНЕ!

МОРАМ
ДА МУ
ЗАХВА-
ЛИМ!

НОГ ЈЕ БРЗО ПАЛА НА ГРАД НИШЕ
И СУМРАКА, НИШТА НИЈЕ МОГЛО ДА
ОМЕТЕ ЈУРКАВУ СПИНЕРА...

...КАО НИ НЕУМОРНУ ВОЖЊУ
ЛИФТОВА ПРЕКО МАСИВНОГ
ЛИЦА ТАЈРЕЛОВЕ ПИРАМИДЕ.

ПРИЛАЗ СПРАТУ
СЕДМАСТО! МАГ-
НЕТНА ЛИЧНА
КАРТА НЕ ОМО-
ГУЉАВА ДАЉУ
ВОЖЊУ!

У СЛЕДЕЋЕМ БРОЈУ: ОБРАТУН СА АНАРОХИДОМ

СУКЊА НА ПРЕКЛОП

Од тањег материјала који лепо „пада“ направите модерну сукњу на преклоп. Шема сукње дата је на црт. 1. Види се да је ширина иста као две дужине d . Измерите обим струка – O , па полупречник круга r на црт. 1 узети као половину обима. Облик сукње исцртан је пуном линијом на црт. 1. Ивицу обрубите, „обендлајте“, као на црт. 2. Измерите центиметром ту цик-цак ивицу, па исеците траку ширине 10-15 см, један и по пут дужу од измерене ивице. Траку са једне стране порубите (црт. 3) а са друге наберите (црт. 4) па је са наличја зашијте по цик-цак ивици (црт. 5), тако да добијете облик као на црт. 6. Исеците затим траку широку око 5 см и два метра дужу од обима струка O , пресавијте је по дужини и проштепајте по цртицама (црт. 7). Преврните је на лице, па на прошивени део унутрашњу страну наслоните са лица и зашијте (црт. 8), а слободну, несашивену страну преврните на наличје, подвртите поруб и зашијте руком (црт. 9). На делу који ће бити преклопљен и неће се видети пробушите рупицу као за дугме (црт. 9) коју ћете обрубити бодом као на црт. 10. Сукња се облачи као на црт. 11 – кроз рупицу се провуче један крај каиша, а други се обавије око струка па се каишеви вежу на леђима. Готова сукња види се на црт. 12.

Поштовани читаоци, љубитељи добре и узбудљиве књиге!
Представљамо вам прве четири књиге из библиотеке „ДРУГА СТРАНА СВЕТА“ које су изашле из штампе. То су:

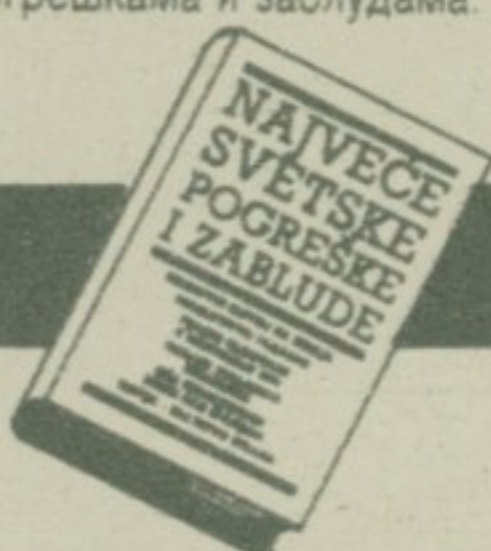
1. НАЈВЕЋЕ СВЕТСКЕ НЕСРЕЋЕ ДВАДЕСЕТОГ ВЕКА

Књига о највећим светским катастрофама у којима су изгубили животе милиони људи – од природних, као што су земљотреси, ерупције вулкана, поплаве и оркани – па све до авионских несрећа, бродолома, пожара и свемирских катастрофа.

2. НАЈВЕЋЕ СВЕТСКЕ ПОГРЕШКЕ И ЗАБЛУДЕ

Познате су грешке које су измениле историју човечанства, заблуде које су коштале много новца, људских части и људских живота. Листа оних који су правили монументалне грешке је толико велика да јој нема краја. Књига доноси избор од 160 најневероватнијих прича о великим светским погрешкама и заблудама.

3. НАЈЗЛОГЛАСНИЈЕ СВЕТСКЕ УБИЦЕ

Ужасавајуће приче о најзлогласнијим злочинцима који су икада извршени. Најкрвочлоније убице из целог света нашле су своје место у овој књизи, а њихови језиви „подвизи“ од којих се људима леди крв у жилама, остаће заувек забележени као опомена свим генерацијама.

4. НАЈВЕЋЕ СВЕТСКЕ ВАРАЛИЦЕ И ЛОПОВИ

Чitava галерија најразличитијих ликова из света криминала може се наћи на страницама ове књиге – од симпатичних ситних превараната и скитница, па све до криминалаца светског калибра. Овде ћете срести највеће светске лупеже, пљачкаше, варалице, хохштаплере, фалсификаторе, флиранте, шарлатане, авантуристе...

Књиге које Вам представљамо су превод са оригиналних енглеских издања и први пут се појављују у Југославији. Преведене су на 28 светских језика и издате у преко 60 земаља, на свих пет континената. Број штампаних књига у свету премашује 100 милиона примерака. Књиге су луксузно опремљене, тврд повез, пластифициране корице у боји и штампане на најфинијем офсет-папиру. Латиница, формат 21 x 15 cm. Обиле аутентичних фотографија и илустрација.

Цена једне књиге 600.– динара. Испорука одмах, поузећем.

У припреми су и следеће књиге библиотеке „ДРУГА СТРАНА СВЕТА“:

5. НАЈВЕЋИ СВЕТСКИ ЕКСЦЕНТРИЦИ И ОСОБЕЊАЦИ
6. НАЈВЕЋЕ СВЕТСКЕ САБЛАСТИ И ДУХОВИ
7. НАЈВЕЋЕ СВЕТСКЕ МИСТЕРИЈЕ
8. НАЈВЕЋЕ СВЕТСКЕ МИСТЕРИЈЕ ЛЕТЕЋИХ ТАЊИРА
9. НАЈВЕЋЕ СВЕТСКЕ НАКАЗЕ
10. ЧУДНО АЛИ ИСТИНИТО – најневероватнији догађаји из целог света

Купци који поруче комплетно 1 коло библиотеке „ДРУГА СТРАНА СВЕТА“ (10 књига) добијају на поклон украсну заштитну кутију за те књиге. Кутија је израђена од чврстог картона и штампана у колору.

НАРУЧЕНИЦА ИЛ. ПОЛ./ЗАБ.

Овим неопозиво наручујем следеће књиге:

1. НАЈВЕЋЕ СВЕТСКЕ НЕСРЕЋЕ ДВАДЕСЕТОГ ВЕКА	комада
2. НАЈВЕЋЕ СВЕТСКЕ ПОГРЕШКЕ И ЗАБЛУДЕ	комада
3. НАЈЗЛОГЛАСНИЈЕ СВЕТСКЕ УБИЦЕ	комада
4. НАЈВЕЋЕ СВЕТСКЕ ВАРАЛИЦЕ И ЛОПОВИ	комада

и књиге под редним бројем 5 6 7 8 9 10 (заокружити број)

(Име и презиме)

(Поштански број и место)

(Улица и број)

Наручите на адресу: „ДРУГА СТРАНА СВЕТА“, 34000 КРАГУЈЕВАЦ, Поле Рибара 8

Књиге можете наручити и директно телефоном 67-940 (034)

ИСПИТИВАЊЕ ГЕНИЈА

МАЛИ МОЗАК – ВЕЛИКА ПАМЕТ

Шта је то геније? У лексикону пише да је то „ум који се по развијености налази изнад осталих, па је стога способан за несвакидашње или чак надљудске подухвате“.

Постоји и друга, јаснија дефиниција коју је дао један од генија, математичар и филозоф Мишел Серес.

фицијентом већим од 148 јединица. Члан овог клуба може да постане свако ко положи одговарајући тест, а на састанцима се расправља о стварима достојним „великих умова“. Треба, међутим, рећи да Бах или Њутн никако не би могли да постану чланови, јер је њихов „IQ“ био мањи од 130.

Човек, ипак, не мора да буде геније да би дошао до генијалног открића: Александар Флеминг је сасвим случајно приметио да присуство једне врсте гљивица (*Penicillium notatum*) убија бактерије. Тада није ни слутио да је пронашао пеницилин – један од најефикаснијих лекова савремене медицине.

Архимед је у свој познати закон „свако тело заронено у воду истисне приближно онолико течности колико је само тешко“, открио – у кади: легавши у њу приметио је да се вода прелива преко ивице и сместа добио „визију“ свог принципа.

У неким земљама се настоји да

Илустровао Димитрије Костић

Он каже да се генијалност огледа на моменте, и то кроз брзо сналажење у сусрету с новим...

Многи поистовећују генијалност са интелигенцијом, што је потпуно погрешно. Најбољи доказ за то су признати генији Коперник и Фарадеј, чији је коефицијент интелигенције (IQ), био испод просечних сто јединица.

Ово, наравно, није правило. „IQ“ се код Паскала, Гетеа, Волтера и Лајбница кретао између 180 и 190.

Доказано је да велику улогу у решавању тестова којима се „IQ“ одређује играју објективне околности, као што су, тренутно здравствено стање, амбијент у којем се мерење обавља и слично.

Упркос свему овоме има људи који од „IQ“ праве религију. Такви су чланови клуба „МЕНСА“ – удружења које окупља људе са кое-

се генији открију још у најранијем детињству. У школе су уведена најразличитија тестирања и посебна одељења за „натпросечно паметне“. Медицински је, међутим, утврђено да се генији не могу лако препознати. Познати су случајеви када су шестогодишњи генији већ у тринаестој губили своју „моћ“. Питање је и да ли би велики умови који су мењали свет икада дошли до својих открића да су одмалена били „усмеравани“.

Пре отприлике две године скенером су испитани мозгови неких познатих математичара. Резултат је био парадоксалан: „интелигентна зона“ је била много мања од „неинтелигентне“, док је код „обичних“ људи било обрнуто.

Судећи по овом опиту, испада да велике главе имају мале мозгове!

М. П. П.

ИСТОРИЈА ОБИЧНИХ СТВАРИ

СУПА ЈЕ ГОТОВА!

**МАЛО ЈЕ ОНИХ КОЈИ
ОВЕ РЕЧИ НЕ
ДОЧЕКУЈУ СА
ЗАДОВОЉСТВОМ.
ОВДЕ СЕ МОЖЕ
ПРОЧИТАТИ ЗАШТО
ЈЕ ЈЕДНО ТАКО
ЈЕДНОСТАВНО ЈЕЛО
ЗАГОСПОДАРИЛО
ТРПЕЗАМА**

На белом чистом столу чинија која се пуши ширећи околу опојне мирисе. Готово да нема човека чији апетит није порастао кад угледа овакав приказ.

Супа има разних: рибљих, млечних, кашастих, од печурака, поврћа, меса... Да бисмо набројали све врсте и називе супа новински ступци су претесни.

У једној од најстаријих куварских књига, написану у Кини пре 4.700 година, помиње се неколико супа. Једна од њих спремана је од голубијих јаја и звала се „Златни месеци у сребр-

ном мору". У старом Египту прва супа је скувана још у време древног царства, око три хиљаде година пре нове ере. Скувао ју је од кокошке украдене фараону Снофу, његов кочијаш Менес. Затечен док је куцао чудно вариво окован је ланцима и са све лонцем приведен господару. Брзо би нечасни био кажњен да фараон осетивши привлачне мирисе из лонца није рекао:

— Дајте да пробам!

Чим је окусио, био је тако задовољан новом храном и одмах је наредио да грешника ослободи и прогласио га главним куваром царске кухиње. Ова прича о Менесу записана је на зиду храма Озириса у Мемфису.

У старој Грчкој, у време олимпијских игара, сваки такмичар је приносио као жртву Зевсу козу или теле. Животиње су ритуално клали а затим кували месо у огромном kazanу. Атлете су уочи такмичења испијале ту чорбу да окрепе снагу.

Француским краљевима давали су ујутро окрепљујућу чорбицу од бикових репова.

Сваки народ има своју омиљену супу. Чувени су украјински боршч, руски шчи, кавкаски народи

обожавају харио, Шпанци гаспачо и пучеро, Американци парадајз супу, Кинези и Вијетнамци супу од птичијих гнезда, нарочито ластавичијих... У средњој Азији воле шурпу-овчетину барену с домаћим резанцима, у Баварској супу од грашка.

Супе се најчешће праве с јајима којима се додаје месо, кости, риба, печурке... Кува се на слабој ватри да би кључала на само једној страни лонца. Тако се масноћа скупља на супротној страни и може лако да се скине да супа не би била сувише мрсна.

Укусне су и вегетаријанске супе од поврћа и брашна. Ако немате времена да кувате супу по свим правилима, можете је спремити из конзерве или кесице. Прве конзервисане супе направили су Енглези почетком прошлог века, а индустријско конзервирање супе започело је у Сједињеним Америчким Државама 1847. године. Сада се тамо годишње прода више од три милијарде лименки супе. У Русији се прва супа у конзерви појавила за време рата 1812. године када се отац Ане Керн — баш оне Пушкинове — Петар Полторацкиј определио за прављење чорбе у конзервама на-

мењене руској војсци. Овај, за оно време необичан производ, никад није стигао онима којима је намењен: заробили су га Наполеонов војници.

Супа није само најлакше, боље рећи јело које се најлакше вари, већ је и освежавајуће и окрепљујуће; човеку даје свежину и добро расположење.

Чувени италијански композитор Ђузепе Верди, додуше у шали, признао је да је често црпео надахнуће из шоље вреле пилеће чорбе.

Пошто је припремљена од различитих биљних и животињских састојака, супа има велику хранљиву вредност: велики је извор беланчевина, масти, угљених хидрата, витамина и минерала. Многи народи, одвајкада, верују да је супа најјевтинији лек. У Јапану породилу, кад на свет донесе дете, прво послужи супом од морског растиња. Народи Средоземља и северне Африке верују да супа од белог лука спречава многе болести. У Кореји се сматра да чорба од змијског меса лечи од потреса и неспособности и омогућава дуг живот.

Веровање у лековито дејство супе народна медицина није случајно при-

хватила. Савремена наука такође тарди да ова храна веома користи здрављу. Доктор Мервин Сакнер, директор здравствене службе Медицинског центра у Мајамију указује да топла пилећа супа зачињена белим луком и бибером најбрже лечи кијавицу.

У народу се одавно верује да супа спречава појаву рака желуца. То је потврдио јапански доктор Такеши Хиројама из Националног научноистраживачког института за рак у Токију. Он је пуних седамнаест година испитивао око 265 хиљада људи и закључио да се вероватноћа појаве рака желуца веома смањује ако се редовно једе „мизосупа“ — супа од сојине каше и зелениша. Испитивање око шездесет хиљада људи у САД показало је да се мање жале на здравље они који редовно једу супу. Научници Пенсилванског универзитета утврдили су да гојазни људи, ако редовно и упорно, бар четири или више пута недељно једу супу, губе око двадесет одсто сувишне тежине.

Према томе, једите супу јер је корисна. Чак и ако је не волите, не мрштите се кад из кухиње чујете:

— Супа је готова!

Д. Ч.

Илустрвала Босилка Кићевац

Сиромаси бубњем привлаче пажњу пролазника. А изводе и све друге враголије, само да би добили коју пару.

Самурај – витез или војнички племић веома се поносно својим оклопом иако је под његовим теретом и теретом остале опреме с муком успевао да изгледа достојанствено... Или се то Европљанима само чинило.

Хару-Ко снимљена за време пријема у царској палати. Сматрали су је светињом којој се није смело погледати у очи.

Призор из живота у једној јапанској кући, ремек-дело фотографске уметности оног доба. Изрази лица и покрети ових жена, једноставни и одлучни истовремено, дају овој фотографији магично свечани тон.

ФОТОГРАФИЈЕ РАВНЕ ОТКРИЋУ

Путујући трговац је изложио своју робу насред улице. Необично је само то што је ова фотографија стара стотинак година. Као и све друге, обојили су је професионални сликари, по идеји аутора Феликса Беата.

Захваљујући
двојници
Европљана
сачувано је
једно
целовито дело
ретке историјске
вредности

У Токију је, 1863, под именом ЕДО отворена прва фото-лабораторија у Јапану. Њен оснивач, Венецијанац Феликс Беато, иначе натурализован Енглец, већ је био познат и као први војни фото-репортер у историји, сведок опијумског и кримског рата, који је ондашњем свету из новог угла указао на окрутност колонијалне политике, бесмисленост и ужас оружаних сукоба.

У Јапану он жели да заборава призоре смрти – одмара се и лирски је расположен. Из ЕДО лабораторије излазе портрети углађене господе, призори из свакодневног живота, пејзажи као исцртани воденим бојама... Његове слике, из којих зрачи поетичност Истока, у Европи су изазвале чуђење и оправдану радозналост. Био је то, у ствари, позив за откривање земље, у оно време обавијене велом тајне. Ништа необично, од свих лука у ондашњем Јапану једино је Нагасаки био отворен према свету. А приступ су имали само трговци из Кине и Холандије.

Беато коначно доноси целовиту слику једне непознате стварности – кроз фотографије, и то у боји, што је такође занимљиво. Кажу да се оне црно-беле Јапанцима нису баш много допале, па се послужио триком: обојио их је уз помоћ правих сликара и тако, спонтано, лансирао нову фотографску технику која се у Јапану одомаћила.

Беата је после смрти на овом послу заменио Аустријанац Штилфрид. Захваљујући разлици у интересовању за детаље, између њих двојице, фото-

графија је у Јапану постала сведок живота и начин да се земља отвори свету.

Да би све било још успешније, недостајало је „перо“ – неко ко ће све да пропрати текстом. На овом задатку прославио се француски поморски официр Жилијен Виод, познатији као Пјер Лоти. Име овог писца налази се међу бесмртницима, како Французи називају своје академике.

Боравећи у Јапану Пјер Лоти је највише времена проводио у околини пристаништа Јокохаме у Токијском заливу. Ту је осетио дух Јапана и његових људи и, како сам каже, постао Јапанац по сопственом избору.

Лоти је знао да је самурајски Јапан на издисају и зато се потрудио да забележи сваки детаљ с пријема у царској резиденцији, 1872. кад је упознао и Њено величанство Хару-Ко. „Нежна је и чудесно лепа“, пише он, „али и толико хладна да те изгледом не очарава него хипнотише. Према њој се опходе као да је богиња. У ствари, одмалена је идол у који се не сме ни погледати, јер би то било светогрђе...“

Ове лепе, значајне и занимљиве фотографије из албума Феликса Беата, сада власништво Географског друштва Француске, употпуњене текстовима Пјера Лотија, оставиле су снажан утисак на Европљане за које је ова земља, крајем прошлог века, засигурно била једна далека непозната планета.

Оне и у овом тренутку нису ништа мање занимљиве и необичне.

Диего Варагин

XMT

РЕКОРДИ

ЛИПЕ ЦВАТУ, СВЕ ЈЕ НОВО!

Мада су их многи отписали, поготово кад је Жељко Бебек отишао у солисте. Бијело дугме се показало јаче и тиражније него икада у својој једанаестогодишњој историји. Прва плоча са Тифом у улози певача, названа „Бијело дугме“, упркос свих лоших рецензија, продата је у 350.000 примерака (за сада!) а њихова управо завршена турнеја најпосећенија је откако група даје концерте. Само у Београду, Загребу и Сарајеву продато је око 48.000 улазница и инкасирано преко милијарду и шест стотина милиона старих динара!

ИСКРЕНО: TEARS FOR FEARS

НА ДУГЕ СТАЗЕ

Последњих недеља највећи европски музички удар извршили су чланови енглеског тандема Tears For Fears: после хита „Гласно“ (Shout) уследио је неочекивано успешан албум „Песме из велике столице“ (Songs From The Big Chair). О томе, у један глас, причају Курт и Роланд.

Радили смо песме доста дуго, у студију чак осам месе-

ци. До сада смо имали осам сингл плоча и један примећен албум (The Hurting), али смо били савршено свесни да смо на почетку. Једино смо знали да имамо пара за студио, што практично значи – ради док не поверујеш да је добро. Тако смо и поступили. Прво смо схватили да је неопходно удаљавање од електронике – не да је у потпуности запоставимо, али да више свирамо. Тако смо дошли до природнијег и чвршћег звука уз праву групу пратећих музичара. Успех плоче потврђује исправност тог нашег избора. Успели смо да се променимо, а то је најтеже кад једном осетиш сласт славе.

Наше прве песме су биле промашаји. Од осам синглова само су три хита у правом смислу. Имати хит није лоше, значи да неког занима то што радиш. Тужно је ако се трудиш и то свет оставља равнодушним.

Ми се не експонирамо превише преко видеа. Тиме некако штитимо своју приватност, а истовремено не желимо да „потрошимо“ на брзину позиције које имамо. Нисмо Стоунс, нисмо ни фаце због којих би неко вриштао на улици. Ми не желимо да смо популарни као Уем три године. Срећнији бисмо били са каријером на дуге стазе обележеном музиком која ће остати и после нас.

МОЈЕ ТАЈНЕ: ТИНА ТАРНЕР

ЗАШТО ИЗГЛЕДАМ МЛАДОЛИКО?

– Мало ко би ми дао 47 година. Завидљивци тврде да мењам крв два пута годишње и да је моја тајна у томе. Потпуно нетачно! Ја то постижем захваљујући равнотежи свести и тела. Водим уредан живот и радим оно што волим. Зато сам срећна, весела и увек оптимиста.

ИЗЈАВА

НЕДЕЉЕ

– Учим и у 35. години живота. Тога се не стидим. Сматрам да је часна обавеза музичара да је све бољи на инструменту који је одабрао.

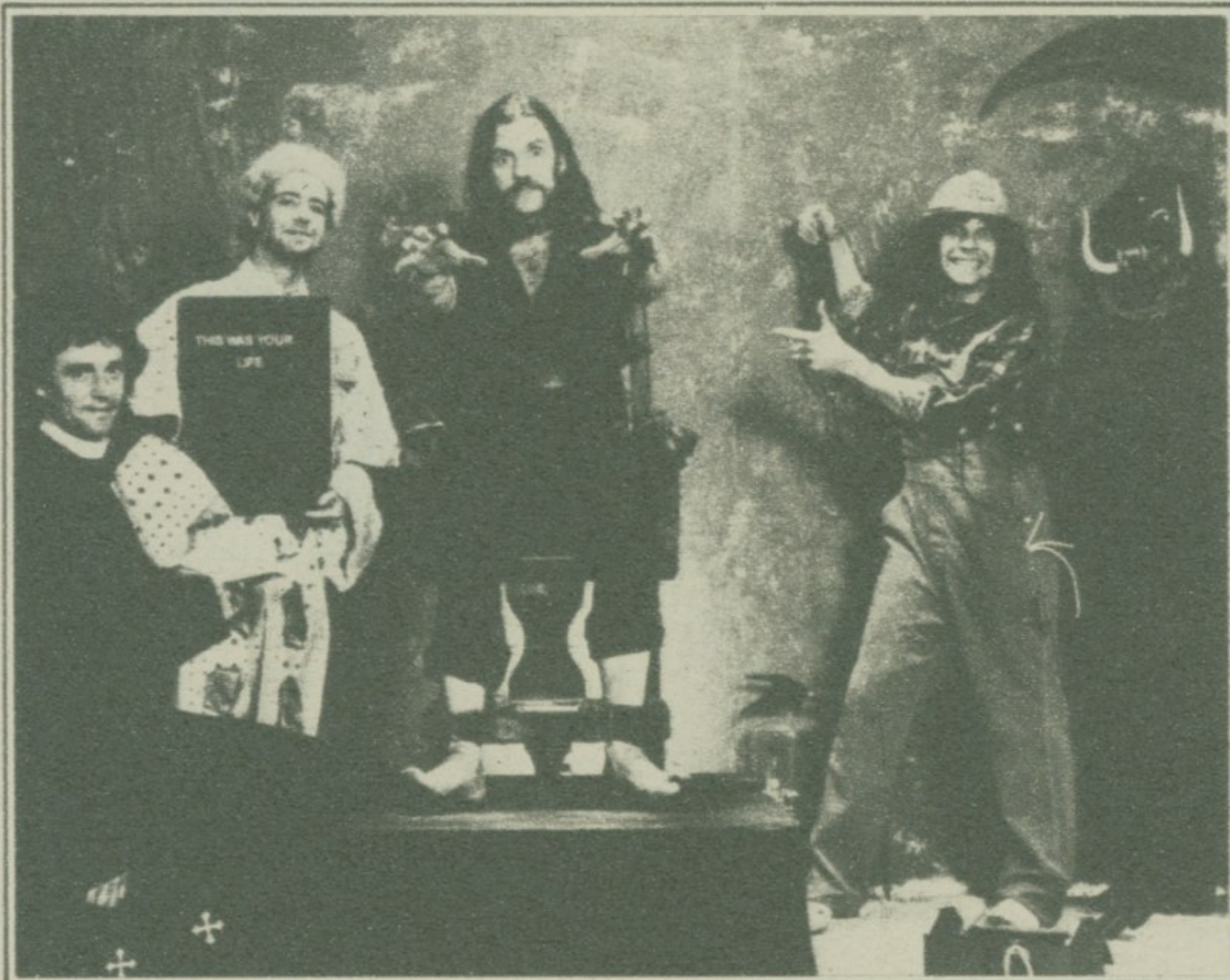
Марк Нофлер

СВАКА СЛИКА ПРИЧА

НЕПОЖЕЉНИ ЛЕНИ

Група Моторхед (Motorhead) никад није важила за превише мирну и фину. Напротив, од почетка су имали проблема са својим понашањем и настојањем да „запање свет“. Зато није чудно што им је најзначајнији амерички кабловски ТВ програм (MTV) забранио спот за песму „Убијен смрћу“ (Killed By The Death). Лема и остали из групе дошли су на идеју да визуелизују свој хит са разним начинима „ликвидирања“. То је било толико уверљиво да је свет с оне стране Атлантика остао, једноставно, запањен. На овој слици видите једну сцену из спорног спота: Лема на електричној столици.

НОЋИ МЕДИТЕРАНСКОГ РОКА

Почетком марта Бајага и „Инструктори“ су, као представници JPT, учествовали на смотри „Ноћи медитеранског рока“ у француском граду Тулузу. Поред њих, младим Тулужанима представиле су се и групе „Compania Electrica Dharma“ из Каталоније, „GNR“ из Португалије, „Litciba“ из Италије, „Dereibos Arias“ из Шпаније, „Café Noir“ из Тулуза и „Carte de Sejour“ који су такође представљали Француску иако су групу сачињавали Алжирци. Концерт је директно преносио III канал француске телевизије. Почео је у 1.30 по поноћи и трајао до 5 ујутро. Снимак концерта је откупило 70 земаља, међу којима и наша. Пошто су групе наступале по абecedном реду (по иницијалу земље из које су дошле), Бајага и „Инструктори“ су изашли последњи; око 4 ујутро. Свирали смо на феноменалном оз-

вучењу у једној спортској хали величине београдског „Пионира“ – каже Бајага – и одлично смо прошли. Публика нас је три пута звала на бис и певала је „Берлин“ заједно са нама. Интересантно је да ниједна група осим нас није имала бис. Одлично су прошли и момци из групе „Carte de Sejour“ који свирају згодну мешавину алжирске народне музике и рокенрола. После концерта и новине су се заинтересовале за нас, тако да смо дали интервју листовима: „Monde“, „Actuel“ и „Best“. Вођени су разговори да у Паризу снимимо шоу за француску телевизију, али то још није сигурно.

ОВО НИСТЕ ЗНАЛИ

РЕКЛАМА

У једном познатом музичком часопису 1970. године појавио се овакав оглас: „Ми нисмо само визуелно најбољи, врло енергични, оригинални и гласни већ талентовани, доброг изгледа, укуса, срдцемци, спремни да сваког узбудимо, залудимо и докажемо да смо најкешћа лондонска рок група. Такође, ми смо сјајни другари, љубазни према обожаваоцима“.

нашим рођацима, предусретљиви према другим саставима, али изнад свега смо бриљантни, рођене звезде и ми смо у свему искрени. Опет смо спремни за вас. Зато, обожаваоци, диско куће, диск-џокеји, ловци на таленте, финансијери, менаџери и красне цуре... пожурите Ајрон Мејдн (Iron Maiden) вам стоје на располагању“.

Тада их је мало ко озбиљно схватао. Данас имају 48 златних и платинастих плоча у 16 земаља света.

СВЕ ПЛОЧЕ

SAXON

- „Saxon“ (Carrere, 1978)
 - „Wheels Of Steel“ (Carrere, 1980)
 - „Strong Arm Of The Law“ (Carrere, 1980)
 - „Denim and Leather“ (Carrere, 1981)
 - „The Eagle Has Landed“ (Carrere, 1982)
 - „Power And Glory“ (Carrere, 1983)
 - „Crusader“ (Carrere, 1984)
 - „Strong Arm Metal“ (Carrere, 1984)
- Група Saxon представљена је у Југославији захваљујући загребачком „Југотону“

УЗ ПЛОЧУ
И КОНЦЕРТ
– КЊИГА!

БИЈЕЛО ДУГМЕ

„ЛОПУЖЕ
КОЈЕ
НИСУ
УХВАТИЛИ“

– У самосталном ауторском издању новинара Душана Весића. Као пасионирани „дугмофил“, аутор пуних 11 година истражује све аспекте рада Бијелог дугмета, прикупља необјављене фотографије, разговара са непосредним актерима и сведоцима, бележи све људске и пословне моменте и пажљиво слаже мозаик који се сада први пут у целисти објављује. Од ствари које се у књизи ексклузивно појављују читаоца ће свакако највише занимати Бреговићеве успомене са пута по свету, начин на који настају његове песме, поглавље у којем се разматра Бебеков одлазак и евентуални повратак у бенд, фотографије сваког члана од рођења до Бијелог дугмета, сведочанства иза сцене кључних концерата и великих криза, истине о свим пороцима и врлинама, исповести остављених девојака – уз критичке приказе и све стихове песама Бијелог дугмета. Наручите поузећем, по цени од 500 динара, на адресу: Душан Весић, Поручница Спасића и Машере 98, 11132 Београд.

ПРИПРЕМА РЕДАКЦИЈА ЛИСТА **Rock**

БАЈФОРД

Тимоти Бајфорд

Мила Станојевић-Бајфорд

ПАС КОЈИ ЈЕ УЈЕО ПАПУ

Кад је Хенри VIII, краљ Енглеске, желео да се разведе од Катарине Арагонске, послао је лорда Вилтшајра у Рим да измоли дозволу од папе. Кад су га пустили у папине одаје лорд је клекнуо да би пољубио папину ногу. Његова светост папа је љубазно испружио ногу напред не би ли лорду олакшао настојање. Али, кокер шпанијел није овај гест правилно разумео. Мислећи да његова светост жели да шутне вољеног господара, бесно је насрнуо и угризао папу за палац. Ово је изазвало такав дар-мар, да је лорд Вилтшајр морао одмах да напусти Рим и с Папом о разводу краља Хенрија није проговорио ни речи. Да би ипак добио развод, Хенри је морао да изађе из Католичке, а оснује Англиканску цркву.

Да није било овог верног пса, историја би вероватно имала други ток!

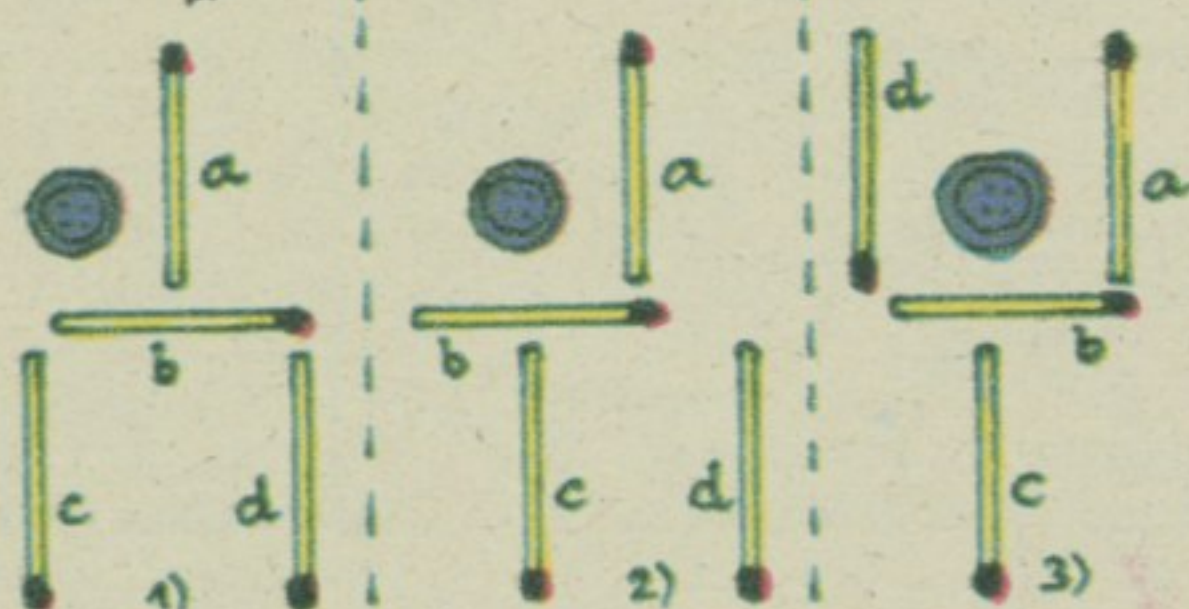

ОДГОЈ КУЧЕТА

Провео сам шест месеци обучавајући пса да буде добар пас-чувар, да буде одговоран и кад затреба немилосрдан. А онда је моја жена почела да га учи да носи новине и њену корпу за пијаци. И шта се десило? Први пут кад су нам упали провалници, животиња је отишла у спаваћу собу и лоповима придржавала лампу.

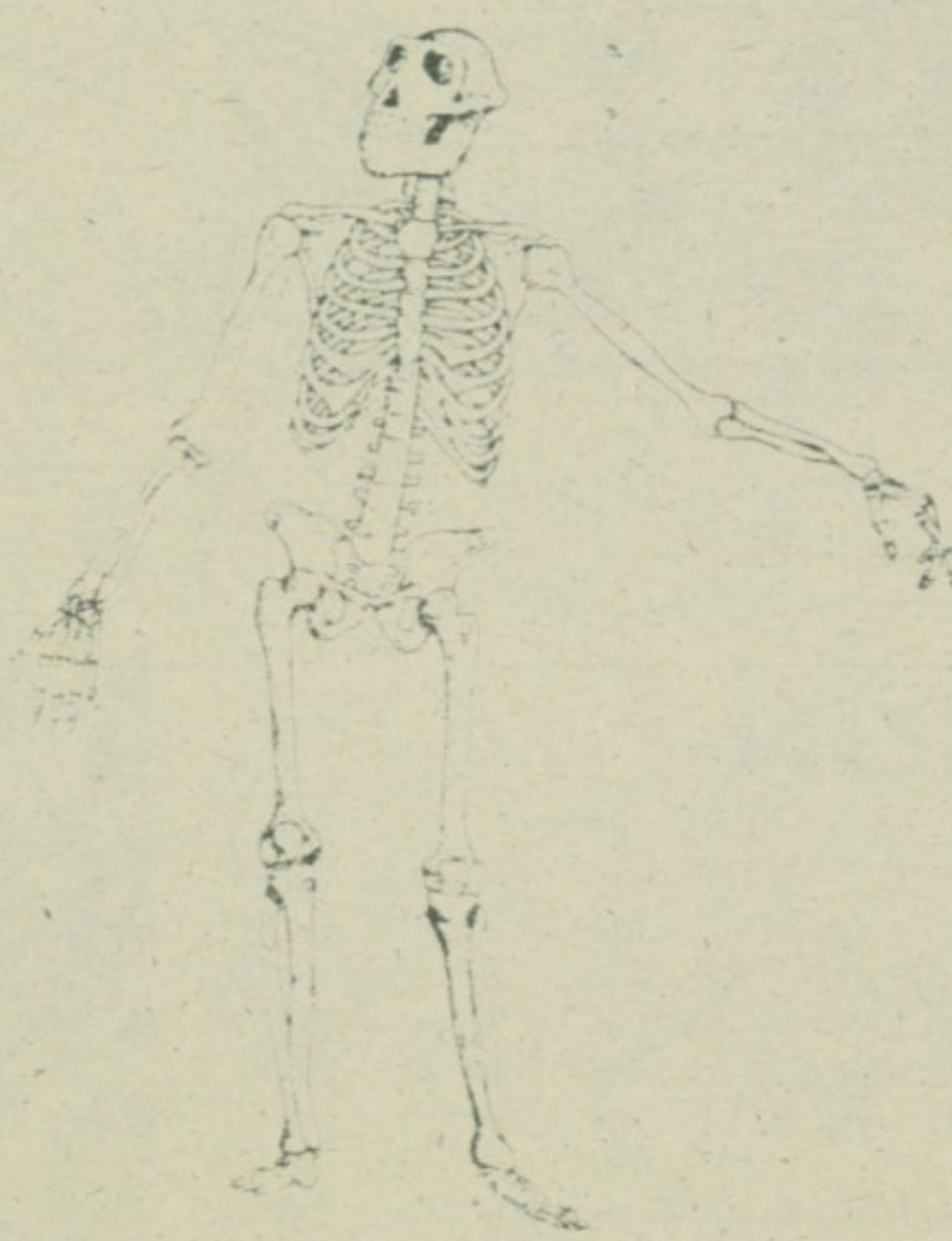
ПИТАМО ДАНАС - ОДГОВАРАМО СУТРА

Ево нашег одговора како да ставите отпад на лопатицу, а да померите само две шибице. Прво померите шибицу Б улево, онда ставите шибицу Д на шибицу Б. Као што видите на цртежу, сад се отпад налази на лопатици.

А сад, један задатак који можете да решите кад добијете следећи цепарац. Поређајте у четири реда, један испред другог, по четири динара, стављајући наизменично писмо-глава (као на цртежу 1). Ваш задатак је да разместите динаре (као на цртежу 2) - при чему смете да подигнете само два новчића.

УПОЗНАЈТЕ СЕ С ЛУСИ

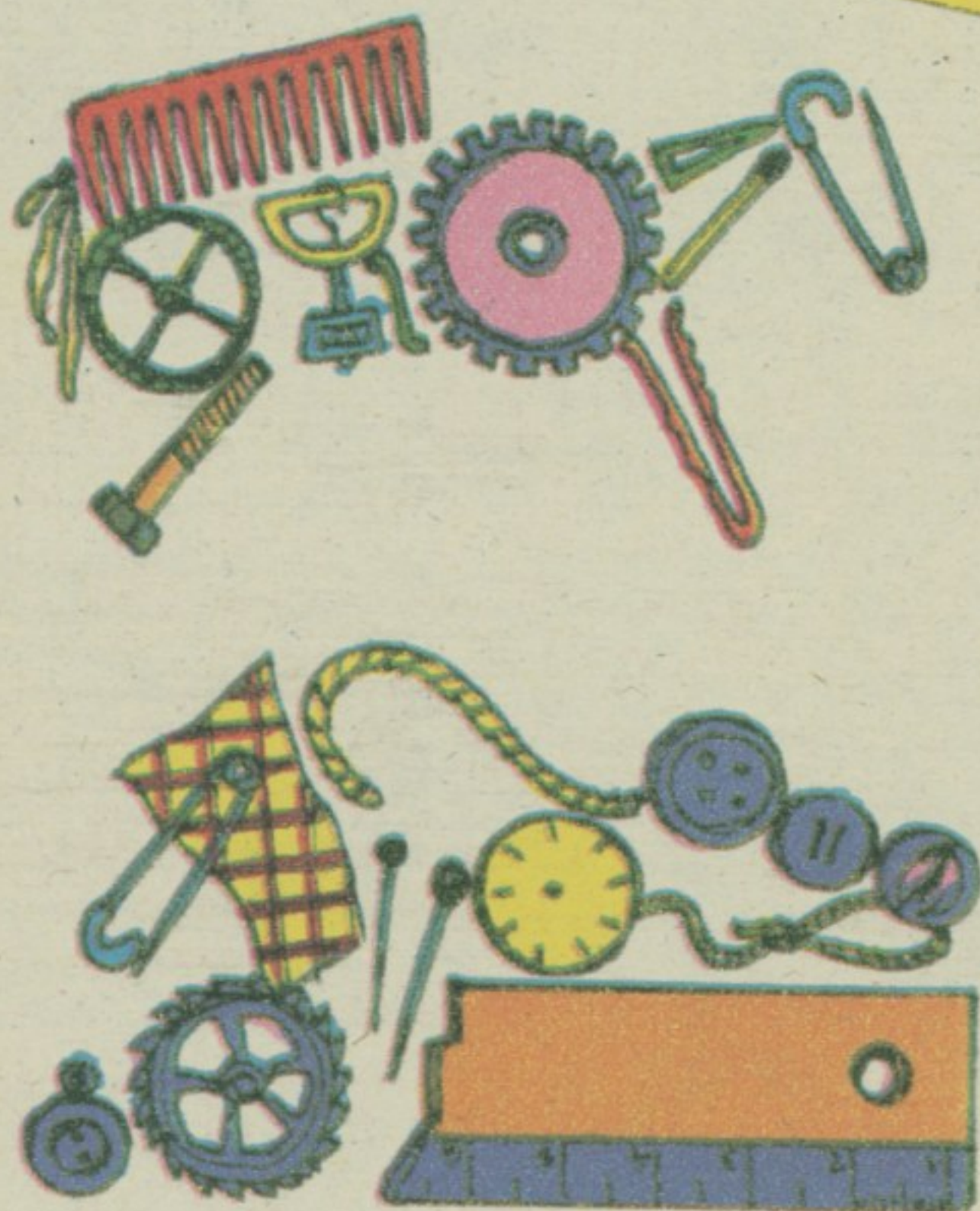
Луси је најстарији хоминид, човек предак који се усправио на две ноге. То је скелет стар 3,000,000 година, нађен у Етиопији 1974. године. Име Луси добила је по песми Битлса „Луси на небу са дијамантима“ (Lucy in the sky with diamonds) која се чула са магнетофона у часу кад су је археолози нашли. Да је Луси женско установљено је по облику карлице. Да је била двоножац доказује облик костију њених ногу. Њени зуби наводе на закључак да је имала око 20 година кад је умрла.

Шта Луси може да нам каже о својим савременицима и прецима човека? Пре 3,000,000 година човек није био виши од 120-150 cm, а тежак само од 25 до 55 kg. Тело му је било јако и снажно, али у поређењу с телом, глава му је била врло мала и још не много налик на човечју.

Најважнији закључак је да се људско тело развило много раније него људски мозак.

РД

Приказује

БУДИТЕ УМЕТНИК

Кад направите велико спремање своје собе, сигурно скупите мноштво непотребних ситница с којима не знате шта ћете. Уместо да их баците, будите креативни и направите нешто овако. Један лист картона излепите ситнице као што су шрафови, дугмићи, шнале, комадићи материјала и вуне, зрнце шибице, зубац чешља, делове поквареног аутомобилчића итд. у облику коња, предела или просто неке апстрактне визије. И сами ћете се изненадити колико има разних могућности да се направи занимљива слика. Остаје вам само да се потпишете као аутор.

КРВОЛОЧНА ПОРОДИЦА БЕНДЕР

У 19. веку хиљаде људи се из Европе селило у Америку у потрази за срећом. То се мислило и за породицу Бендер која је дошла из Немачке. У једном малом месту у Канзасу, ови дошљаци који су једва напуцали енглески, отворили су бакалницу и поред ње крчму намењену путницима-намерницима. На изглед све што су имали било је поштено стечено радом, али истина коју су вешто скривали била је сасвим другачија. Мештани су сасвим добро пролазили, додуше, понеко би се пожалио на неукусну храну госпође Бендер. Међутим, непознати путници с дебелим буђеларом, који би се затекли за њиховом трпезом, добијали би ударац маторог Бендера у потиљак отпозади. Да би били сигурни да је незнаца мртав скроз-наскроз, лепотица Кејт, Бендерова ћерка, би му пререзала гркљан ножем. Затим би се цела породица потрудила да леш смести у рупу коју су ископали испод куће!

Ово су спроводили све док једнога дана на њихова врата није покуцао др Јорк. И њега је снашла тужна судбина, али о његовом нестанку много се говорило. Његов брат се зарекао да ће пронаћи и казнити убице. Да ли им се стварно осветио, не знамо, јер постоје две приче о томе како је завршила породица Бендер. По једној, брат др Јорка је с групом добровољаца, опколио Бендерове, поубијао их и онда побацао у живи песак. Овој причи говори у прилог то што лешеве никад нису нађени.

По другој, Бендерови су успели да побегну и заметну траг, да их више нико никад не нађе.

Тако је породица Бендер ушла у криминалистичку историју Дивљег запада.

ПИТАЛИЦА

Да ли сте знали да су гусари вероватно лажирали бишење ушију и ношење минђуша погрешног човеку вид?

РЕКЛИ СУ... О ГУСАРИМА (ПИРАТИМА)

ШПРАХБРОКХАУС: Гусар: 1. морски разбојник; 2. онај који безобзирно остварује своју корист.

ЦИЦЕРОН: Pirata communis hostia omnium: Гусар је непријатељ свима; њему не треба одржати ни задану реч ни заклетву.

ЕНГЛЕСКИ ЗАКОН: (1917) Гусар је непријатељ човечанства. Ко ухвати гусаре на делу на пучини, има право да их обеси о јарбол без дугог суђења и без пресуде.

ГЕТЕ: Рат, трговина и гусарење недељиво су тројство.

Мила и Тимоти Бајфорд

РОБЕРТ ШЕКЛИ

Цони Безик је радио као пилот васионских бродова за компанију СБЦ. Прве четири планете које је обишао нису биле интересантне. Затим је кренуо на пету.

Звучник у његовом броду закрчао је и један дубок глас је рекао:

– Приближавате се планети, спустите се на њу.

– Тако је – казао је Цони. – Откуд знате мој језик?

– Компјутер директно преводи. Сада ћемо се обраћати вашем компјутеру и дати му потребне информације за спуштање брода. Надам се да немате ништа против.

– Само изволите – рекао је Цони и задовољно се осмехнуо. Био је то први контакт Земље са планетом Лорис и њеним становницима.

Безик је био мали, кривоног човек, напрасите нарави, сујетан, свађалица, неустрашив и безобзиран. Једном речју, идеалан човек за истраживање космоса, јер није свако у стању да поднесе напоре и опасности које доносе далеки непознати светови.

Лепо је имати интелигентне суседе и одржавати везу с њима али није добро ако су они супериорнији од вас, бржи, јачи, жешћи, јер у васиони је стално присутно питање: ко је на врху? Зато је Безик тек требало да открије особине планете Лорис.

На планети је могло да се дише, а било је и воде. Лоришани се физички нису разликовали од Земљана. Они су Цонију хипнозом пренели знање свог језика. Провели су га и кроз свој највећи град, Атис.

Што је више гледао, Цонијева збуњеност је расла. Лоришани су били пријатан, сталожен, машовит и напредан народ. За последњих пет година година нису имали ратова. Веома развијена технологија није угрозила природну равнотежу. Сваки рад је био стваралачки јер су сви тешки послови пренети на машине.

Главни град је био огroman, имао је велелепне грађевине, ресторане, паркове, продавнице... И све је било бесплатно: храна, одећа, стан, забава. Узмеш што желиш, дајеш што ти не треба, све без новца. На Лорису не постоје банке и мењачнице, па зато нема ни закључавања: све куће су отворене.

Све ово Цони је видео за само неколико дана. Његов водич је био Хелмис, Лоришанин његових година, ко-

ЦОНИ КРЕЋЕ У РАТ

ЛОРИШАНИ СУ БИЛИ МИРНИ, ДОБРОЋУДНИ, ПАМЕТНИ, ТРПЕЉИВИ, А ИПАК СУ ГА БЕСКРАЈНО НЕРВИРАЛИ

јег је због његове оштроумности, стрпљења, љубазности, духовитости и доброте Цони омрзнуо из дна душе.

Док је седео у својој лепо намештеној соби, закључио је да су Лоришани достигли савршенство о каквом се на Земљи само сања. Били су пуни врлина, без иједне мане. Али, то није умањивало опасност од њих. Човек са Земље не воли да њиме владају туђини, макар били савршени као Лоришани.

Убрзо му је постало јасно да су становници планете мирни људи, који не желе туђе територије, немају намеру да шире своју цивилизацију, али и довољно мудри да схвате да ако они не учине нешто са Земљом Земља ће то сигурно учинити с њима, или бар покушати.

У почетку, Цони је био убеђен да тако миран народ сигурно нема наоружање. Међутим, преварио се. Хелмис га је повео да види наоружање старе династије с Лориса. Све је било изложено у музеју, исправно и спремно да се употреби ако би било потребно. Цони је био као ошамућен кад је схватио колика је снага тог старог оружја: само један ратни васионски брод био је довољан да уништи све што би Земља послала кад би заратила.

Дани су пролазили и све је било у најбољем реду. Није било злочина, удеса... Саобраћај се одвијао савршено, без нервозе и гужве, људи су били мирни и доброћудни. Изгледало је као да су сви уметници, и то добри. Како и не би кад нико није радио за новац и није познавао онај грч који прати човека на Земљи у јурњава за зарадом.

Живот на Лорису био је сувише леп да би био стваран. Савршен, одвратно савршен. Сви су били разумни, љубазни и стрпљиви, паметни и привлачни. Прави рај, то је и Цони Безик морао да призна. Зато је било тешко схватити његово све мрачније расположење.

Пазио је на своје понашање готово две недеље. Онда је једног дана некуд пошао колима и, скрећући лево, ударио у кола која су се кретала пред њим. Оба возача су изашла да се расправе.

Лоришанин је благо рекао:

– Изгледа да смо се добро треснули, момче.

– Треснули? – викнуо је Цони. – Ти си крив!

– Не бих рекао! – приметио је возач насмејано. – Ви сте ишли иза мене.

Цони му се унео у лице:

– Слушај, другар, ниси у праву. Колико пута још хоћеш да ти то кажем?

– Ако сте сигурни да ви нисте криви, онда ми преостаје само...

Цони је већ стајао испред њега, подбочен и спреман на тучу.

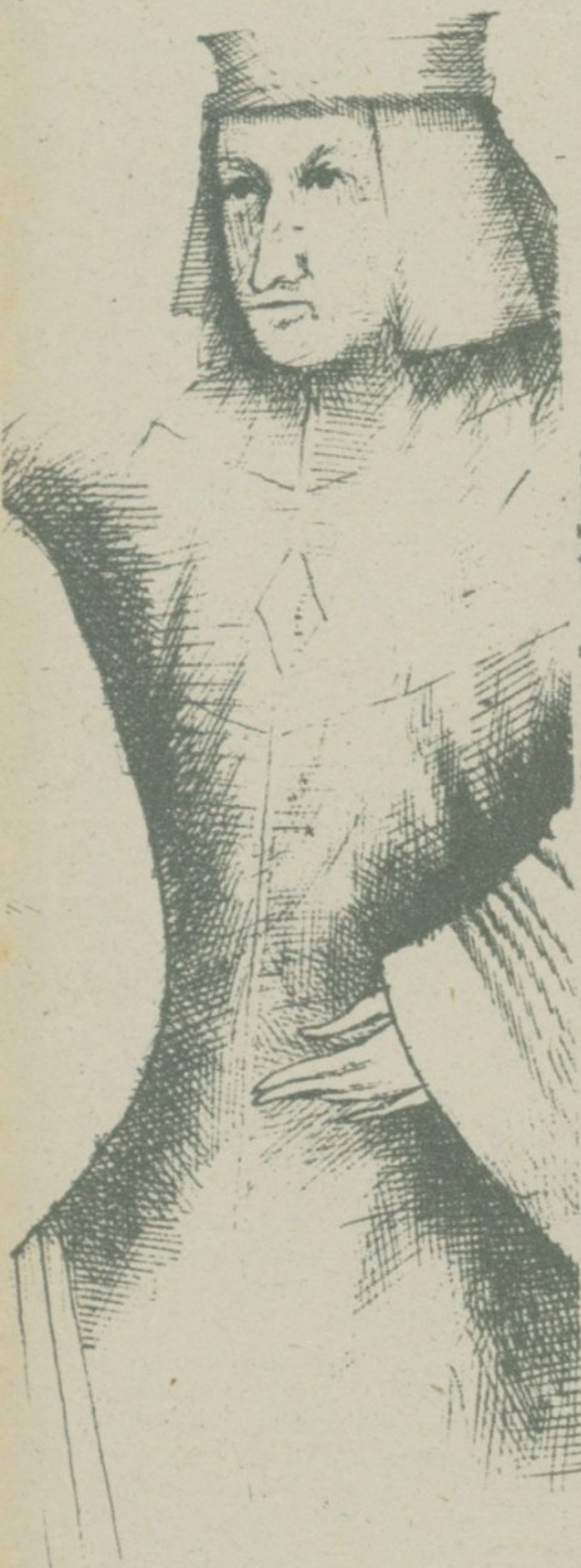
– ...да се извиним – осмехнуо се возач.

Цони је сео у кола и одјурio. После ове свађе осећао се много боље,

мада је и даље био бесан и раздражљив. Било му је мука од надмоћности Лоришана, њихове разумности и њихових врлина.

Вратио се у своју собу и неколико часова седео уз коњак и размишљао. Пред сумрак, дошао је један полицајац и на најлепши начин га опоменуо да је његово понашање према грађанима Атиса тога дана било крајње непријатно и да то више не би требало да се догоди. Цони је био задовољан: најзад је уздрмао те учмале Лоришане. Копкало га је шта ће се десити ако учини нешто још горе... решимо, ако удари полицајца.

Полицајац је наставио да прича. Саветовао му је да оде на терапију за

Илустровао Михаило Ђоковић Тикало

Сутрадан ујутру, кад је Џони већ решавао да јави Земљи да се враћа, дошао је виши друштвени саветник.

– Вести о вашем грубом понашању, господине Безик, брзо се шире – казао је. – Имам за вас позив шефа наше владе.

– Немам времена. Ако хоће нешто, нека дође код мене. Ја путујем за два-три сата.

– Не, господине Безик, не можете отићи. Шеф владе ми је рекао да је позив хитан.

– У реду, водите ме тој мудрој глави. – Само нека буде љубазан са мном, јер ћу му иначе разбити нос!

Господин Верш је био омален човек пријатног лица.

– Изволите седите – понудио је Џонија. – Довршавам план о односима између Лориса и Земље. Према многим посматрањима, а и гледајући вас, стекао сам утисак да сте ви Земљани такви да се нећете смирити док ми не овладамо вама или ви нама. Што се тиче наоружања, ви немате никакве шансе...

– Зашто се онда бринете? – рекао је Џони иронично.

– Техника није толико важна колико психолошка спремност. Није довољно што имамо оружје. Ми нисмо ратоборни. Нешто треба учинити. Али, шта?

– Не питате ваљда мене за савет – узврпољно се Џони на столицу. – Откуд бих ја знао шта треба да радите? Ево, на пример: постаните као ми.

– Култура се не мења лако, господине Безик. Уосталом, нама се такво понашање не свиђа. Чак и да потпуно успемо да убедимо себе да нам је једино решење да постанемо ратоборни, не можемо никако постићи оно што сте ви постигли после десетина хиљада година развијања у том правцу. Упркос наоружању, изгубили бисмо кад бисмо се придржавали ваших правила.

– Мислим да сте у праву – казао је Џони. – Ми са Земље смо заиста незгодни. Ништа нас не може спречити кад нешто уврtimo себи у главу.

– Зато имам један предлог – обзириво је почео Верш. – Предлажем вам да останете код нас.

– Како то?

– Нудимо вам да управљате нашој планетом.

– Ја? – забезекнуо се Џони.

– Да, ви. Били бисте идеалан вођа добрим и обзиривим Лоришанима. Једино тако можемо да се спасемо Земљине превласти која може да дође кад-тад.

– То је примамљива понуда – смешкао се Џони у недоумици. – Ви... мислите да заједно са мном освојите Земљу?

– Баш то.

– Тако... Џони Безик је замишљено чешкао браду. – Да, то не би било лоше. А ја волим ваш народ. Племенити, паметни, отпочетка сте ми се допали. Да, то је добра идеја. Или ја, или Земља. За обоје нема места... Оно оружје у музеју је исправно, зар не?...

друштвено прилагођавање, јер је опасан за мирне грађане Лориса. То је био тренутак који је Џони чекао: треснуо га је по носу и рекао му да се губи. Полицајац га је само запрепашћено погледао и подсетио да се неће све на томе завршити.

– Господине, доћи ће вам у посету виши друштвени саветник. Ви сте, заиста, опасни.

Џони је залупио врата за њим и наставио да пије. Баш га брига за тог вишег саветника или ма за ког другог! Нико њега неће обуздати и довести у оно одвратно стање равнодушности у којем се налазе Лоришани.

УКРШТЕНЕ РЕЧИ

ОСМОСМЕРНИ МОЗАИК (НАРОДНЕ ПОСЛОВИЦЕ)

К	И	Н	С	Е	Л	О	Б	О	Љ	А
А	О	Л	И	Л	И	Л	А	В	А	Н
Ј	Б	Л	О	К	А	У	Т	А	Л	З
Р	А	Р	Ч	Г	А	В	И	О	И	А
У	М	Д	О	К	Е	Д	Н	Г	С	Р
К	А	О	Е	Т	О	Н	А	О	У	П
Ј	Њ	Б	Ч	Л	О	Ј	Е	Н	А	О
А	И	И	К	А	Г	М	И	М	О	З
М	К	Т	Ж	Л	С	К	Е	К	А	Н
А	Е	И	А	А	А	Т	И	Р	И	А
Л	М	С	Л	В	И	Л	У	Т	Р	Т
О	И	А	И	Ц	О	К	А	В	О	И
Ј	Ш	Ж	М	Т	А	Т	Р	К	А	Ш
Е	О	И	Е	М	А	Е	Е	А	К	Е
Д	Р	Ш	А	В	Л	Л	А	Т	Ј	Ћ
Е	Т	И	Х	О	А	Д	Б	А	Ш	А
				Д	У	Р	В	Ћ	А	В
				Л	З	К	Е	Е	Р	Д
				А	А	Р	О	Р	О	А
				К	Ц	А	Ћ	К	В	М
				У	З	М	И	А	А	И

У овој осмосмерци се налази 50 појмова из 14 народних пословица. Подвучене речи су распоређене у свим правцима осмосмерке (правац кретања даме у шаху). Када прецртате све подвучене речи (ако су две речи подвучене једном цртом – тражите их заједно) остаће вам 10 непрецртаних слова, која читано водоравно дају коначно решење: име и презиме великог српског реформатора језика и књижевности. Међу народним умотворинама које је сакупио налазе се и ове пословице.

Попис народних пословица:

- Боља је и празна торба неголи враг у торби.
- Боље је на мекињама добити него на злату штетовати.
- Болесник мало једе, али много троши.
- Батина има два краја.
- Благо томе који памети нема!
- Гледај мајку, а узми шћерцу. (По мајци ћеш познати каква је ћерка.)
- Дobar глас далеко иде, а зао још даље.
- Жали ме жива а немој мртва.
- Курјак длаку мијења, а ћуди никад.
- Тихо море као уље.
- Колико људи толико ћуди.
- Навалила част као на шарова коље.
- Ласно је туђим рукама за врело гвожђе хватати.
- Луда сила брза погибија.

РЕШЕЊЕ ИЗ ПРОШЛОГ БРОЈА
ВЕРДИ (Бузепе).

ДОСИЈЕ КРИМИНАЛИСТИЧКОГ РОМАНА

**ДВА ВЕЛИКА ПИСЦА,
ЕДГАР АЛАН ПО И
ЧАРЛС ДИКЕНС,
НАПИСАЛИ СУ ПРВЕ
КРИМИНАЛИСТИЧКЕ
РОМАНЕ. ДАНАС СЕ
ТВОРЕВИНЕ ТОГ
ЖАНРА НЕ МОГУ
ПРЕБРОЈАТИ**

Било је десет часова увече: гвоздена капија парка већ закључана, палата Вогези остала је празна и напуштена, само су се на црном асфалту видели трагови аутомобилских гума. Водоскоци су без престанка жуборили, према тамном небу оцртавали су се обриси оголеног дрвећа и кровови који су сви личили један на други...

На сцену ступа комесар Мегре, плећат човек увек с лулом међу зубима, спорих покрета, али брза ума, све у свему – проницљив детектив. Човек који је париског комесара Мегреа учинио најпопуларнијим европским јунаком криминалистичких романа није Парижанин, па чак ни Француз, већ Белгијанац који данас живи у Швајцарској.

Жорж Сименон је најпознатији Европљанин – континенталац на тржишту криминалистичких романа. Он је члан Белгијске академије и написао је више од сто педесет криминалистичких романа и новела. Поред тога, с обзиром на место збивања његових романа, Сименон је једини легитимни наследник праоца криминалистичке литературе Едгара Алана Поа.

Ни говора, рекла је краљица

Место радње прве праве крими-приче која је икад написана био је Париз. Прича се појавила 1841. дакле пре 144 године у једном америчком часопису и звала се „Убиство у Улици Морг“. Тада се први пут у светској литератури појављује личност једног

детектива, Огиста Диена, који захваљујући само својој оштроумности открива првог злочинца.

Убица у првој криминалистичкој причи у историји није човек већ мајмун. Чим је Британац Чарлс Дикенс, далеко познатији као писац „Давида Коперфилда“, прочитао Поову криминалистичку причу, прегао је да се и сам огледа на новом пољу књижевности. Под његовим хитрим пером настао је „Суморни дом“, заједно са по-

ла, понудио је да исприча краљици како ће се роман завршити. Ни говора, одлучно је одбила краљица. Није хтела да се одрекне задовољства „читања у наставцима“.

Краљица Викторија никад није дознала тајну Едвина Друда. Тачније, њу никад нико није дознао, јер је после објављивања шестог наставка Чарлс Дикенс умро 1870. у својој 58. години.

Међу данашњим љубитељима књижевности малобројни су они којима су позната Дикенсова криминалистичка писања, али су зато писци ове књижевне врсте обилато користили и користе установу коју је Дикенс први увео: Скотланд јард.

По и Дикенс основали су школу англоамеричког криминалистичког романа и само је малобројним „странцима“ успело да се својим делима пробију на енглеско језичко подручје.

На британским острвима, уосталом, рођена су сва три писца која су у нашем, двадесетом веку, својим делима створила појам о „класичном роману“. Били су то Артур Конан Дојл, Гилберт Честертон и Ричард Фримен, познат под именом Едгар Валес.

Детектив привидно мртав

Конан Дојл (1859–1930) створио је најпознатијег јунака „класичног детективског романа“ – Шерлока Холмса. После 24 шерлохолмска романа Конан Дојл је „убио“ свог јунака пустивши га да се сурва у провалију. Осам пуних година одолевао је писац протестима читалаца који нису могли да му опросте „злочин“, а онда је, 1901. године, васкрсао Шерлока Холмса уз објашњење да је славни детектив био само привидно мртав. Ко-

нан Дојл је умро с племићком титулом сер „као проналазач најпопуларнијег детектива свих времена“.

Један човек у црној мантији католичког свештеника био је јунак 90 криминалистичких новела Гилберта Честертона. То је личност за коју би се могло рећи да је стварно постојала. Наиме, Честертон је узео многе карактеристичне црте ирског свештеника Џемса О'Конора да би од њих створио свог детектива у мантији пречасног оца Брауна.

– Ниједна жена од Лукреције Борџије није имала толико користи од убиства као Агата Кристи – написао је један духовит новинар. Ова уздржана и отменна Енглескиња, рођена 1890. године, написала је на десетине романа и позоришних дела која су штампана у преко сто милиона свезака на више од 20 језика. Госпођа Кристи је, дружећи се са својим јунацима, доживела дубоку старост: умрла је 1976. године.

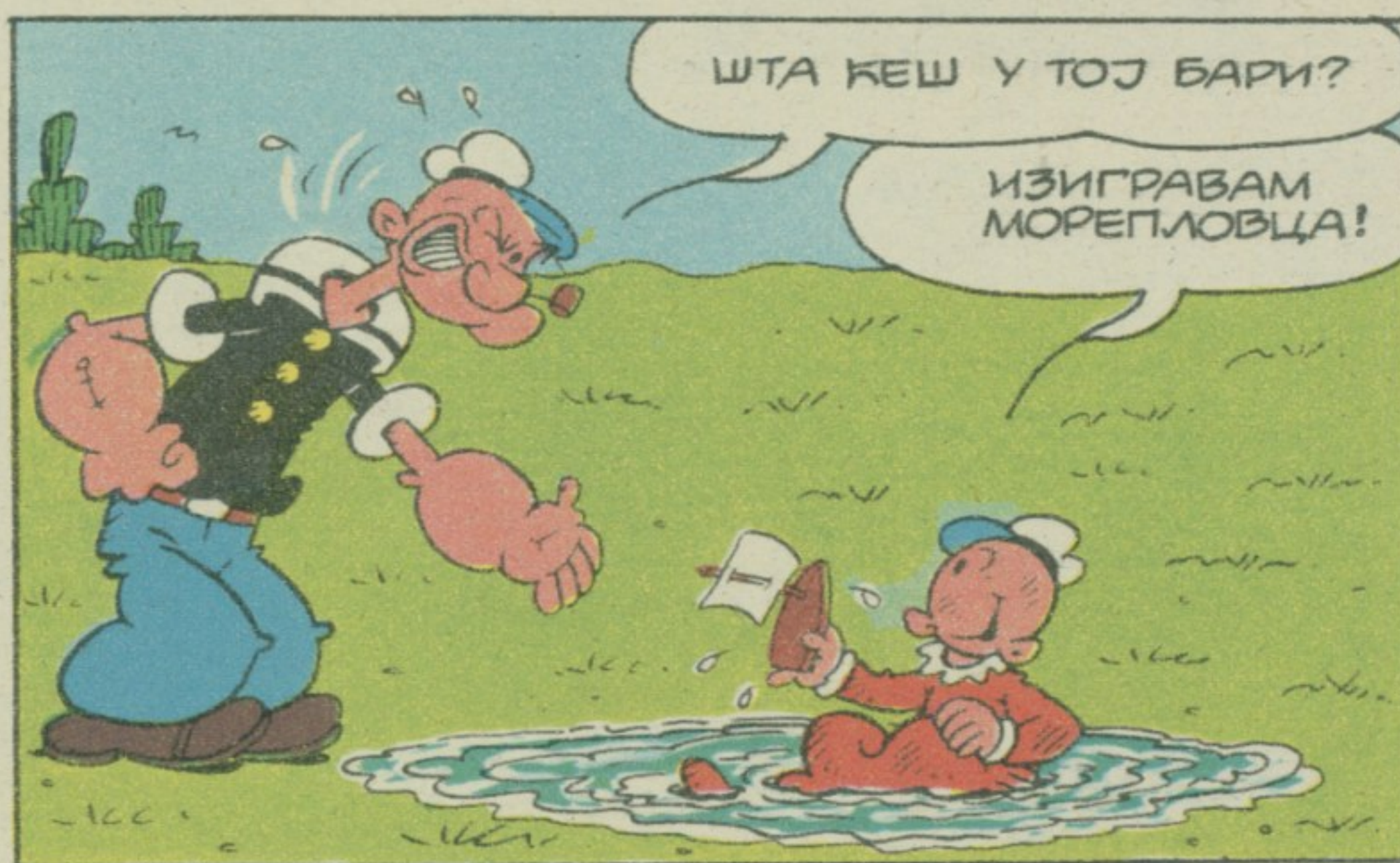
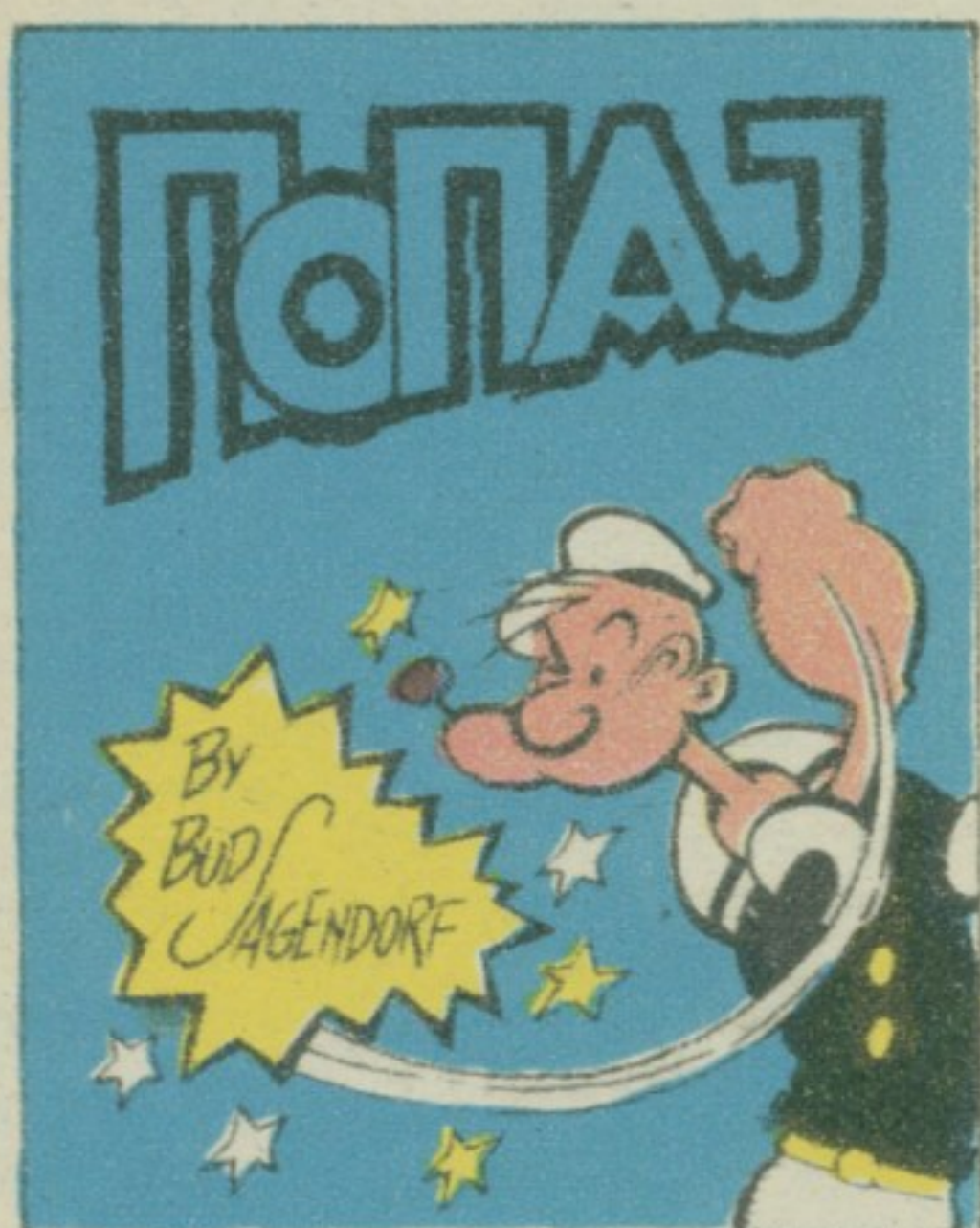
Британски „класични детективски романи“ почели су, најазад, и поред узбудљивих заплета, да својом прецизношћу, редом и логиком, замарају читаоце. Тако су рођени нови јунаци као што је мангуп и испичура Слим Калиган, поникао испод пера Питера Чинија.

Појављују се и амерички писци криминалистичких романа: Фредерик Денеј и Менфред Ли под заједничким псеудонимом Елери Квин који је и њихов главни јунак; Рекст Стоут чији је херој Неро Волф, гојазни одгајивач нежних орхидеја, и, наравно, љубитељ добре трпезе; Ерл Стенли гарднер са својим адвокатом детективом Перијем Мејсном.

Један педантни статистичар израчунао је да се годишње на папиру догоди више од 2.000 убиства, да је од 1841–1920. године написано 1.300 детективских романа, између 1920. и 1940. још 8.000 а онда је одустао, јер је криминалистичке романе штампане од 1940. до данас, једноставно, немогуће пребројати.

П. П. З.

Илустровао Ненад Мирковић

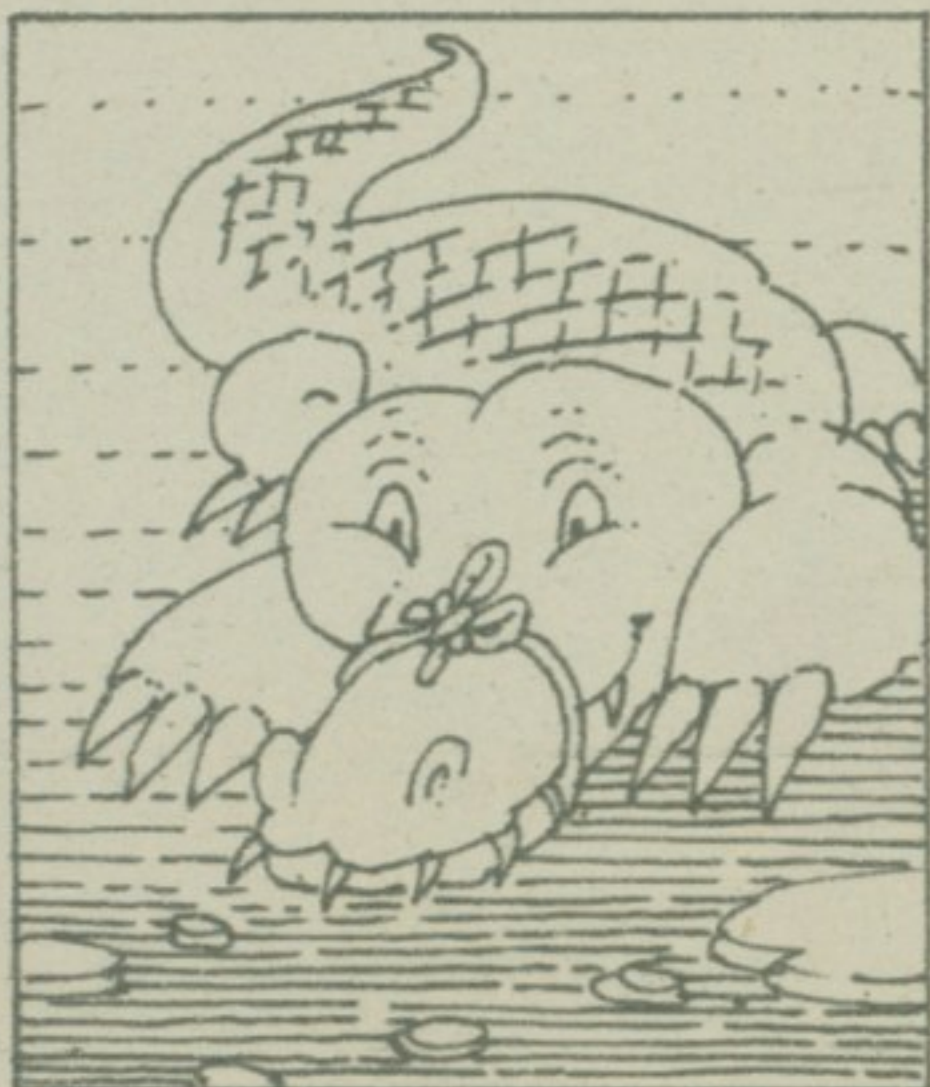

КРОКОДИЛИ НА ДИЈЕТИ

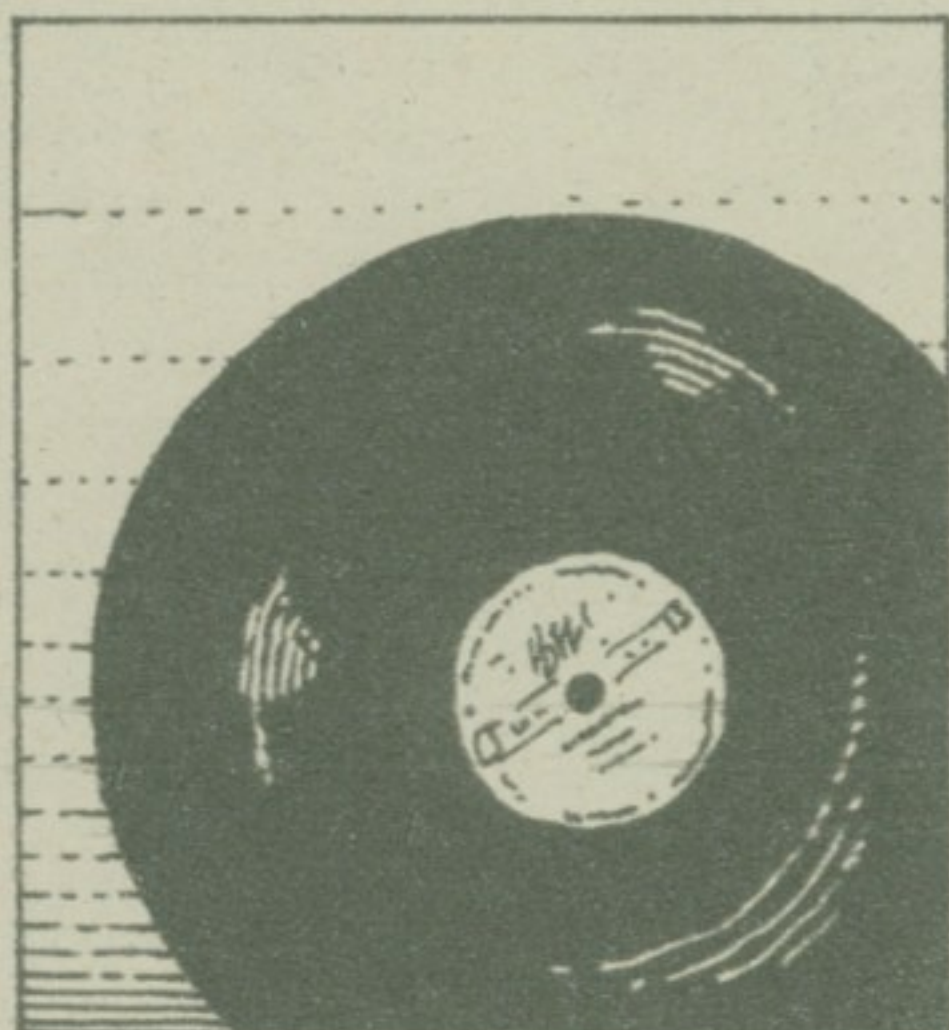
✉ Не знам шта да мислим о крокодилима. У школи сам учила да су то крвожедни гмизавци. У зоолошком врту у Максимиру видела сам да су то мирне животиње. Воле много да спавају. Нису ни много јешни, мада говоре да прождиру све око себе. Сад више не знам шта да мислим о њима.

МИРА ЦУРГЕН
Илица 43
41000 Загреб

Тешко је на основу посматрања животиња у заточеништву, као што је зоолошки врт, рећи каква је њихова природа. Они се ту, мање или више, привикавају на постојеће услове. Тако је и са крокодилима. Међутим, изгледа да је твоје писмо стигло у право време да, бар донекле, оспори увережено мишљење о њима. Обелодањен је извештај групе научника са Зоолошког истраживачког центра у Хајдарабаду, на југу Индије, који су више од десет година испитивали крокодиле из индијских река. Они тврде да крокодили уопште нису прождрљивци, као што мислимо, и не једу све што се приближи њиховим страшним чељустима. Крокодил тежак око 60 кг мора две и по године да једе да би појео количину хране тешку колико и он сам. За месец дана довољно му је само два килограма хране са јеловника који није особито богат: мали рептили, птице и инсекти.

Овај извештај вероватно ће задати главобоље сценаристима који просто обожавају да у неке сцене авантуристичких филмова убацију крвожедне крокодиле. Они то нису – агресивне су само женке и то искључиво у време док леже на јајима. Наравно, то не значи да сад свако може у рекама или зоо-вртovima да се игра са њима. И даље важе табле са натписом: „Чувај се крокодила“.

БИЛА ЈЕДНОМ БИЛИ ХОЛИДЕЈ

✉ У укрштеним речима је писало: звезда цеза а у решењу је испало Били Холидеј. Да ли је то музичар, певач, мушкарац, жена?
ЗДРАВКА МИЛИВОЈЕВИЋ
23243 Ботош

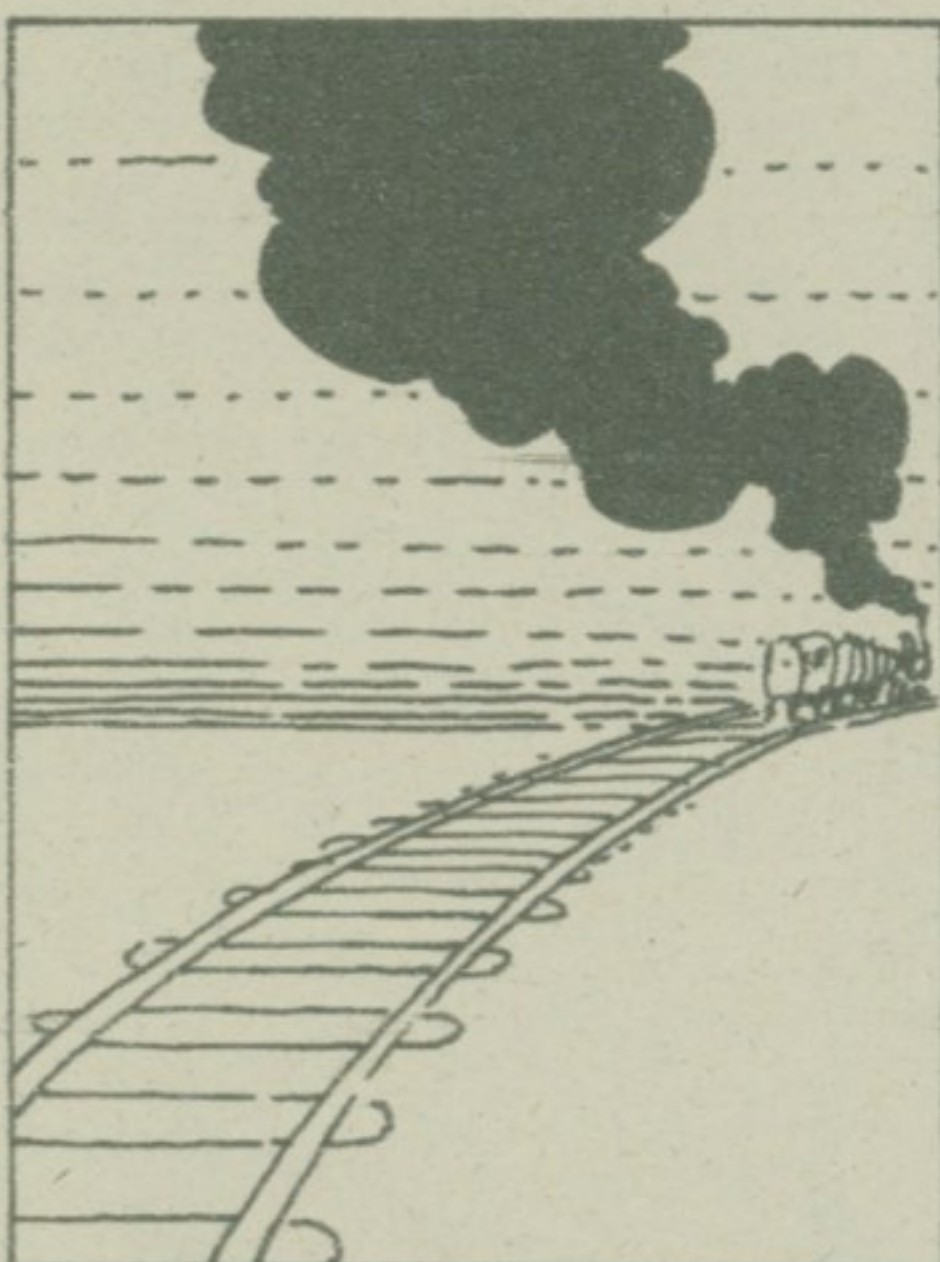
Били Холидеј, америчка певачица цеза, живела је само 44 године, али је ипак успела да остави неизбрисив траг. Иако је од њене смрти прошло 26 година, она се још сврстава у сам врх уметности цеза, од његовог постанка до данас. Њен успон ка трону „краљице цеза“ почео је 1933. кад је имала осамнаест година: захваљујући продуценту Џону Хемонду, већ тада је снимала и наступала са славним мајсторима цеза Каунтом Бејзијем, Бенијем Гудменом и Артијем Шоом.

Уз незаборавну Елу Фиццералд сматра се најзначајнијом певачицом тридесетих и четрдесетих година.

„ЋИРЕ“ СУ СЕ ОДВЕЗЛЕ У ИСТОРИЈУ

✉ Да ли у нашој земљи још постоји железничка пруга уског колосека?

ПЕТАР МАТКОВИЋ
35273 Бунар

Шестог јуна 1982. године воз из милоште назван „ћира“ је последњи пут возио путнике пругом уског колосека од Младеновца до Аранђеловца. Од тог дана, кад је укинут и теретни саобраћај на истој прузи до Лајковца, у нашој земљи више не постоји превоз уског трачном железницом. Ова пруга, о којој је остала само песма „Иде Миле лајковачком пругом...“, још постоји, али њом више не тутње „ћире“.

У неким нашим крајевима овакве пруге и мале парне возове можете срести. Они обично превозе трупце или руду. Ту „ћира“ има свечаније име – индустријски воз.

РОПСКИ ПОСАО ОБЛАЧЕЊЕ

✉ Читао сам да су стари Римљани носили тогу. О каквој је одећи реч?

МИЛАН ИВАНИШЕВИЋ
Јована Стерије Поповића 9
25000 Сомбор

Тога је била национална ношња старих Римљана, чији облик ни до данас није тачно утврђен. Према једној претпоставци била је кружног облика, док неки историчари тврде да је била полукружна. Нису поуздано утврђене ни њене димензије. По једном мишљењу имала је три човечије висине у дужину, а две висине у ширину. Према другом, новијем мишљењу, тога је била дугачка 5,60 метара, а широка 2 метра. Њено намештање било је веома сложено и трајало је цео један час. Тим послом бавили су се обично робови. Тога се спуштала правим крајем преко левог рамена напред до земље, затим се косо преко леђа подвлачила испод десног пазуха и ту их је чекало оно најтеже: требало је да направе три одређена набора, да би се онда остатак пребацио преко левог рамена а затим преко леве руке на леђа.

Тога је била беле боје и направљена од вунене тканине. Међутим, угледне личности, као сенатори, носили су тогу украшену једном црвеном пругом дуж праве стране. Деца племића су такође до 18. године носила на тоги танку црвену линију, кад им је свечано предавана такозвана тога мужа, односно пунолетства. Лепи набори на овом горњем делу староримске одеће били су знак елганције. Тога се носила само изван куће.

СТРАШИЛА ЗА МАЛУ ДЕЦУ

✉ Мој брат Оли, који има четири године, пита те да ли постоје бабароге и која је од њих најјача.

АЛЕКСАНДАР ВУЈКОВ
Мишарска 9
21000 Нови Сад

Бабароге су заиста необична створења: како деца расту – оне се све више смањују. Највеће су, најстрашније и најјаче кад су девојчице и дечаки још малени и нејаки, кад их старији и плаше бабарогама, а познато је да су у страху велике очи. Иако их још нико није видео, сви кажу да су страшне, нарочито у мраку. Али, како деца постају већа, бабароге су све мање.

ТРАЖИМО ПРИЈАТЕЉЕ

Ивана Видовић, Бошка Бухе 8/10, 23000 Зрењанин – има 13 година, воли музику и спорт, сакупља постере и маркице.

Ђођ Кристијан, Стјепана Радића 22, 43361 Калиновац – има 14 година, сакупља марке.

Јелена Канкараш, Свете Бубала 9, 85340 Херцег-Нови – има 12 година, воли спорт, посебно тенис, сакупља Забавник.

Емилија Станчић, Матије Гупца 89/23, 38400 Призрен – има 12 година, одговара на свако писмо.

Весна Ружић, Милутина Вујовића 59/2, 32000 Чачак – има 11 година, воли музику, тренира јудо, сакупља марке, папирнате луткице, салвете, значке и разгледнице.

Виолета Илиевски, Ратка Јовића 2/7, 18000 Ниш – има 12 година, сакупља салвете, постере и папирнате луткице, воли спорт, музику, природу, лепе књиге и животиње.

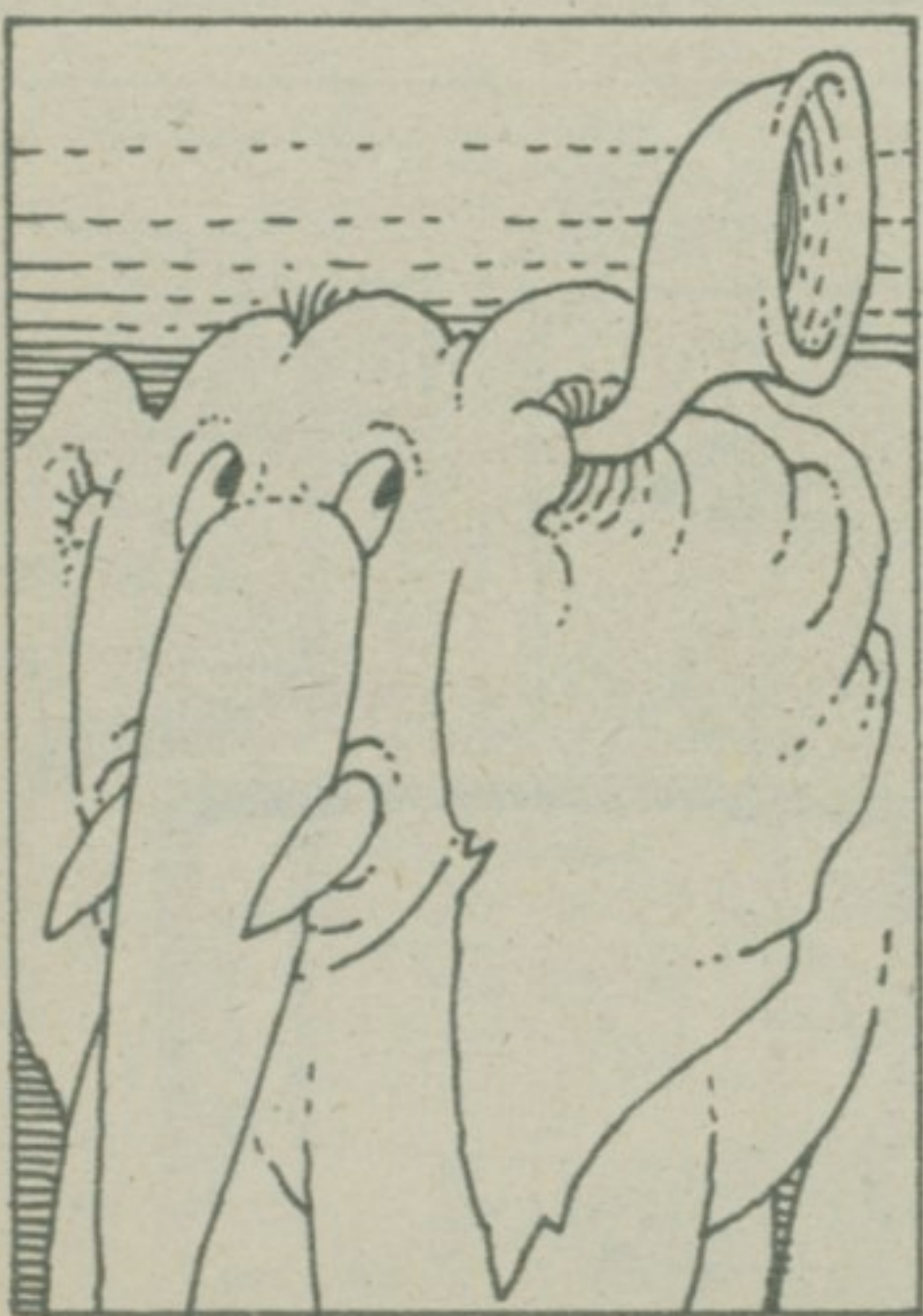
Кристина Фиелдер, Спасића и машаре 7, 50000 Дубровник – има 15 година, одговара свима.

Надица Костић, Ђуре Ђаковића 7, 18300 Пирот – има 13 година, сакупља украсна писма, салвете, марке и налепнице; воли музику; бави се спортом.

Јелена Крстић, Булевар ЈНА 174/43, 11000 Београд – има 16 година, воли диско музику.

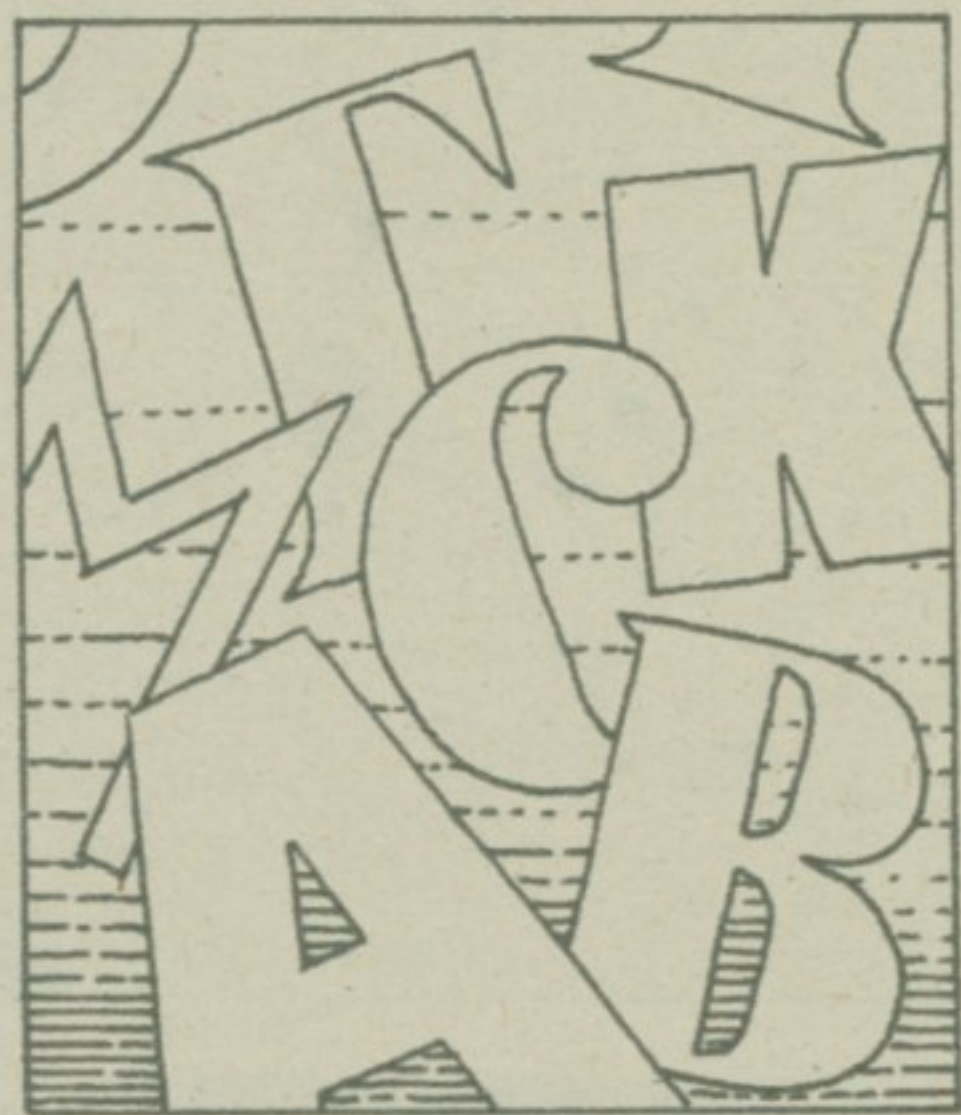
ОЧНИ ПРИБОР ЗА ЈЕЛО

✉ Слон има велике уши, али да ли због тога и боље чује?
СПОМЕНКА ХОРВАТИЋ
Слатина
75000 Тузла

Многе животиње имају физички врло изражена поједина чула, али то не значи да им је осетљивост тих чула јача. Афрички слон, на пример, има огромне уши које му врло мало користе као чуло слуха. Он помоћу њих усклађује своју телесну топлоту и расхлађује тело машући њима. Исту намену имају и уши код зечева који живе у пределима великих врућина и влажност.

Ноћни лептир користи уво као чуло мириса. Жаба крастача користи своје чуло вида при јелу. Наиме, да би лакше појела глисту, она често кроз непце спусти своје врло снажне очне јабучице и на тај начин помаже врло слабо развијеним зубима.

ОПЕТ О ИГРИ „СВА СЛОВА“

✉ Док је пре неколико месеци у „Забавнику“ трајала наградна игра „Сва слова“, требало је саставити реченицу у којој се сви сугласници могу употребити само једанпут, а самогласници више пута, читаоци су открили нову занимљиву и забавну игру. У нашем граду деца се још радо играју надмећући се ко ће пре да напише што лепшу реченицу. И верујте, срочили смо много реченица које су, бар по нашем укусу, лепше од оних које су награђене. Било би лепо да поновите ову наградну игру и да, узгред, објавите неке реченице које су лепе.

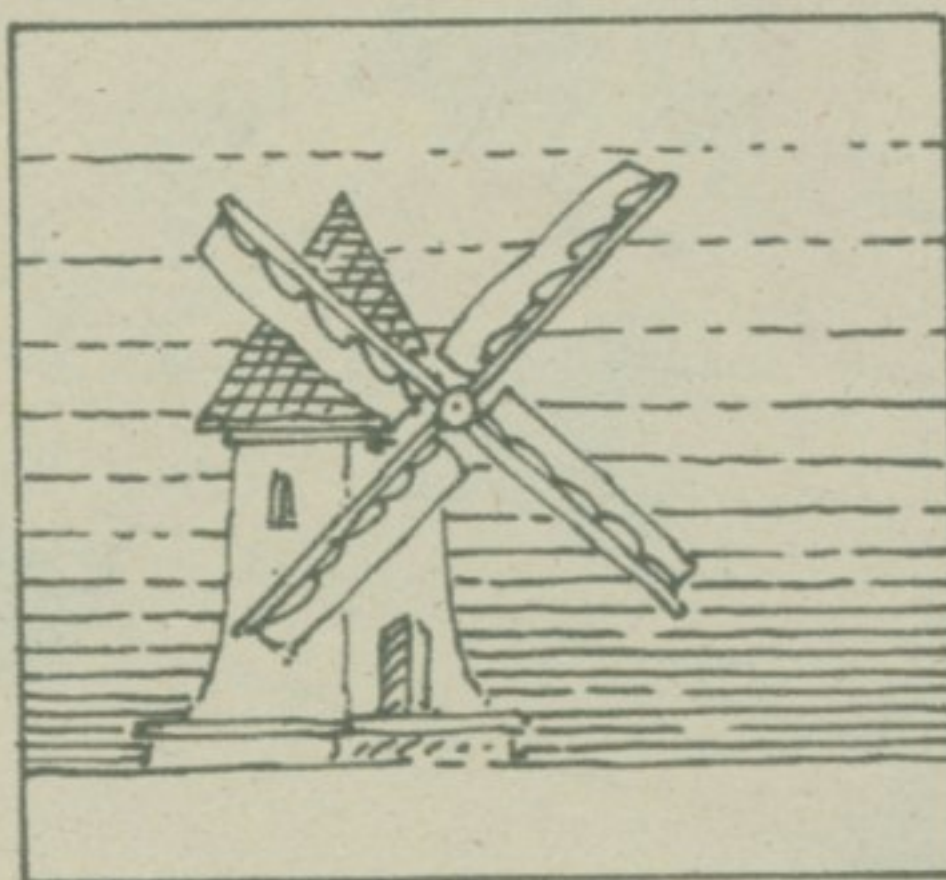
ДЕЈАН ПАРЛОВИЋ
37000 Крушевац

Добили смо многа писма слична овом. Још једном понављамо да нам је било заиста тешко да одаберемо најлепше реченице, јер смо добили пуно, пуно исправних и лепих реченица написаних уз употребу свих слова наше азбуке. Зато сада објављујемо три реченице које су нам послали Татјана и Ненад Симоновић, Јурија Гагарина 187 из Новог Београда:

У Фочи дуга и липа, на Хвару љутић и жећ, у Зуцу џамбас јаше коња.

У Рипњу Ница једе ђуфте и ђувеч, у Љигу зец смаже кашу и хлеб.

Кића има шах, Тања пунђу, Гоца јежа и зољу, а Џафер чува слободу.

ПРЕСТОНИЦА ХОЛАНДИЈЕ НА ТРИ СЛОВА

✉ Недавно је у нашој породици дошло до малог спора око главног града Холандије. Наиме, мој старији брат и ја тврдимо да је то Амстердам, док мама и тата кажу да је престоница ове земље Хаг. Гледали смо у енциклопедије и географске атласе, али смо после тог још више збуњени јер на једном месту пише да је главни град Амстердам, а на другом да је то Хаг. Препуштамо теби да објавиш тачан податак и тако кажеш ко је у праву.

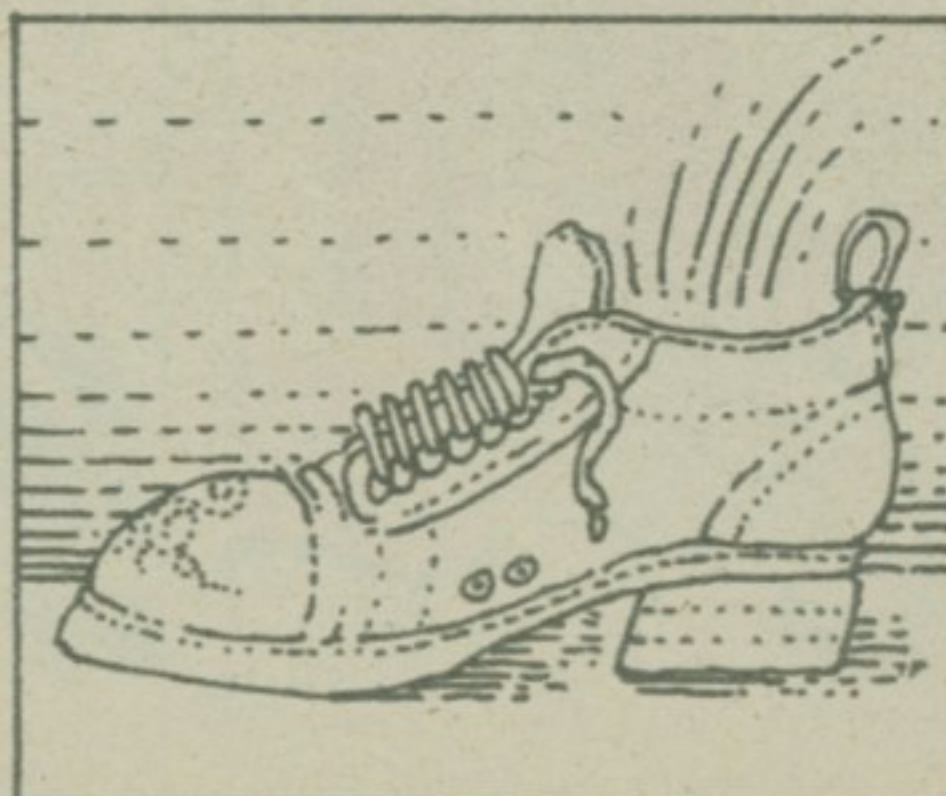
БРАНИСЛАВ АРИЗАНОВИЋ
Кнеза Данила 38
11000 Београд

Иако многи мисле да је главни град Холандије Амстердам, који је највећи и најпознатији, престоница „земље лала“ је Хаг. Почетком 13. века ловиште, а од 1250. краљевска резиденција, Хаг данас има око милион становника. Познат је по парковима, старим грађевинама и као седиште Међународног суда у Палати мира. У Хагу се налази и широм света познат Рембрантов музеј. Према томе, и у овом случају су старији опет били у праву.

КАД НАДИМАК УЋЕ У ЦИПЕЛЕ

✉ Шта значи реч Цицибан?
ЉИЉАНА ПЕТРОВИЋ
Каће Дејановић 21
Нови Сад

Цицибан је био надимак једног од синова великог словеначког песника Отона Жупанчића. Сама по себи ова реч ништа не значи али се Жупанчићу веома допала, па је искористио за наслов једне од својих најлепших дечјих песама. Реч Цицибан је лепа и лако се памти. По њој су добиле име дечје ципеле и играчке.

ПОЛИТИКИН ЗАБАВНИК

Први број Политикиног забавника изашао је 28. фебруара 1939. године

Директор НО „ПОЛИТИКА“
Драган Марковић

Руководилац ООУР Издања за младе
„Политикин забавник“
Раде Шошкић

Главни и одговорни уредник
Влада Булатовић Виб

ИЗДАВАЧКИ САВЕТ

Владимир Антић, Добривоје Арсић, Ариф Бозаџи, др Радослав Ђокић, (заменик председника), др Радомир Животић, Зорица Ивановић, Љубица Лилић, Каћа Милетић, Бранислава Митровић, Мирјана Моравчевић, Раденко Павловић, Ружица Петровић, Радомир Ристић, Снежана Стаменковић, Јелисавета Суруџић (председник), Зорица Ђеран, Светлана Шухартовић. Чланови Савета из редакције: Влада Булатовић Виб, Вера Смиљанић, Диего Варагић, Мирјана Маринковић, Душан Глушац и Петар Милатовић.

РЕДАКЦИЈА:

Диего Варагић, Радана Весовић, Олга Вукадиновић, Душан Глушац, Бојана Дожић-Стојковић, Светлана Ивановић, Мина Илић, Соња Јашовић (ликовно-графички уредник), Мирјана Крстуловић, Иван Лончар, Мирјана Маринковић (уредник стрипа), Петар Милатовић, Весна Минић, Ненад Мирковић, Зора Меденица, Нада Невајдић, Вито Недељковић, Биљана Орловић, Љубомир Патрновић, Зоран Петканић, Радоје Савић, Вера Смиљанић (уредник), Весна Софреновић, Недељка Сташић, Даринка Тодоровић, Миленко Тодоровић, Милош Томић и Бранислава Црномарковић.

СЕКРЕТАРИЈАТ:

Јованка Војводић, Олгица Стаменић и Зорица Филиповић.

Издаје и штампа НО „ПОЛИТИКА“ – ООУР Издања за младе „ПОЛИТИКИН ЗАБАВНИК“, Македонска 29, 11001 Београд. Поштански факс 124. Телефони: секретаријат 324-471, редакција 324-483, техничка редакција 326-820, централа 324-191 и 325-761. Рукописи, фотографије и цртежи се не враћају. Огласна агенција: Македонска 35/1, тел. 322-711. На основу мишљења Републичког секретаријата за културу СР Србије, број 413-2973-02 од 22. I 1973. године не плаћа се порез на промет.

Цена једног примерка 60,00 дина

ПРЕТПЛАТА ЗА НАШУ ЗЕМЉУ:

Тромесечна 440,00 динара, полугодишња 880,00 динара, годишња 1.760,00 динара

ПРЕТПЛАТА

ЗА ИНОСТРАНСТВО:

Тромесечна 880,00 динара, полугодишња 1.760,00 динара, годишња 3.520,00 динара

Претплата се врши на жиро-рачун број 60801-601-29728 уз обавезну наизмену НО „Политика“ ООУР „Продаја“ – претплата на лист „ПОЛИТИКИН ЗАБАВНИК“

ПРЕТПЛАТА ЗА ИНОСТРАНСТВО У СТРАНОЈ ВАЛУТИ

ГОДИШЊА:

САД	\$ 29.-
СР НЕМАЧКА	ДМ 76.-
ШВЕДСКА	Шкр. 225.-
ФРАНЦУСКА	Ффр. 231.-
ШВАЈЦАРСКА	Шфр. 61.-

Уплате из иностранства слати на деовини рачун НО „Политика“ код „ИНВЕСТ БАНКЕ“ – Београд, на рачун број 60811-620-63-257300-00054 уз обавезну наизмену ПРЕТПЛАТА НА ЛИСТ „ПОЛИТИКИН ЗАБАВНИК“

Насловна страна:
Љубомир Милојевић Љубац

